

BIATORBÁGYI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS MAGYAR-ANGOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Biatorbágy, Kálvin tér 4.

OM AZONOSÍTÓ: 032441

Fenntartó: Érdi Tankerületi Központ

**Jóváhagyta:
Hollósi Géza igazgató**

Biatorbágy, 2025.

Tartalom

BEVEZETŐ.....	4
AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE	4
1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	5
1.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI	5
ÜZENET TANÍTVÁNYAINKNAK	11
1.2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA CÉL- ÉS FELADATRENDSZERE.....	12
1.3. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZ- ÉS ELJÁRÁSRENDSZERE	23
2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	24
3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	28
3.1. AZ OSZTÁLYKÖZÖSSÉG, ILLETVE TANULÓI CSOPORTOK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	30
3.2. AZ ISKOLA TANULÓI KÖZÖSSÉGÉNEK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	30
3.3. A DIÁK-ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉG SORÁN MEGVALÓSÍTANDÓ FELADATOK	31
4. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	32
4.1. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	32
4.2. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG.....	33
4.3. A TANULÁSI KUDARCNAL KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM	35
4.4. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK FEJLESZTÉSÉNEK PROGRAMJA (A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ PROGRAM).....	36
4.5. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	39
4.6. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMEML KAPCSOLATOS FELADATOK	40
5. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	43
6. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	43
6.1. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI A NEVELÉS-OKTATÁS FOLYAMATÁBAN	43
6.2. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	44
7. AZ ISKOLA KAPCSOLATRENDSZERE.....	46
7.1. A SZÜLŐ, TANULÓ ÉS PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI	46
8. A TANULÓK RÉSZVÉTELI RENDJE AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATOKBAN .	50
9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI.....	51
9.1. A VIZSGASZABÁLYZAT CÉLJA, HATÁLYA	51
9.2. A VIZSGÁK FAJTÁI, RÉSZTVEVŐI.....	51
9.3. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK SZABÁLYAI.....	53
9.4. AZ EGYES VIZSGATÁRGYAK KÖVETELMÉNYEI, RÉSZEI.....	55
9.5. AZ ÉRTÉKELÉS RENDJE	57
9.6. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK IRATAI ÉS KEZELÉSÜK	57
10. AZ ISKOLÁBA VALÓ FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL SZABÁLYAI; AZ OSZTÁLYBA, CSOPORTBA SOROLÁS ELVEI	58
10.1. AZ ISKOLÁBA VALÓ BEKERÜLÉS FELTÉTELEI	58
10.2. AZ OSZTÁLYOK, CSOPORTOK KIALAKÍTÁSÁNAK ELVE.....	59
11. AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK.....	61
AZ ISKOLA HELYI TANTERVE.....	65
12. AZ ISKOLA OKTATÁSI KÍNÁLATA	65
12.1. TANTÁRGYI RENDSZER.....	65

12.3. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE	73
12.4. A NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG.....	73
12.5 KOMPLEX ALAPPROGRAM A BIATORBÁGYI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS MAGYAR-ANGOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN.....	73
12.6 BOLDOGSÁGÓRA (POZITÍV PEDAGÓGIA ÉS NEVELÉS PROGRAM) ISKOLÁNKBAN.....	78
13. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI	79
14. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	80
14.1. A TANULÓK ÉRTÉKELÉSÉNEK HELYI RENDSZERE	80
14.2. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	85
15. AZ ALKALMAZOTT TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ALAPELVEI	85
16. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK.....	86
17. PEDAGÓGIAI PROGRAM SIKERES MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FEJLESZTÉSI FELADATOK	86
18. A MAGYAR-ANGOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ OSZTÁLYOK.....	87
18.1 A KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ OKTATÁS CÉLJA ÉS FELADATA	87
18.2 A KÉPZÉSBE BEVONHATÓ TANTÁRGYAK, CSOPORTBONTÁSOK	89
18.3 A KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ KÉPZÉS TANÓRÁN KÍVÜLI TERÜLETEI	90
18.4 A MAGYAR-ANGOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ CSOPORT KIALAKÍTÁSÁNAK FOLYAMATA.....	90
18.5 A KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÉS A HAGYOMÁNYOS CSOPORTOK KÖZTI ÁTJÁRTHATÓSÁG SZABÁLYAI....	91
18.6 A KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ KÉPZÉSBEN HASZNÁLT KERETTANTERVEK	91
I. SZÁMÚ MELLÉKLET –EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM; ISKOLÁNK, MINT ÖKOISKOLA.....	94
I.1. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA /Kt. 48.§ (2-3)	94
I.2. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA	105
KÉRDŐÍV	119
II. SZÁMÚ MELLÉKLET.....	1
SZAKTÁRGYI VERSENYEK, RENDEZVÉNYEK	1
III. SZÁMÚ MELLÉKLET	3
A HELYI TANTERVBE TERVEZETT, TANTERVI SZERVEZÉSI FORMÁKTÓL ELTÉRŐ MÓDON TERVEZETT KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK	3
IV. SZÁMÚ MELLÉKLET	6
A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSE	6
A VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI, AZ EGYES TANTÁRGYI VIZSGÁK RÉSZLETES LEÍRÁSA	8
ALSÓ TAGOZAT	15
VI. SZÁMÚ MELLÉKLET	18
BIATORBÁGYI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS MAGYAR-ANGOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAMJA	18

BEVEZETŐ

A jövő nemzedékért érzett felelősség vállalása körültekintő döntéshozatalt igényel a közoktatásban érintett résztvevőktől: az iskolafenntartótól, az iskolától, a szülőtől. A gyermekek sikeres önmegvalósításának esélye, az életminőség felnőttkori alakulása összefügg az iskoláztatás színvonalával, eredményességével. A tudást közvetítő pedagógusba vetett hit, a szülők támogató segítése biztosítja egy pedagógiaiilag átgondolt helyi program megvalósításának.

A pedagógiai program az iskola működését érintő alapidokumentum. Többoldalu "szerződés", amely alapján az érdekelt felek – a fenntartó, a település önkormányzata, a tantestület, a szülők - a programban meghatározott elvek megvalósítását tűzik ki célul.

A pedagógiai program széleskörűen fűzi egybe közösségünk tudását, tapasztalatát és jövőt formáló akaratát. A kiindulás: a célok és feladatok megfogalmazása, a végeredmény: az oktatás, nevelés színvonalának "mérése", minősítése egyaránt e program alapján történik.

Az iskola rövid története

Biatorbágy Pest megye nyugati részén, Fejér megyével határos területén helyezkedik el. Területe: 4379 ha, lakóterülete: 496 ha. A 2007. július elsejével városi rangra emelkedett Biatorbágy két község, Bia és Torbágy (másodszori) egyesítésével keletkezett 1966-ban. Népessége az elmúlt években dinamikusan nőtt, ma már meghaladja a 14000 főt.

Bián a XVII. század második felében református, majd később katolikus iskola alakult. Torbágyon a XVIII. század elejétől működött katolikus iskola. Az államosítás után a felekezeti iskolákat megszüntették, ill. összevonták. Sokáig több kisebb épületben tanultak mindkét falurész diákjai.

Torbágyon 1977-ben megépítettek egy új, 3-szintes, az akkori szabványnak megfelelő 8 osztályos iskolaépületet.

Bián a Sándor-Metternich kastélyt 1956-ban alakították ki iskolai célokra. Az épületet a 80-as évek végén átalakították, felújították. A munkálatok 1991-ben fejeződtek be.

A Bián és Torbágyon egymástól függetlenül működő, két önálló igazgatású iskolát 1997-ben egy irányítás alá vonták.

Intézményünk, a Biatorbágyi Általános Iskola a német nemzetiségi tagozat leválásával 2012. augusztus 1-jétől ismét önálló iskolaként működik.

A településen fokozatosan növekszik az iskoláskorúak száma, az oktatási-nevelési feladatok kielégítő ellátása új telephely kialakítását tette szükségessé a Szily kastély épületében. Így iskolánk 2012 szeptemberétől három, területileg elkülönült helyen működött 2017-ig. A torbágyi tagintézményünk megszűnésével az iskola működése a biai városrész két kastélyára korlátozódott.

2022 óta egy minden szakmai igényt kielégítő, kulturált, kiválóan felszerelt és egészséges tanulási körülményeket biztosító iskolában működünk.

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

1.1.1. Küldetésnyilatkozat

"Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy tanítson minket a jól végzett munka örömére és izgalmára, hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."

(Szent – Györgyi Albert)

A BIATORBÁGYI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS MAGYAR - ANGOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELŐTESTÜLETE AZ ISKOLA KÜLDETÉSÉNEK TEKINTI:

- szeretetteljes, bizalmon és kölcsönös elfogadáson és tiszteleten alapuló légkörben,
- gyermekközpontú környezetben,
- személyiségközpontú pedagógiai eljárásokkal,
- testileg és lelkileg egészséges, harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában is boldogulni tudó,
- az iskolához, a városhoz, a hazához erősen kötődő,
- komplex személyiségfejlesztés érdekében korszerű ismeretekkel és biztos készségekkel (szövegértési, matematikai, helyesírási) rendelkező ifjúság kibocsátását, akik biztos képességekkel (problémamegoldás, kreativitás, innováció, absztrahálás, analízis, elemző és kritikus gondolkodás, önálló tanulásra és önnevelésre való képesség), kulcskompetenciákkal (a hatékony önálló tanulás kompetenciája, anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, digitális, matematikai, szociális és állampolgári kompetenciák, esztétikai, művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciája, természettudományos és technikai kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia), valamint szilárd alapműveltséggel rendelkeznek, amelyekkel sikeresen folytathatják tanulmányaikat a 9. osztályban és amelyek segítik tanulóinkat az őket a körülvevő világ megértésében, megismerésében.

Fenti szándékunk megvalósítása érdekében partnerközpontú, a nevelés és oktatás színvonalát állandóan fejlesztő szervezetben dolgozunk.

Arra törekszünk, hogy iskolánk egyéni arculattal rendelkező, elismert iskolává váljon a városban. Tevékenységünket pedagógiai hitvallásunknak, a társadalmi és partneri igényeknek megfelelően, szeretetteljes légkörben végezzük.

1.1.2. Az iskola önmeghatározása

Az iskola a család után a második legfontosabb társadalmi közeg, amely döntő befolyást gyakorol a felnövekvő gyermekek gondolkodására, világlátására, világnézetére, életpályájára. Az alapfokú oktatás a gyermekekkel a leghatékonyabb korban foglalkozik.

Pedagógiai alapelveink kiindulópontja, hogy minden gyermek rendelkezik valamilyen tehetséggel. Elsődleges feladatunk ennek kibontakoztatása.

A gyermekben rejlő képességek kibontakozását, a tanulói teljesítmények mértékét befolyásolják a tanulók szociális körülményeiben mutatkozó különbségek is, ami miatt az iskola kiegyensúlyozó feladata tovább erősödik. Munkánkban ezért a hagyományos szerepkör (oktatás-nevelés) vállalása mellett az oktatás – nevelés - gondoskodás hármas egységének hangsúlyos szerep jut.

Törekszünk arra, hogy minden gyermek megkaphassa a neki megfelelő nevelést, gondoskodást, ami a legjobban motiválja, legjobban fejleszti őt. Ennek következetes érvényesítésével tudjuk tanítványainkat egyéni sikerélményhez juttatni. Az iskola mindennapi életét úgy szervezzük meg, hogy a gyermeknek és felnőttnek egyaránt érzelmi biztonságot nyújtson.

A gyermekre az iskolai élet egésze, annak légköre, valóságos viszonyai hatnak. Iskolánk olyan segítő, szeretetteljes légkört kíván teremteni, ahol a demokrácia elvei érvényesülnek.

Hatékony munka elképzelhetetlen belső rend, azaz fegyelmezettség nélkül, amit viszont a külső rend és fegyelem erősít. Legyen iskolánk szülő, gyermek és pedagógus számára következetes, minden megnyilvánulásában kiszámítható intézmény.

Az iskola értékrendjét, légkörét és a környezetre gyakorolt hatását a benne tanító pedagógusok határozzák meg, ebben rejlik a nevelőtestület felelőssége és hatékonysága. Iskolánk ezért elvárja pedagógusaitól, hogy szakmailag felkészülten, emberi- és etikai értékeket felmutatva, saját pozitív életpéldájukkal neveljék, oktassák a gondjaikra bízott gyermekeket.

A hatékony oktató – nevelőmunka előfeltétele a jó kapcsolat a szülők és a pedagógusok között. Iskolánk vállalja, hogy nevelési kérdésekben segítséget nyújt a szülőknek. A szülők és a pedagógusok együttes feladata, hogy a gyermekeket megnyerjék és készítsék arra, hogy szorgalommal, fokozott erőfeszítéssel végezzék munkájukat.

Közös feladatunk, hogy bizalmon és kölcsönös elfogadáson és tiszteleten alapuló szeretetteljes légkör vegye körül a gyermekeket.

Célunk, hogy iskolánk falai közül olyan személyiségek kerüljenek ki

- akiknek erkölcsi magatartása kifogástalan,
- akik ismerik és alkalmazzák a társadalmi együttélés szabályait,
- akik toleránsak másokkal szemben,
- akik becsülik a magyar nép és mások értékeit,
- akik harmonikus kapcsolatokat tudnak kiépíteni a természeti és társadalmi környezettel.

Iskolánk ezért

jövőorientált: a felnőtt életben boldogulni képes embereket akar nevelni, biztos alapkészségeket alakít ki és korszerű tudást nyújt, felkészít az élethosszig való tanulásra

gyermekközpontú: olyan odafigyelő, személyességre ösztönző környezet megteremtésére törekszik, ahol minden diák jól érzi magát, és képességei szerint a legtöbbet tudja nyújtani

demokratikus: mindenkit valós szükségletei szerint fejleszt

autonóm: szakmai önállóság jellemzi, tiszteletben tartja a gyermek személyiségét és biztosítja az egyéni jogokat

esélyegyenlőségre törekszik: szociálisan érzékeny, s a hátrányok kompenzálásával esélyt nyújt a képességek szerinti továbbtanulásra

1.1.3. Az iskola szellemisége

Iskolánk szellemiségét gyermekközpontúság, korszerűség, és egészséges ifjúság nevelése jellemzi.

Gyermekközpontú iskola

Célunk:

- olyan gyermekközpontú iskola, amelyben tanulóink szorongásmentesen élik mindennapjaikat
- az egyéni bánásmód, a humánus előtérbe helyezése segítse elő az iskolához való pozitív attitűd kialakulását, az iskola céljaival való önkéntes azonosulást
- a termék, helyiségek esztétikája a jó közérzetet szolgálja

A célok megvalósítása érdekében:

- A helyi tantervek készítésénél a személyiségközpontú oktatási módszereket részesítjük előnyben, igényes kimeneti szabályozással.
- Az ellenőrzés, értékelés rendszerében fontosnak tartjuk az átlátható, egyértelmű követelményeket, a számonkérés módjának változatosságát, kiszámíthatóságát, a segítő, támogató értékelést.
- Változatos tanórán kívüli lehetőségeket biztosítunk a tanulói igények felmérése alapján.
- Egyéni tanulási utakat dolgozunk ki az esélyegyenlőség biztosítására.
- A kompetenciák fejlesztésére kiemelten figyelünk.
- A tanulók értékelését a pozitívumokra építjük.
- Rendszeresen mérjük a tanulói és szülői elégedettséget, a visszajelzések alapján korrigáljuk folyamatainkat.
- A diákönkormányzat támogatásával segítjük az önszervező, önkiszolgáló rendszer kiszélesedését.
- Az iskola munkarendjének kialakításakor figyelembe vesszük a tanulói igényeket
- A tantermek és folyosók dekorálásával; pihenő, társalgó, kialakításával, udvari játszóterekkel, ápolt parkokkal gyermekbarát környezet kialakítására törekszünk.

Korszerű iskola

Célunk olyan iskola működtetése, amely:

- a tanítás tartalmában
- a tanítás módszereiben
- a tanítás eszközeiben megfelel a korszerű követelményeknek.

A célok megvalósítása érdekében:

- Folyamatos önképzéssel, a továbbképzési tervben rögzített továbbképzésekkel pedagógiai, módszertani és szaktárgyi ismereteinket fejlesztjük.
- Szervezetünk és folyamataink folyamatos mérésével, értékelésével, fejlesztésével törekszünk a minőség állandó javítására.
- A könyvtár és a szaktantermek korszerű ismerethordozókkal és taneszközökkel történő állandó fejlesztése által is lépést tartunk a tananyag tartalmi változásaival, a módszertani kultúra gazdagodó eszközrendszerével.
- Forrásbővítő pályázatokon veszünk részt.
- Szorgalmazzuk a tanulmányutakat, tapasztalatcsere céllal keressük más iskolákkal a szakmai együttműködés lehetőségeit.

Egészséges iskola

Célunk:

- testileg és lelkileg egészséges tanulóiifjúság felnevelése
- az iskola belső rendjének, kulturált tanuláskörnyezetnek a megteremtésével elősegíteni a tanulók belső értékrendjének, lelki tisztaságának kialakulását, fejlődését
- a balesetveszély elhárításával, a saját és mások testi épségének megóvásával az egymás iránti felelősségérzést kialakítani, növelni.

A célok megvalósítása érdekében:

- Olyan verseny-, és szabadidősport foglalkozásokat szervezünk, melyek mindenki számára biztosítják a választásuknak megfelelő, egészséges szabadidő-eltöltés és mozgás lehetőségét.
- Támogatjuk az úszásoktatást, a természetjárást; szervezéssel, hely és eszköz biztosításával támogatjuk táborok szervezését.
- Rendszeresen szervezünk sportprogramokat, háziversenyeken válogatjuk ki a régióban vagy a megyei versenyeken induló csapattagokat.
- Szorgalmazzuk a természetjáró mozgalmat.
- Tanévenként legfeljebb 2 nap osztálykirándulást, alsó tagozaton esetlegesen erdei iskolát szervezünk.
- A testi egészség mellett kiemelt figyelmet fordítunk tanulóink lelki egészségének megőrzésére, egyéni bánásmóddal, önismereti és szocializációs tanfolyamokkal, mentálhigiénés rendezvényekkel.
- Az erkölcsi és etikai ismeretek oktatása, normák követése igényének kialakítása kiemelt szerepet kap az osztályfőnöki munkában is.
- A technika és életvitel tantárgyon belül foglalkozunk az elsősegély-nyújtási, csecsemőápolási ismeretekkel, nemi felvilágosítással, közlekedési alapismeretekkel.

- Osztályfőnöki órákon az osztályfőnök, vagy meghívott előadók drogmegelőzési, alkoholelleanes, közlekedésbiztonsági, pályaválasztási előadásokat tartanak.
- Az iskolában folyó oktatás egészében kiemelten kezeljük a környezeti nevelést, a fenntarthatóság pedagógiájának elveit.
- Az ifjúságvédelmi tevékenység során fokozottan figyelünk a testi vagy lelki traumát szenvedett tanulókra, iskolai módszerekkel, iskolapszichológus segítségével igyekszünk kompenzálni nehéz helyzetüket.
- Oktatással, figyelemfelhívó táblákkal, szervezéssel törekszünk a tanulói balesetek megelőzésére.

1.1.4. Az iskola értékrendszere

A tudásvágy mint érték

Iskolánk tanulója

- igyekezzon saját képességeihez mérten a legjobb teljesítményt nyújtani
- legyen kreatív, fejlett problémamegoldó gondolkodású
- legyen igénye minél több tudás megszerzésére
- legyen képes önálló ismeretszerzésre, feldolgozásra.

Az erkölcs mint érték

Iskolánk tanulója

- legyen becsületes és megbízható
- legyen nyílt, őszinte, cselekedeteiért vállalja a felelősséget
- legyen helyes erkölcsi ítélőképessége
- ismerje a kétezere évek kialakult emberi értékeit, viselkedésnormákat.

Az anyanyelv tudatos védelme és ápolása

Iskolánk tanulója

- ismerje anyanyelvét, annak fejlődését
- tanulja meg, hogy az anyanyelv nemzetmegtartó erő
- tanulja meg, hogy az anyanyelv a kulturális örökségünk és gondolkodásunk hordozója, gondolataink közvetítője
- kerülje a trágár beszédet, fogalmazzon pontosan és szabatosan
- tanulja meg, hogy a világos nyelvi, fogalmi gondolkodás, beszéd és írás erkölcsi kérdés, egyéni felelősség is.

Társas viszony

Iskolánk tanulója

- legyen képes új környezetbe beilleszkedni, a közösség normáit magáévá tenni, ahhoz alkalmazkodni
- jellemezze türelem és megértés
- jellemezze a közösség véleményén alapuló reális önismeret, önértékelés
- legyen igényes a társas kapcsolataira
- jellemezze a felnőttek tisztelete, az öregek megbecsülése.

Az egyén viszonya önmagához

Iskolánk tanulója

- rendelkezzen fejlett esztétikai ízléssel

- legyen igényes környezetére, külső megjelenésére, munkájának minőségére
- tudja elviselni a kudarcot, legyen képes a hibákból tanulni, erőt meríteni
- értelmezze helyesen a szabadság fogalmát.

Társadalmi és kulturális értékek

Iskolánk tanulója

- szeresse hazáját, ismerje annak múltját, jelenét, cselekvő hazafiság jellemezze
- munkájában legyen felelősségteljes, kitartó, körültekintő, a nemzet számára is hasznos
- tartsa fontosabbnak az örök emberi értékeket a könnyen elveszíthető anyagiaknál
- értse és érezze a család - mint a legkisebb társadalmi egység - jelentőségét, fontosságát
- tartsa tiszteletben a kulturális értékeket
- ismerje és becsülje meg más népek kultúráját, szokásait.

A természet világához való viszony

Iskolánk tanulója

- óvja az élet minden formáját, védje az élőlényeket
- fordítson nagy figyelmet a környezetére és a környezete védelmére
- életmódját, cselekedeteit jellemezze a környezettudatosság
- legyen képes egészséges életet élni.

Az értékek rendszerének ismerete nagyon fontos minden diákunk számára. A gyerekek számára érthetőbb formában megfogalmazva szeretnénk minden tanulónkhoz eljuttatni ezeket az alapelveket. A szülők segítségét felhasználva az alábbiakban foglaljuk össze a tanulóifjúságnak szánt üzenetet.

Üzenet tanítványainknak

- *Képezd magad! Minden ember egyszeri, különleges, különféle képességekkel rendelkező lény. Kutasd föl, miben vagy ügyesebb, jobb az átlagnál, és abban gyakorold magad! Amennyivel több jutott valamiből, annyival több kötelességed is van mások iránt.*
- *Legyél becsületes, megbízható! Amit megígérsz, azt mindig pontosan teljesítsd! Ne irigykedj! Amire vágyasz, munkával igyekezz elérni!*
- *Fogadd el mások adottságait, képességeit! Légy türelmes, emberséges! Segíts azoknak, akik gyengébbek, ügyetlenebbek hozzád képest! A képességeidet ajándékba kaptad. Amit tudsz, azzal ajándékozz meg másokat is!*
- *Becsüld mások munkáját! Óvjad, védjed azt, amit mások fáradságos munkával megcsináltak! Ha lehet, segíts nekik! Becsüld meg mások tulajdonát!*
- *Tiszteld szüleidet, őseidet, tanáraidat! Tőlük kaptad, kapod az életedet, kultúrádat. Ők sokat fáradoztak azért, hogy ezeket neked ajándékozhasd. Azzal légy hálás irántuk, hogy szorgalmas, jó tanítványuk, gyermekük leszel!*
- *Szeresd hazádat! Ebben a hazában egy nagyobb közösségnek is tagja vagy. Elődeid áldozata, harcai, szenvedései segítették felépíteni ezt az országot. Járulj hozzá te is munkáddal, erőfeszítéssel további építéséhez!*
- *Ápold a kultúrát! Azt a sok szépséget, amit mások, elődeink megalkottak ajándékba kapod. Ismerd meg, képességeid szerint gyarapítsd, és add tovább másoknak!*
- *Készülj a családi életre! Az ember olyan lény, aki szeretetben, egymás iránti hűségben képes boldogan élni. Készülj rá, hogy te is boldoggá tudj tenni másokat!*
- *Élj tudatosan! Míg gyerek vagy, szüleid, tanáraid vigyáznak rád. Mire felnősz, tudnod kell, mi a jó és a rossz a világban, hol a helyed a társadalomban!*
- *Vigyázz testi-lelki egészségedre! Még fiatal vagy, sok minden árthat neked. Óvakodj a káros dolgoktól (cigaretta, alkohol, drog, stb.), helyette sportolj, keresd az élet szépségeit!*
- *Tiszteld az életet! Világunk legnagyobb csodája az élet, nemcsak az emberi, hanem az állati és a növényi is. Óvj, védj minden életet, segítsd elő kiteljesedését!*

1.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka cél- és feladatrendszere

1.2.1. A nevelő-oktató munka alapvető céljainak meghatározása

A köznevelés társadalmi igényt elégít ki. Nevelő-oktató munkánk célja, hogy a tanulók elsajátítsák azokat a készségeket, ismeretanyagot, alapvető műveltséget és viselkedési szabályokat, amelyek a felnőtté válás és az önálló életvitel alapjait képezik, valamint biztosítják a nemzeti és egyetemes értékeink átörökítését.

Olyan embereket szeretnénk nevelni, akik képesek megállni helyüket az állandóan változó és mindig újabb kihívásokkal teli világban.

A ma embere akkor tud megfelelni e kihívásoknak, ha

- korszerű ismeretekkel és ismeretszerzési képességekkel rendelkeznek,
- a változásokhoz alkalmazkodóképes, képes a megújulásokra
- testileg egészséges,
- lelkiileg kiegyensúlyozott,
- környezetével harmóniában él.

A nevelés során a gyermeket önálló gondolkodású és döntést hozni tudó egyénné kell formálni, hogy a tartós értékek közvetítése és a közös célok érdekében tevékeny, és a közösségért feladatokat vállalni akaró emberré váljon.

• Az erkölcsi nevelés

Célunk a cselekedeteiért felelősséget vállalni tudó és akaró tanulók nevelése, az erkölcsi érzék fejlesztése. Célunk a tanulást elősegítő beállítódások kialakítása, a tanulók önálló, felelős életvitelre történő felkészítése; az erkölcsi és életvezetési problémákra értékálló választ adni képes fiatalok nevelése. Hangsúlyt kell helyezni az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, a közelmúlt történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

• Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célunk, hogy tanítványainkban nemzeti, népi kultúránk, hagyományaink megismerése révén erősödjék a magyarságtudat. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, mely elődeink tiszteletére, az értékek megőrzésére sarkalljon. Ugyanakkor legyenek képesek azon személyiségek helyes etikai alapú megítélésére is, akik a diktatúrákkal azonosuló politikai, morális és más közéleti szerepvállalásuk révén az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak. Ismerjék az egyetemes és a magyar történelemben a népcsoportok, nemzetiségek nemzetalkotó szerepét, a nyelvi-vallási etnikumok történelemformáló jelenlétét. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

• Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Célunk a cselekvő állampolgári magatartás szükségességének kialakítása, mely összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. E magatartást jellemezze a törvénytisztelet, az emberi jogok tisztelete, az emberi méltóság és a másokkal együttélés erkölcsi szabályainak betartása;

jellemezze az empátia, a méltányosság, az erőszakmentesség. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelességeket, életkori sajátosságait figyelembe véve Magyarország Alaptörvényét.

A hazájáért felelősen cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség.

• **Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése**

Az énkép személyes tapasztalatok és megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, reális, fejleszthető képesség, melynek fejlesztése a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényel a pedagógustól. A megalapozott önismeret járuljon hozzá a tanuló készségeinek optimális kibontakoztatásához, az önértékelésre való képesség birtoklásához, az önfegyelem elsajátításához. A szociális készségek járuljanak hozzá a kulturált közösségi élethez, a kapcsolatteremtés- és együttműködés képességéhez, mások elfogadásához, szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

• **A családi életre nevelés**

Célunk a hagyományos családszerkezet megismertetése, a harmonikus családi minták közvetítése. A családi élet törvényszerűségeinek, a családtagok feladatainak bemutatásával segítségnyújtás a családi életre való felkészülésre. A harmonikus és felelős párkapcsolatok kialakításához ismeretek közvetítése, a családi életben előforduló konfliktusok kezelésére felkészítés. A szexuális felvilágosítás és szexuális kultúra kérdéseinek megbeszélése.

• **A testi és lelki egészségre nevelés**

Célunk a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre szocializálása. Azon meggyőződés kialakítása, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A tanulók legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a stressz-kezelési technikák alkalmazására.

A tanulóközpontú fejlesztés kiemelt területei a személyiségfejlesztés, továbbá a tehetséggondozás, differenciálás és az egészségtudatos életmódra motiválás.

Cél, hogy tanulóinkat a családdal együttműködve felkészítsük az önállóságra, a betegség-megelőzésre, a testi higiénia igényére, a közlekedés-biztonságra, a káros szenvedélyektől való függőség elkerülésére.

A célok megvalósításának sikerességét szolgálja a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati megvalósítása.

• **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**

Fontos célunknak tekintjük a hátránnyal induló tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, és intézményi szinten a szociális feladatok ellátását. A tanulói személyiségfejlesztés része a szociális érzékenységre nevelés, a segítő magatartás kialakítása. Lehetőség szerint erősítse azt saját élményű tapasztalatszerzés, az érintett csoportok sajátos igényeinek, élethelyzetének

megismerése. A másokért tudatosan felelősséget vállaló magatartás kialakításához hangsúlyt kell fektetni az együttérzés, empátia, együttműködés, önkéntes felelősségvállalás, mint belső tulajdonságok erősítésére.

• **Fenntarthatóság, környezettudatosság**

Célunk, hogy a természet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás jellemezze tanulóinkat.

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

• **A tanulás tanítása**

Minden pedagógus feladata, hogy útbaigazítást adjon az általa tanított tantárgy, tananyag elsajátításával kapcsolatban, nyújtson tanulás-módszertani segítséget. Közben keltse fel a tanulók érdeklődését, segítse az elsajátítás eredményességét. Hangsúlyozza a saját megfigyelés, tapasztalás, a gyakorlattal való kapcsolat jelentőségét. Segítse elő, hogy tanítványai olyan alkalmazásképes tudás birtokába jussanak, mely az élet során folyamatosan bővíthető és megújítható. Segítse elő az információszerzés forrásainak megismerését, alkalmazásukban az igényességet.

• **Pályaorientáció**

Célunk a tanulók képességeinek mind szélesebb körű kibontakoztatása, mely lehetővé teszi a tanulók számára sikerélmények elérését. Az egészséges önbizalom, az érdeklődésnek megfelelő elmélyülés segítse tanítványainkat erőfeszítést követelő, de elérhető célok kitűzése felé. Fejlesztendő az akaraterő, a kitartás, az önmagáért tenni akarás. Tanítványainknak átfogó képet kell kapniuk a munka világáról is, mely elősegíti a megfelelő hivatás választását, és azon keresztül az elégedett életet. Fejleszteni kell az együttműködő készséget, a kötelességtudatot; a vezetéssel-irányítással és versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat.

• **Gazdasági és pénzügyi nevelés**

Cél, hogy tanítványaink szerezzenek alapvető ismereteket a banki műveletekkel, pénzügyi szabályok működésével kapcsolatban. Legyenek képesek e területen – életkoruk szerint elvárható módon – döntéseik mérlegelésére, ismerjék fel annak közvetlen és közvetett következményeit mind rövid, mind hosszútávon. Ismeretekkel kell rendelkezniük a háztartások gazdasági-pénzügyi mechanizmusait illetően, kitekintést kell kapniuk a nemzetgazdaság gazdasági-pénzügyi működésére és intézményeire.

• Médiatudatosságra nevelés

Tanulóinknak képesnek kell lenniük a médiumok számukra elérhető információinak szűrésére. Ehhez meg kell ismerkedniük a média működésével és hatásmechanizmusával. A globális nyilvánosság felelős résztvevőjévé válás feltételezi a kapcsolódó etikai szabályok ismeretét, betartásának szükségességét. Meg kell ismerkedniük a valóságos és a virtuális érintkezés megkülönböztetésének módjával, az internethasználat szabályaival.

Az általános és a tantárgyakhoz kötődő célok meghatározásakor figyelembe vettük a szülők véleményét, a már meglévő hagyományainkat, értékeltük a már meglévő nevelési-oktatási területeinket, meghatároztuk fejlesztésüket.

1.2.2. Az előírt műveltségi anyag átszármaztatása, a korszerű ismeretek elsajátítása

Feladatok a tanulási folyamatok terén, kulcskompetenciák fejlesztése:

Tanulási kompetenciák fejlesztésének módja:

- az önálló felfedezés élményének biztosítása
- a kíváncsiság fenntartása érdekében színes, változatos tevékenységrendszer, önálló feladatok biztosítása
- játékosság biztosítása a tanulásban
- érdeklődés felkeltése pozitív élmények által
- sikerélmény biztosítása a tanulók számára
- a tanulók tanulási kudarcainak minimumra csökkentése
- tanulói teljesítmények állandó segítő, támogató értékelése
- tanítványi kötődés erősítése (pozitív tanár-diák viszony)
- kötelességtudat fejlesztése érdekében olyan házi feladatok adása, amelyek reálisan elvégezhetők, azok teljesítésének rendszeres, következetes ellenőrzése
- tudás, tanulás értékének tudatosítása

Feladatok a tanítási folyamatok terén:

- Differenciált oktatás alkalmazása
- Felzárkóztatás és tehetséggondozás feltételeinek biztosítása
- Pedagógusok továbbképzésének szervezése és támogatása
- Szakmai belső ellenőrzés
- Az önálló ismeretszerzés új, változatos formáinak gyakoribb beillesztése a tanítási folyamatba
- Új tanulásszervezési technikák alkalmazása (kooperatív tanulás, projekt módszer)

1.2.3. Kulcskompetencia fejlesztéssel kapcsolatos feladatok

KULCSKOMPETENCIÁK ÉS KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATOK

A kulcskompetenciák fejlesztése és értékelése rendszerszerűen felépített, tudatos, többszereplős, hosszan tartó folyamat. A kulcskompetenciák birtoklása alkalmassá teszi a tanulókat a változásokhoz való gyors és hatékony alkalmazkodásra, a változások befolyásolására; hozzájárulnak az egész életen át tartó tanuláshoz.

Az iskolai nevelés – oktatás a sokoldalú készség- és képességfejlesztés kiváló terepe. A NAT-ban előírt kulcskompetenciák, valamint az erre épülő kiemelt fejlesztési területek mindegyik műveltségterületen megjelennek. Az egyes műveltségterületek, tantárgyak kiemelt fejlesztési területei és az ezekhez kapcsolódó **tartalmi és fejlesztési feladatok részletesen megjelennek a helyi tantervben.**

KULCSKOMPETENCIÁK:

Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Az első idegen nyelv terén a B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és következetesen kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- analízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- összefüggések, ok-okozati viszonyok felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai kommunikációs készség
- megfelelő segédeszközök használata
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémafelvetés és megoldó készség
- rendszerezés
- lényeglátás
- szimbolikus gondolkodás képessége
- ábrázolás, térképészeti képessége
- rész-egész észlelés
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitás

A természettudományos kompetencia beépült a matematikai gondolkodási kompetenciába

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a

természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A természettudományos gondolkodás a tanulók élettapasztalataihoz adekvát módon illeszkedő, tapasztalatokon alapuló és gyakorlatorientált megközelítése gyakoroljon a tanulókra erős motivációt a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz. Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás
- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás
- logikai képességek
- rajzoló készség
- tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel
- nemzeti tudat megalapozás
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében
- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

A tanulás kompetenciái

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely magában foglalja a más népekkel, nemzetiségekkel toleráns és tárgyilagos magatartást
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság

- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- kompromisszumra való törekvés

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgzó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés
- szervezés
- irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgóképf fontosságának elismerése.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni magatartás elítélése és etikai alapú megítélése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- önkifejezés
- ítéletalkotás
- fantázia, képzelet
- kreativitás
- asszociációs képességek
- analízáló készség
- kulturált vitakészség
- nyelvi kifejezőkészség
- manuális készségek

KIEMELT FEJLESZTÉSI TERÜLETEK

A kompetenciafejlesztés területén belül kiemelt területnek tekintjük az olvasáskészség, íráskészség, elemi számolási készség, vizuális kommunikáció, tanulás tanulása kompetenciáját.

Olvasáskészség

Az olvasáskészség, vagyis a szövegértő, élményszerző olvasás kritikus feltétele az optimálisan fejlett, optimális használhatóságú olvasáskészség (olvasástechnika).

Íráskészség, mint a közlés kompetenciája

Az íráskészség a kézírással működő írásbeli kifejezés, közlés kritikus feltétele, amely a tevékeny iskolai tanulás nélkülözhetetlen eszköze. Gyakorlottság szerint kétféle íráskészség létezik: rajzoló és kiírt íráskészség.

Mivel a 4-5. évfolyamon már használni kell az íráskészséget, a gyakorlatlanság miatt alig olvashatóvá esne szét az írás. Ezért az 5. és 6. évfolyamokon több gondot fordítunk a kiírt íráskészség kifejlesztésére is.

Kiemelt feladatok az íráskészség fejlesztése területén:

Az íráskészség, a kézírással működő írásbeli kifejezés, közlés minőségi fejlődésének kritikus feltétele, hogy a gyermek érezze annak szükségességét, értelmét.

Tudja, hogy ellenőrzik, segítik, értékelik minden munkáját, az órai feladatait, valamint a házi feladatokat is.

Az elemi számolási kompetencia optimális szintű elsajátítása kulcsfontosságú feladat

Az országos kompetenciamérések azt bizonyítják, hogy az összetett feladatokat az elemi készségek hiányában nehezen oldják meg a gyermekek. Mi az elemi készségek fejlesztésére törekszünk.

Szóbeli kommunikációs készség

A szóbeli feleltetés/felelés kultúrájára nagy figyelmet fordítunk.

Elvárjuk tanulóinktól a választékos, lényegre törő, igényes, szép magyar beszédet.

Vizuális kommunikáció

A gondolatok kifejezése, rögzítése fontos minden órán!

Az íráskép, a füzetek megjelenése minden tantárgynál egyformán hangsúlyt kap.

A vázlatokhoz, fogalmazásokhoz, a szöveges feladatok értelmezéséhez sok-sok rajz, illusztráció készül a mindennapokban.

A tanulni tanulás kompetenciája

Az értelmes, eredményes tanulás módszerét a tanórák keretében tanítjuk meg. Ennek érdekében a pedagógus feladata:

- Az érdeklődés felkeltése a szaktárgy különböző témái iránt.
- Az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása a tanulási folyamatban.
- Az önművelés igényének és gyakorlatának kibontakoztatása.
- Útbaigazítás adása a tananyag szerkezetével kapcsolatban.
- Törekvés arra, hogy a tanulók fokozatosan szert tegyenek önálló tanulástechnikákra, tapasztalatszerzésen keresztül ismerjék meg a hatékony tanulási módszereket.
- Az egyénre szabott tanulási módszerek kialakításának támogatása; a csoportos tanulás módszereinek, a kooperatív munkaformáknak alkalmazása az emlékezet erősítése, az ismeretek rögzítése érdekében.
- Az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismertetése, módszereinek elsajátíttatása.

A hagyományos tantermi oktatást kiegészítik az információszerzés-, bevésés egyéb lehetőségei.

- Az ismeretek szerzésének, az alapkészségek gyakorlásának, az ismeretsajátítás ellenőrzésének színtere a könyvtár. A tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáit mind az írott, mind az elektronikus anyagok használat terén. (adatgyűjtés, forrásfelhasználás, keresés az interneten, kiselőadások készítése, projektmunka, ...) A tanulási folyamatok hatékonyabbá tétele érdekében a tanulóknak alkalmazásképes tudással kell rendelkezniük az elektronikus oktatási segédanyagok és eszközök felhasználásában.
- Iskolán kívüli tanulási színtér a múzeum, színház, kiállítások, előadások, természeti és épített környezet. **Tapasztalati úton használjuk** ki ezek ismeretszerzésben, és ismeretsajátításban betöltött szerepét.

A pedagógus feladata különösen, hogy:

- Vegye figyelembe a tanulók eltérő képességeit, életkori sajátosságait a tanítás során.
- A tanulási problémákkal küzdők eredményes tanulására fektessen kiemelt figyelmet.
- Gondosan válassza meg az ismeretátadás, ismeretszerzés alkalmazott módszereit; fektessen hangsúlyt a szemléltetés képi – és elvont lehetőségeire; mutassa meg az ismeretek gyakorlati alkalmazhatóságát, tegye életszerűvé a tanítási tartalmakat.
- Törekedjen a rendszerszemlélet kialakíttatására; alakítsa ki a probléma felismerés-, problémamegoldás igényét. Fejlessze a tanulóknál az analízis, szintézis, összehasonlítás, elemzés, általánosítás, konkretizálás, elvonatkoztatás, érvelés, bizonyítás, gondolkodási eljárásokat.
- A tanulási folyamatban erősítse a kreativitást, ötletességet, az innovatív gondolkodást.

- A tanulási folyamatot használja ki személyes kompetenciák, mint együttműködés, felelősségvállalás, döntéshozatalra való képesség, konfliktuskezelés, érzelmi kiegyensúlyozottság fejlesztésére is.

1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszköz- és eljárásrendszere

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka során alkalmazott eszközök és eljárások a megfogalmazott célok megvalósítását szolgálják.

Megválasztásuknál fontos szempont, hogy

igazodjon:

- a tanulók életkori sajátosságaihoz
- a tanulók értelmi fejlettségéhez, képességeihez
- az egyének érzelmi motiváltságához

igazodjon:

- a nevelők személyiségéhez
- pedagógiai kultúráltságához
- vezetői stílusához

igazodjon:

- a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához

irányuljon:

- elsősorban a tanulók értelmére, meggyőzésére
- a lehető leghatékonyabban a kívánt cél elérésére.

Alkalmazásra javasolt eszközök

Nyelvi eszközök

- beszélgetés (egyéni vagy csoportos; tervezett vagy spontán; kötetlen vagy irányított)
- beszéd

Nem nyelvi eszközök

- mimika
- testtartás
- mozdulatok, gesztusok

Szociális technikák

- fejlesztő beszélgetés
- megerősítés
- minta- és modellnyújtás
- szituációelemzés
- szerepjáték, helyzetteremtés

Eljárások, módszerek

- *meggyőzés, felvilágosítás, tudatosítás módszerei*
(minta, példa, példakép, eszménykép, bírálat, önbírálat, előadás, vita, beszámoló...)
- *a tevékenység megszervezésének módszerei*

(játékos módszerek, szituációk, gyakorlás, megbízás, követelés, ellenőrzés, értékelés...)

Olyan szervezési megoldásokat részesítünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak fejlesztését; a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatását.

A tanulószervezés egyik fő elve a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, a tanári segítségnyújtásban, az ellenőrzésben és értékelésben. Sajátos tanulószervezési megoldások alkalmazása a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal küzdő tanulók nevelésekor, oktatásakor.

- *magatartásra ható módszerek:*
ösztönző eljárások (helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, jutalmazás, ...)
kényszerítő módszerek (utasítás, követelés, parancs)
korlátozást kiváltó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, tiltás)

Az alkalmazott eszközök kiválasztásakor fontos alapelvek: fokozatosság, következetesség, igazságosság. A meggyőzés eszközeit részesítjük előnyben, hogy építhessünk a tanulók belátásán alapuló együttműködő készségére.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A nevelési program

- a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott és képviselt értékekre
- nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei révén közvetített, célkitűzéseiben elérendő értékekre
- a helyi sajátosságokból fakadó elvárásokra és hagyományokra épül.

Pedagógiai fő cél: a személyiségformálás, amelyben kiemelt szerepet kap a művelődés (a tanulók képességeinek, tehetségének sokoldalú kibontakoztatás) és a szocializáció (a társadalmi viszonyrendszerbe való beilleszkedés). Cél a tanuló személyiségének mind teljesebb kibontakoztatása; a lelki egészség és kiegyensúlyozottság biztosítása.

A célok elérése érdekében

figyelembe vesszük tanulóink

- eltérő adottságait
- eltérő ütemű, mértékű fejlődését
- életkori sajátosságait
- a szociális és környezeti hatások különbözőségeit

építünk

- nevelőink felelősségtudatára, személyes példaadására
- a szűkebb és tágabb iskolai környezet és közösség pozitív hatásaira
- a szülői háttér támogatására.

A személyiségfejlesztés szinterei

- a tanórák
- a tanórán kívüli iskolai foglalkozások
- az iskolai és osztályközösség iskolai programjai
- az iskolán kívüli programok.

A személyiségfejlesztés feladatai az alábbi területek köré csoportosulnak:

- A tanulók gondolkodási, tanulási képességeinek fejlesztése, az értelem fejlesztése.
- Az akarat, a jellem nevelése.
- A közösségbe való beilleszkedés, emberi kapcsolatok, szociális értékrend fejlesztése.
- A testi, lelki egészség, a stabil, kiegyensúlyozott személyiség kialakítása.
- A családi életre nevelés; a hazaszeretetre nevelés.

1. A tanulók gondolkodási, tanulási képességeinek fejlesztése; az értelem fejlesztése

Feladatok:

- A tanórán feldolgozott tananyag, az alkalmazott módszerek segítsék elő a tudásvágy felébresztését, a tanulás igényét; járuljanak hozzá a tehetség felismeréséhez, a gyermekben rejlő képességek sokoldalú kibontakozásához. Fejlesszék a problémamegoldó gondolkodást, a kreativitást.
- Az alkalmazott módszerek és a beszámoltatás formái segítsék az eredményes tanulási szokások kialakulását; fejlesszék a kommunikációs készségeket; erősítsék a tanulók kötelességtudatát a tanulás terén; segítsék elő a tanuló reális önérték érzését.
- A tanórai és tanórán kívüli ismeretszerzés formái segítsék elő, hogy az önálló ismeretszerzés és permanens tanulás szükségessége a tanuló számára belső késztetéssé alakuljon; segítsék elő, hogy a tudás birtoklása ne csak igény, egyben örömforrás is legyen a tanuló számára.

2. Az akarat, a jellem nevelése

Feladatok:

- *A fegyelmezés hatékonyságának javítása*
 - A pedagógusnak ki kell vívnia tanítványai tiszteletét egyéni tekintélyének megszerzésével.
 - A pedagógus személye és a pozitív tanulói példák szolgáljanak követendő mintaként; a pozitív viselkedési szokások épüljenek be az egyének és közösségek értékrendjébe.
 - Szeretetteljes légkör, jóindulat, kölcsönös tisztelet és segítőkészség jellemezze a tanár-diák viszonyt.
 - Legyen túlsúlyban a diákok értékelésében az elismerés és a jutalmazás a büntetéssel szemben.
- *Az iskolai rend és fegyelem megteremtése*
 - Az iskolai elvárások, szabályok pontos meghatározása, azonos értelmezése.
 - Az iskolai élet kiszámíthatóságának erősítése.

- A nevelőtestület egységének és következetességének további erősítése a szabályok betartásában és betartatásában.
- A házirend elfogadtatása, szükségszerűségének beláttatása a diáksággal.
- A diákönkormányzat bevonása a rendszabályok megalkotásába és azok betartatásába.

· *Az önfegyelem, akarat kialakítása*

- Pozitív értékrend kialakítása a pedagógusok példamutatása alapján.
- A pozitív értékeknek pozitív érzelmekkel való összekapcsolása.
- Az értelemre hatva beláttatni a pozitív viselkedés, cselekvés célját, illetve a negatív cselekvés káros következményeit.
- A nevelés során egyre több lehetőséget biztosítani az önálló döntéshozatalra.
- Az iskola életének olyan irányú megszervezése, melyben mind gyakoribb lehetőség nyílik pozitív cselekedetek gyakorlására.
- Az akarat formális tulajdonságainak fejlesztése, mint akaraterő, kitartás, elhatározó képesség.

3. A közösségbe való beilleszkedés, emberi kapcsolatok, szociális értékrend fejlesztése

Feladatok:

· *Az öröklött szociális hajlamok pozitív irányba "terelése" hatékony osztályfőnöki munkával*

- Kiemelt figyelmet kell szentelni a bezárkózó, perifériára szorult, negatív vagy felületes kötődésű tanulókra.
- Lehetőséget kell biztosítani sokféle rangsorolás létrejöttéhez, hogy mindenki "helyet vívhatson ki" magának, s előrébb is léphessen teljesítménye alapján.
- Az iskolai csoportok (osztályok, sportsapátok, érdeklődési körök, stb.) valódi közösséggé szervezésével megfelelő teret biztosítani a társas együttlétekhez.
- A nemek közötti kapcsolat terén:
Nőies és férfias viselkedésnormák megismerése és elsajátítása.
Fiúk - lányok kapcsolattartási normáinak megbeszélése (barátság - szerelem).
Szexuális felvilágosítás.
A családmodellek működésének megismertetése, elemzése.

· *Szociális értékrend kialakítása*

- Helyes énkép kialakítása, önismeret fejlesztése, önértékelésre való képesség birtoklásának kialakítása. Önuralom és önfegyelem elsajátíttatása.
- Döntéshozatalra való képesség kialakítása, a döntésekért felelősséget vállalni tudás és akarás képességének kialakítása.
- Kitartás, akaraterő, mint emberi tulajdonság birtoklásának kialakítása.

· *Emberi kapcsolatok; szociális viselkedés kialakítása*

- Szociális készségek (empátia, tolerancia, siker- és kudarcátűrés, elismerés, bírálat, alkalmazkodás, szervező- és vitakészség) fejlesztése a kapcsolatteremtés, a közösségi együttélés során.
- Segítőkészség fejlesztése, olyan légkör megteremtése, melyben a segítség elvárt és elismert viselkedés.

- Érzelmi kommunikáció fejlesztése, dominánsan pozitív érzelmi légkör fenntartása az iskolában, a metakommunikáció érzelempromótor szerepének tudatosítása.
- Minél több együttműködést igénylő feladat biztosítása. Vezetés képességének fejlesztése, gyakorlása az osztályközösségben és a DÖK-ben.
- Versenyek során szigorúan megkövetelni a szabálykövetést, az esélyesség és a „fair play” megtartását.
- A tömegkommunikáció által súlykolt antiszociális minták ellensúlyozása pozitív minták adásával.
- Az emberek közötti érintkezés és kommunikáció elfogadott normáinak és kulturált formáinak kialakítása, erősítése, gyakoroltatása a társas együttlétek során.
- Az emberi értékek felismerésére való képesség kialakítása; mások munkájának tiszteletére, megbecsülésére nevelés erősítése.

4. A testi, lelki egészség, a stabil, kiegyensúlyozott személyiség kialakítása

Feladatok:

- *A lelki egészség fenntartása, a velünk született élményszükséglet kielégítésével. Az esztétikai érzék és ízlés kialakítása, formálása.*
 - Azon meggyőződés kialakítása, hogy a lelki egészség fenntartásához az embernek pozitív élményekre (örömekre) van szüksége.
 - Az önkifejezés képességének bemutatása, gyakorlása; új érték teremtésének igényére nevelés. Az alkotási vágy felébresztése, az alkotás örömeinek felfedezése
 - A gyerekek értékrendszerében az esztétikai-, művészeti értékek erősítése. A környezetben fellelhető esztétikum felismertetése, vizuális művészeti ágak alkotásainak megszerettetése.
 - A zene, a képzőművészet, az olvasás megszerettetése; igényesség kialakítása a valódi érték iránt. Értékalapú ízlésformálás.
 - A kulturált nyelvi magatartás kialakítása, a választékos szóbeli kifejezőképesség elsajátíttatása.
 - Az egészséges életmódra ösztönzés. A szabadidő hasznos, egészséges és kulturált eltöltése lehetőségeinek bemutatása. A környezetvédelem fontosságának kialakítása.
- *A személyiség stabilitásának biztosítása az egészséges önbizalom, önbecsülés és önértékelés által*
 - Reális önbecsülés kialakulásának segítése, kiemelt figyelmet fordítva azokra a tanulókra, akiket a közösség tartósan alul vagy túlértékel.
 - Reális önbizalom kialakulásának segítése: Olyan feladat kitűzése, amely erőfeszítést is igényel, de sikert is ígér. Olyan értékelés, mely nemcsak az objektív eredményt, de a tanuló képességeit is figyelembe veszi. Minél több lehetőséget biztosítani az alkotásra, szereplésre, sikerélmény elérésére.
 - Önállósulási vágy érvényesüléséhez: Az önállóság fokozatos növelése, egyre több, önálló nevezési, lebonyolítási feladat, önálló döntéshozatal biztosítása.
 - A tanulói teljesítmény önértékelésének rendszeressé tétele.
 - A tanulók önismeretének folyamatos fejlesztése.

5. Családi életre és hazaszeretetre nevelés

Feladatok:

· *Családi életre nevelés*

- A család történelmi szerepének bemutatása. A hagyományos családszerkezet megismertetése, vonzóvá tétele, követendő mintaként való bemutatása.
- A családi élet törvényszerűségeinek, a családot alkotó egyének feladatainak, kötelességeinek megismerése.
- A családban rejlő értékek tudatosítása; harmonikus családi élet igényének kialakítása.

· *Hazaszeretetre nevelés*

- A magyarságtudat erősítése, az identitástudat megalapozása érdekében minden gyerekek tudjon a határainkon kívül élő magyarokról, ismerje ennek történelmi okait.
- Nemzeti kultúránk, értékeink megismerésére, tiszteletére nevelés. Az otthon, lakóhely, szülőföld kulturális értékeinek, irodalmának, történelmének, földrajzának, művészeti értékeinek megismerése, megismertetése
- Az egészséges lokálpatrióta szellem kialakítása, a helyi hagyományok, értékek megismerése és ápolása által.
- A tanórák, tanórán kívüli foglalkozások, iskolai ünnepélyek szolgálják az ismeretszerzést, az érzelmi motivációt. Az ismeretszerzésen túl kapjon jelentős szerepet a tevékenykedtetés, az aktív szerepvállalás nemzeti kultúránk ápolásában, hagyományaink tovább élésében.
- Az iskolai könyvtár szakmai anyaga segítse e részterület feladatainak megvalósítását.

A személyiségfejlesztés terén megfogalmazott célok és feladatok középpontjában tehát a gyermeki képességek, a tehetség sokoldalú kibontakoztatása áll. Olyan erkölcsi, esztétikai, kulturális értékek közvetítése, melyek időtállóak és értékállóak, de egyúttal korszerűek is. Ezek közvetítése, kialakítása, megerősítése érdekében iskolánk teljes tevékenységével nevel.

3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösség autonóm egyének szerveződése, melyet a közös érdek-, cél-, értékrend és a közösségi tudat tart össze. A társadalomnak, ha valóban emberi és hatékony kíván lenni, szüksége van együttműködő közösségekre. Olyan közösségekre, melyeknek tagjai saját akaratukból működnek együtt, s vállalnak önmagukért is, egymásért is felelősséget. A közösség másfelől a személyiségfejlesztés színtere: számos társadalmi norma, elvárás, érték egy adott közösség közvetítésével épül be az egyén személyiségébe.

Pedagógiai munkánk fő célja a közösségek tudatos fejlesztése, amelynek eredményeként az egyén önfejlődése mellett a közösség is minőségileg több lesz, mint tagjainak együttese.

Az iskolai közösségek rendszere

· *Tanulói közösségek:*

- a tanulói közösség egésze
- az osztályközösségek

- Diákönkormányzat (DÖK), mint a tanulók önszerveződő közössége
- napközis csoportok, tanulószoba
- egyéb, alkalmi szerveződésű közösségek (szakköri csoportok, nívócsoportok, sportkörök, ...)
 - *Pedagógusok közösségei:*
 - nevelőtestület
 - szakmai munkaközösségek
 - *Szülők közösségei:*
 - Szülői Szervezet

A közösségi nevelés célja:

- A tanulók szocializációjának hatékony elősegítése.
- A tanulók ismerjék fel az egyéni és közösségi érdekek összhangba hozásának szükségességét. Legyenek képesek a közösségen belül egészséges hierarchia kialakítására és elfogadására.
- Tanulóinkban alakuljon ki az alkalmazkodóképesség, kötelességtudat, egymás iránt érzett felelősség; realitás a jogok és kötelességek gyakorlása során.
- Tanulóink legyenek képesek harmonikus embertársi kapcsolatok kialakítására, fenntartására; alakuljon ki bennük az egymásra való odafigyelés igénye, az empátia, a másság elfogadás; egymás munkájának megbecsülése.
- Tanulóink legyenek képesek csapatban dolgozni, másokkal a közös cél érdekében együttműködni; legyenek képesek konfliktushelyzetek kezelésére, legyen bennük kompromisszumkészség, a közösségi akarattal való azonosulás képessége, az összetartás képessége.
- Fejlődjön tanulóink véleményalkotó képessége, alkalmazzák kulturáltan a véleménynyilvánítás módjait.

Alapelvek:

- Egyetlen iskolai közösség sem nélkülözheti a pedagógus tudatos, szervező irányítását.
- A közösségi nevelés, mint közvetett nevelési hatás, terjedjen ki a csoport minden tagjára.
- A közösségek fejlesztésénél alapvető a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevétele.
- Minden közösségben érvényesüljön az önkormányzás, önszervezés, mint tevékenységforma.
- A közösségi lét permanens gyakorlása színes és változatos tevékenységrendszer útján valósuljon meg.
- Szükséges a tantestület egységes szemléletének kialakítása.
- A családdal való folyamatos kapcsolattartás megvalósulása.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha:

- az iskolai normákhoz alkalmazkodó, egészséges versenyszellemű osztályközösségek jönnek létre

- a közösségeikre büszke, azokhoz ragaszkodó, egymásért és másokért is felelősséget vállaló, aktív szerepvállaló, önálló véleményalkotásra képes fiatal felnőtté válnak tanítványaink.

A közösségfejlesztés feladatai az alábbi területek köré csoportosulnak:

- Az osztályközösség, illetve tanulócsoportok közössége
- Az iskola tanulóközössége
- Diákönkormányzat (DÖK)

3.1. Az osztályközösség, illetve tanulói csoportok fejlesztésével kapcsolatos feladatok

Az iskolai nevelés-oktatás kerete az osztály, mely kezdetben csak azonos életkorú és azonos feladatú tanulók együttese. Közösséggé formálása éveken át tartó folyamat, melyben kulcsszerepet töltenek be az osztályfőnökök. Feladatok:

- A spontán szerveződött osztályokból valódi közösség formálása.
- A tanulókkal szemben támasztott elvárások azonos értékrenddel való közvetítése; az iskolai szabályzatok egyértelmű értelmezése és következetes betartatása.
- A jogok és kötelességek megismertetése a házirend útján, valamint ezek gyakorlásának biztosítása.
- A felelősök rendszerének felállítása demokratikus választások útján; az ügyeleti és hetesi rendszer működtetése.
- Szociometriai felmérések útján a közösség társas kapcsolatainak alakulásának nyomon követése, és tudatosan befolyásolása az egészséges, aktív magatartás kialakítása és a perifériára szorulóknak közösségbe vonása érdekében.
- Az osztály rendezvényeinek megszervezése életkortól függően, a tanulók egészének bevonásával, növekvő önállóság adásával. A diákok egyre nagyobb mérvű bevonása a tervezés, döntés, szervezés, az értékelés, ellenőrzés folyamatába.
- Az osztályközösségre jellemző egyéni arculat kialakítása, osztályhagyományok teremtése.
- Kötött tartalmú és kötetlen együttlétek teremtése egymás jobb megismerése, a közös eredmények és örömek átélése, esetleg kudarcok feldolgozása céljából.
- Az osztály képviselőjének és aktív részvételének szervezése a nagyobb iskolai közösség rendezvényein, programjain.
- Az azonos érdeklődés által létrejött csoportok szervezeti kerete biztosítsa a közös élményt, a közös feladatvégzést, s ezen keresztül a közösségben rejlő személyiségformáló erők maximális kibontakozását.

3.2. Az iskola tanulói közösségének fejlesztésével kapcsolatos feladatok

Tanulóink az osztályközösségük mellett az iskola egészének, mint nagyközösségnek is tagjai. Alakuljon ki bennük az együvé tartozás érzése, a közösségért tenni akarás gyakorlata. Feladatok:

- Az összetartozás tudatát erősítő iskolai hagyományok kialakítása, ápolása. Iskolai ünnepélyek, rendezvények szervezése az éves munkatervben meghatározottak szerint.
- A tanulmányi-, kulturális- és sporteredmények iskolaközösség előtti ismertetése, elismerése.
- Közös munkák szervezése (hulladékgyűjtés, környezetrendezés...)
- Iskolai szintű, különböző korosztályokat megmozgató rendezvények szervezése (vetélkedők, sportesemények, projektnapok...)
- Az osztályok közötti kapcsolatok erősítése, közös rendezvények, tevékenységek révén.
- Iskolai szintű kirándulások, táborozások szervezése.
- Egységes jutalmazási és elmarasztalási rendszer működtetése.
- Iskolai díjak létrehozása; iskolai jelképrendszer megteremtése.

3.3. A diák-önkormányzati tevékenység során megvalósítandó feladatok

A diákönkormányzat a demokrácia gyakorlásának lehetőségét biztosítja tanulóink számára: egyetértési, javaslattételi és véleményezési jogokkal rendelkezik meghatározott keretek között. Információ-közvetítő, tájékoztató, érdekvédelmi feladatain túl jelentős kezdeményező, ötletadó szereppel rendelkezik az iskolai élet alakításában.

Saját szervezeti- és működési szabályzata szerint tevékenykedik. Feladatai:

- Elsődleges feladata a diákok demokratikus érdekképviselésének biztosítása.
- A diákképviselők demokratikus választásának ellenőrzése.
- Az információ-áramlás biztosítása a képviselők által.
- Az ügyeletesi rendszer hatékony működtetése.

Működése során megvalósítandó feladatainak:

- Önálló szervezési és értékelési lehetőségek biztosítása; szabályrendszerek kialakítása és működtetése (házirend, saját SZMSZ...). Az ügyintézés alapvető formáinak gyakoroltatása.
- Az öntevékenység által a közösségi felelősségtudat erősítése.
- A gazdálkodás alapjainak megismertetése.
- A szociális érzékenység, a tolerancia fejlesztése.
- A különböző kisközösségekhez tartozók, az eltérő korosztálybeliek kapcsolattartási formáinak kialakítása, gyakoroltatása.
- A társadalmi együttélés szabályainak kialakítása; aktív társadalmi tevékenység igényének felkeltése.

Közvélemény irányításának módszerei:

- perspektívák megszervezése
- hagyományok kialakítása
- közvetett követelés, ösztönzés, ellenőrzés
- a nevelő személyes részvétele a tevékenységekben, pozitív egyéni és csoportos minták kiemelése
- vita, mint módszer

A közösségfejlesztés említett feladatainak megvalósítására a tanórákon (kiemelten az osztályfőnöki órákon), a tanórákon kívül felnőttek és/vagy diákok által szervezett foglalkozásokon, egyéb szabadidős tevékenységek keretében kerül sor.

4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

4.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. Velük szemben egyéni bánásmódot kell alkalmazni.

Pedagógiai munkánk fő célja: A beilleszkedési, magatartási probléma okának feltárása, a feltárás eredményeihez igazított egyéni fejlesztés, mely biztosítja a gyermeki személyiség egészséges fejlődését.

A cél elérése érdekében feladatunk:

- A nehézségek forrásának feltárása szakember segítségével.
- A környezet esetleges negatív befolyásoló szerepének csökkentése.
- A gyermek egészséges fejlődését biztosító pedagógiai légkör kialakítása; a közösség toleranciára, elfogadásra nevelése.
- A tanuló számára feladatvállalással, tevékenységeken keresztül megteremteni a közösségi életben való részvételt, sikerélményhez jutást.

Alkalmazott tevékenységi formák:

- a belépő évfolyamon a gyermek személyiségének alapos megismerése
- megfelelő szociális szokások és magatartási normák elfogadásának és elsajátításának elősegítése személyes példamutatással, pozitív minták példáján
- személyes beszélgetés, pozitív ráhatás; pozitív érzelmi légkör kialakítása a tanár-gyermek, illetve a gyermek és a közösség viszonyában
- a kortárs csoport pozitív befolyásoló szerepének erősítése
- közös feladatok, tevékenységek végzése a társakkal; pozitív tulajdonságokra épített megbízások adása, elvárások támasztása a felelős helyállásban
- az önismeret folyamatos fejlesztése, szituációk teremtése
- differenciált oktatás
- egyénre szabott, változatos módszerek alkalmazása
- gyakorlatorientált nevelés, oktatás
- következetesség az elvárásokban, gyakori segítő jellegű ellenőrzés, fejlesztő értékelés az önmagához mért fejlődés figyelembevételével

- tanuló számára megfelelő haladási tempó alkalmazása és az egyéni tanulási folyamat tervezése
- kapcsolattartás a szülőkkel; a gyermekvédelmi felelőssel, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal és a pedagógiai szakszolgálattal való szoros együttműködés.

Alkalmazott eljárások:

- A leendő első osztályosokról pontos információszerzés, az óvoda - iskola közötti jól megalapozott együttműködés által.
- A tanév folyamán néhány alkalommal a leendő első osztályos pedagógusok látogatást tesznek az óvodák nagycsoportjaiban, illetve az óvónők az óvodásokkal órákat látogatnak az iskolában.
- Az igazgató, az óvoda vezetője, a leendő első tanítók, az óvodai csoportok vezetői, az alsós szakmai munkaközösség-vezetők, a pedagógiai szakszolgálat pszichológusa, és a védőnők munkamegbeszélésen készítik elő a leendő első évfolyamba beiratkozók beiskolázását.
- Az első évfolyamba járó tanulók eltérő képességeinek szeptember, október hónapban megszervezett DIFER méréssel történő feltárása.
- A magatartási, beilleszkedési, vagy/és tanulási nehézség megtapasztalásakor pedagógiai szakszolgálat igénybevétele.
- Az okok felderítése után a tanulók egyéni fejlesztőprogram alapján történő nevelése, oktatása logopédus, illetve fejlesztő pedagógus közreműködésével.
- A pedagógusok felkészítése az integrált nevelés eredményes megvalósítására, a konfliktuskezelő eljárások alkalmazására.
- Esetmegbeszélő évfolyam értekezletek tartása, melyek segítik a gyerekek egyéni problémáinak elemzését.
- A szocializációs zavarok feloldásának elősegítése a napközi és a gyermek egyéb közösségeinek bevonása által.
- Szülőkkel való szoros napi kapcsolattartás, segítő csoportokkal való együttműködés.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatának elmélyítése, támogató, bizalmas partnerkapcsolat kialakítása, mely elősegíti a tanuló megfelelni akarását.
- Tanulásszervezési és módszertani eljárások alkalmazásával a tanulási kudarcok mérséklése.

4.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

„A tehetség az értelmi képesség (az intelligencia), a kreativitás (az eredetiség) és a feladat iránti elkötelezettség (szorgalom, kitartás) egybeesése”. (Renzulli). Az egyik legnagyobb emberi érték, melyet kibontakoztatni és gyarapítani kell.

Pedagógiai munkánk fő célja: Az intézményünkbe kerülő tanulók képességeinek feltárása, kibontakoztatása és fejlesztése. A tehetséges tanulók érdeklődésének felkeltése, lehetőségek megteremtése, hogy kiemelkedő képességeik révén magas teljesítmény elérésére legyenek képesek, s felnőtté válva ki tudjanak teljesedni. Fontos feladatunk továbbá az **önálló ismeretszerzés**, a permanens **önművelés igényének** kialakítása tanítványainkban.

A cél elérése érdekében feladatunk:

- A tanulók képességeinek megismerése.
- Az alsó tagozaton az alapkészségek magas szintű kialakítása.
- A tanulókkal szembeni elvárások optimális mederben tartása.
- A tanulók érdeklődésének felkeltése, motiválása.
- A tudás értékének tudatosítása, a permanens tanulás vágyának kialakítása.
- Az alulteljesítés okainak feltárása; az önkorlátozó érzések mérséklése, a tanuló önbizalmának egészséges növelése.
- Egészséges versenyszellem kialakítása a tanulói közösségekben.

Alkalmazott tevékenységi formák:

- differenciált tanulásszervezés a tanórákon
- nívócsoporthoz tartozó oktatás
- emelt szintű csoportok kialakítása
- választható tantárgyi kínálat
- kooperatív tanulási módszerek alkalmazása a tanórákon
- tanulásmódszertan segítése napköziben, tanulószobán
- egyéni feladatok adása, felkérés kiselőadások tartására
- szakirodalom ajánlása, könyvtárba irányítás, iskolán kívüli előadásokra irányítás
- projekt munkák készítése, pályázatokon való részvétel
- szaktárgyi versenyekre való felkészítés
- szakkörök, egyéb szabadidős foglalkozások

Alkalmazott eljárások:

- A képesség felismeréséhez objektív mérési módszerek alkalmazása (pl. Lawrence teszt, Raven teszt, Bourdon-tábla, Révész-Nagy próba...) az alsó tagozaton, melyek a felső tagozaton visszatérő jelleggel ismét elvégezhetők.
- Tehetséggondozó szakkörök, sportkörök szervezése, iskolai szintű tanulmányi versenyek és egyéb vetélkedők szervezése, művészeti és egyéb kulturális rendezvények tartása.
- Tanulmányi kirándulások, erdei iskolák szervezése; múzeumi órákon való részvétel, kulturális intézmények és rendezvények látogatása.
- Tehetséggondozó táborokba irányítás.
- Iskolánk profiljának megfelelően kiemelten kezeljük a matematika-logika, a magyar- és idegen nyelv, az emelt szintű oktatás keretében nagyobb óraszámot biztosítunk e tantárgyakból a kötelezőnél. Az intézmény szabad órakeretét jellemzően e tárgyak óraszámának növelésére fordítja. A más iskolákhoz viszonyított magasabb óraszám a középiskolai felvételi sikerességét eredményezi, biztosabb alapot nyújt a középiskolai tanulmányokhoz.
- A nívócsoporthoz tartozó oktatást a képességbontakoztatás és tehetséggondozás egyik lehetséges eszközeként alkalmazzuk.
- Képességfejlesztő tevékenységünket kiegészítik és színesítik a napközis foglalkozások.

- A tehetséggondozás eszköze a választható tantárgyak kínálata, valamint a differenciált csoportokban szerveződő felvételi előkészítők. A választott tanórák sokszínű oktatás-szervezési formája segíti a tapasztaláson alapuló ismeretszerzést, és az ismeretek gyakorlati alkalmazását.
- A kiemelkedő teljesítmények közösség előtti elismerése, széles körben nyilvánosságra hozatala, jutalmazása.

4.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási kudarc okai lehetnek:

- részképesség zavar
- előismeretek hiánya, szociális háttér negatív hatásai
- magatartási problémák
- tanulási készség hiánya
- szülők túlzott elvárása
- magas követelményrendszert diktáló tempó; túlterheltség
- átmenet problémák (iskolából óvodába, alsó tagozatról felső tagozatra átmenet; tanárváltás)
- életcél hiánya, alulmotiváltság

A fenti nehézségek bármelyikével küzdő gyermek nem tud teljesíteni, tanulmányai során kudarcok sorozata éri, melynek következtében elveszíti önbizalmát, tanulmányi munkához való késztetését.

Pedagógiai munkánk fő célja: oktató-nevelő munkánk eredményeként intézményünkbe járó minden tanuló teljesítsen képességei maximuma szerint. A pedagógus munkáját jellemezze megértő odafigyelés, nevelő munkájában domináljon a motiváció, a tanulói erőfeszítést elősegítő és azt értékelő magatartás.

A cél elérése érdekében feladatunk:

- A tanulási zavarok megelőzése; a tanulási kudarc okainak feltárása.
- A tanulókkal szemben teljesítendő és teljesíthető követelmények támasztása.
- A tanuláshoz való viszony áthangolása; motiválás, ösztönzés; tanulási sikerélmény lehetőségének megteremtése. A tanulási motívumok fejlődése érdekében egyre magasabb rendű motivációk alkalmazása.
- A tanulási szokások alakítása, eredményes tanulási módszerek elsajátíttatása.
- Személyiségépítés.
- Alapkészségek fejlesztése, a továbbtanuláshoz szükséges legalább minimum szint elsajátíttatása.

Alkalmazott tevékenységi formák:

- egyéni fejlesztés
- differenciált tanórai foglalkoztatás
- nívócsoportos oktatás
- egyéni feladatadás, csoportmunkában való részvétel
- tanulópár kialakítása

- tanulás tanítása
- olvasásfejlesztés, szövegértés fejlesztése, emlékezet fejlesztése, gondolkodási képességek fejlesztése; tapasztalatszerzés
- szerepeltetés, véleménynyilvánításra készítés
- elismerés, megerősítés, folyamatos motiváció

Alkalmazott eljárások:

- Részképesség zavar észlelése esetén a gyermek pedagógiai szakszolgálathoz irányítása. A tanulót - ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi – a pedagógiai szakszolgálat, szakértő véleménye alapján mentesítjük az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást biztosítjuk.
- Indokolt esetekben az iskola a jogszabályban meghatározott időkeret terhére biztosítja, hogy az adott tantárgyakból a tanuló egyéni foglalkozásokon is részt vegyen.
- A tanulásban lemaradók, a szakértői bizottság véleménye alapján fejlesztő csoportokban vehetnek részt a felzárkóztatásban logopédus vagy fejlesztő pedagógus szakmai irányításával.
- A tudásszint felmérése év elején és év végén diagnosztizáló felmérőkkel.
- Tantárgyi felzárkóztató foglalkozások (korrepetálás) szervezése a lemaradók, illetve a tartósan hiányzó tanulók felzárkóztatása érdekében.
- Tanórai differenciálással lehetőséget teremtünk a lassabb feldolgozási menetre, több magyarázatra, hiányokat pótló speciális feladatra, az egyéni motivációra.
- A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásában kiemelt szerepet szánunk a napközi otthon és a tanulószoba tanulmányi foglalkozásának.
- A segítség legfőbb módja a bizalom és a megfelelő érzelmi kapcsolat kiépítése nevelő és tanuló között, a szorongás, félelem leküzdése érdekében. A gyermek énképének, önbizalmának erősítése. A kialakult negatív szokások leépítése.
- Kapcsolattartás a szülőkkel, tanácsadás.

4.4 A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének programja (a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló program)

4.4.1. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve

Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Általános elvek

A sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozók elfogadják az iskola Pedagógiai programjában található alapelveket, kiegészítéseket csak a sajátosságok kiemelése miatt tesznek.

A Pedagógiai program a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentuma, az abban kiemelt fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek. A NAT-ban előírt kulcskompetenciák, valamint az erre épülő kiemelt fejlesztési területek mindegyik műveltségterületen megjelennek. Az egyes műveltségterületek, tantárgyak kiemelt fejlesztési területei és az ezekhez kapcsolódó tartalmi és fejlesztési feladatok részletesen megjelennek a helyi tantervben:

- a nemzeti köznevelésről szóló törvény, a NAT és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásai
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzései és lehetőségei
- a szülők elvárásai
- a tanulók sajátosságai.

Az Irányelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél.

Az Irányelv meghatározza:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit
- a nevelés, oktatás és a fejlesztés, szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat

Az Irányelv vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulónak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) történő nevelésére, oktatására.

4.4.2. A többségi intézményben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. **Sikerkritériumnak** a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása fontos. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus
 1. a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait;
 2. egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
 3. a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti - a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján, szükség esetén -, megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
 4. egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
 5. alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
 6. együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba;
 7. terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

AZ ISKOLAI FEJLESZTÉS PEDAGÓGIAI SZAKASZAI

Alapfokú nevelés

Alsó tagozat: 1-4. évfolyam

Ebben a szakaszban a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

A bevezető szakaszban javasolt - a nemzeti köznevelésről szóló törvény által biztosított lehetőséggel élve - egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. A hosszabb időkeret nagyobb esélyt nyújt az alapvető kultúrtechnikák eszközszintű elsajátítására, amennyiben megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, állandó aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységre készíti a tanulókat. A gyógypedagógiai nevelésnek az egész személyiség fejlesztésére kell törekednie.

E szakaszban nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

Az iskolatípus módosításának esetenkénti szükségessége folyamatos gyógypedagógiai diagnosztizálás nyomán a tanítás-tanulás folyamatában állapítható meg biztonsággal.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre való szocializálása. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Felső tagozat: 5-8. évfolyam

Az alapozó és a fejlesztő szakaszban a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is. Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett megfelelő teret kell engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

4.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiknek adottságaikhoz mért fejlődését különböző jellegű szociális tényezők gátolják.

A hátrányos helyzet okozói lehetnek:

- környezeti ok
 - családi mikrokörnyezet (pl.: rossz lakásviszonyok, 1 főre eső alacsony jövedelem, ingerszegény otthoni környezet, a család helytelen életvitele, a családtagok magatartása)
 - családi házon kívüli környezet (a lakókörszert negatív hatásai; kapcsolat és befolyásoltság kifogásolható erkölcsű gyermekcsoportokkal, felnőttekkel)
 - iskolai környezet (az iskola hiányos tárgyi/személyi ellátottsága, a tanítás nem megfelelő színvonala, rossz tanár-diák viszony, a tanuló nem megfelelő helyzete a különböző iskolai közösségekben)
- egészségügyi ok
- a gyermek személyiségében rejlő ok
- egyéb ok

Igen gyakran a mentális és egészségügyi problémák együttesen, egymást erősítve jelennek meg a gyermekeknél. A hátrányos helyzet kialakulását előidéző okok bármelyike külön-külön is nehezíti a közösségbe való beilleszkedést, a sikeres iskolai munkát. A tanulási kudarcnak eleve kitett tanulók az átlagosnál nagyobb türelmet és figyelmet igényelnek a pedagógustól, ezért szükség van a tanórai és tanórán kívüli tervszerű szakmai munkára, a felzárkóztatásra, illetve a fejlesztésre.

Pedagógiai munkánk fő célja: Az intézménybe járó tanulók meglévő szociális hátrányainak lehetséges enyhítése, esélyegyenlőségük fokozása az intézményi élet egész területére kiterjedően.

A cél elérése érdekében feladatunk:

- Pedagógiai eszközökkel törekedni kell a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a nevelőkkel közösen felmérést készít a szociális hátrányokkal küzdő tanítványokról, melynek célja a hátrány okának és mibenlétének feltárása, az alkalmazható módszerek és segítségadás formáinak megállapítása.

- A pedagógusnak oktató- és nevelőmunkája során fokozott figyelmet kell fordítania a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására, illetve fejlesztése.

Alkalmazott eljárások, tevékenységformák:

- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségéről szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatáson.
- Tanórai differenciálással lehetőség teremtése a tananyag lassabb feldolgozási menetére, több magyarázatra, hiányokat pótló speciális feladatra, az egyéni motivációra. Differenciált házi feladat adása.
- Motiváló differenciált értékelés, a tanuló önmagához is viszonyított értékelése.
- A tanulói figyelem vizsgálatával, folyamatos fejlesztésével az eredményesebb tanulás elősegítése.
- Az érintett tanulók számára napközis, tanulószobai, felzárkóztató és tehetség-gondozó programok biztosítása, motiválás az azokon való részvételre.
- Drog- és bűnmegelőzési programok, mentálhigiénés programok szervezése.
- Pályaorientációs tevékenység.
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése; pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése.
- Táborokban, kirándulásokon, versenyeken való részvétel támogatása.

A tanórán kívüli munkáltatásnál az iskolánkban a tantárgyak szerinti korrepetálás a készségek és a képességek, a kulskompetenciák általános fejlesztését célzó fejlesztő pedagógiai munka párhuzamosan folyik.

Az egyéni szintfelmérés, a gyermekekre szabott megfelelő ütemű hiánypótló munka oldottabb hangulata csökkenti a gyermekekben felhalmozódott szorongást, feszültséget.

4.5.1 Képességekibontakoztató felkészítés

Az iskola a hátrányos helyzetű tanuló részére a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása érdekében **képességekibontakoztató felkészítést szervez** azokon az évfolyamokon, amelyeken a nevelési- oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben megfogalmazott feltételek fennállnak.

A képességekibontakoztató felkészítésbe az iskola igazgatója felveheti a nem hátrányos helyzetű, de rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulót a miniszteri rendeletben meghatározott keretszám erejéig. Az így felvettek közti sorrendiséget az igazgató a rászorultság alapján, és az adott évfolyam osztályfőnökeinek, valamint az egyéni fejlesztésben részt vevő pedagógusoknak a javaslatát kikérve állapítja meg.

A képességekibontakoztató felkészítés keretei között a tanulók egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, tanulási, továbbtanulási esélyeinek kiegyenlítése folyik az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával.

4.6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenység célja:

Olyan pedagógiai hatásrendszer kialakítása, amely a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, és a veszélyeztetett gyermekek számára biztosítja a segítségnyújtást, a

szociális hátrányok, megkülönböztetések kiegyenlítését, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítését a tanulási hátrányok leküzdésében.

A társadalmi problémák megoldását az iskola nem tudja átvállalni, az érintett gyermekek helyzetét csak enyhíteni tudja.

Célunk a gyermek családban történő pozitív irányú nevelésének megsegítése.

A gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenység feladatai:

- a veszélyeztetettség megelőzése
- a kialakult veszélyeztetettség felismerése, az okok keresése
- segítségnyújtás - a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésében való aktív részvétel
- jelzési kötelezettség; amennyiben az iskola lehetőségei a veszélyeztetettség megelőzésére, illetve megszüntetésére nem elégségesek, külső segítségadás kezdeményezése
- együttműködési kötelezettség teljesítése gyermekjóléti, gyermekvédelmi rendszerrel
- dokumentációs feladatok elvégzése

A gyermekvédelmi tevékenység alapelvei:

- a hátrányos megkülönböztetés megelőzése
- titoktartási kötelezettség, tapintatos intézkedési mód
- a gyermek mindenképp felett álló érdekének figyelembevétele
- tanár és gyermek közötti érzelmi kapcsolat erősítése
- az iskola és a gyermek, család között megfelelő légkör kialakítása
- naprakész információk és nyilvántartások birtoklása
- érintettek naprakész tájékoztatása

A gyermekvédelmi tevékenység formái, eljárásai:

Az osztályfőnök feladata és felelőssége:

- időben jelzi a veszélyeztetettséget, a hátrányos helyzetű tanulókat
- javasolja a gyermekvédelmi felelősnek a nyilvántartásba vételt
- a veszélyeztetettnek minősített tanulók helyzetét folyamatosan figyelemmel kíséri, jelentős változás esetén jelez a gyermekvédelmi felelősnek
- az első és az ötödik osztály elején, illetve szükség szerint családlátogatáson tájékozódik
- a szülőket szülői értekezleten tájékoztatja a gyermekvédelmi felelős személyéről, fogadóórájának idejéről, helyéről
- szorongást csökkentő, tanulást, önismeretet segítő célzott beszélgetést, foglalkozást szervez a gyermekvédelmi felelős és egyéb külső szakemberek bevonásával.
- adatot szolgáltat
 - a gyermekvédelmi felelősnek
 - az osztályfőnöki munkaközösség-vezetőnek
 - az igazgatóhelyettesnek
 - az igazgatónak

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata és felelőssége:

- segíti az iskola pedagógusait a gyermekvédelmi munkában
- gyermekvédelmi területen koordinálja mindazokat a feladatokat, amelyek az osztályfőnökre hárulnak
- tájékoztatást ad a tanulónak, szülőnek a fogadóórájáról, annak helyéről,
- tájékoztatást ad a tanulónak, szülőnek a gyermekvédelmi szolgálatról, annak címéről, telefonszámáról
- családlátogatást végez, kapcsolatot tart a problémás családok érintettjeivel
- gyermekbántalmazás, vagy egyéb veszélyeztető tényező felmerülése esetén vizsgálatot tart az intézményvezetővel
- gyermekbántalmazás, vagy egyéb veszélyeztető tényező megléte esetén azonnal értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot
- orvosi vagy pszichológiai vizsgálatot kezdeményezhet
- anyagi veszélyeztettség esetén tájékoztatja a szülőt, gondviselőt a rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás lehetőségéről, eljárás rendjéről
- részt vesz az iskolai kedvezmények odaítélésének döntésében
- rendszeresen részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszeri találkozók, konferenciákon, kábítószer egyeztető fórumokon, az éves gyermekvédelmi konferencián
- prevenciók tevékenységet folytat:
 - koordinálja a gyermekek iskolai szabadidős tevékenységekbe való bekapcsolását, a település szintű programokba való bekapcsolását
 - a veszélyeztetett tanulók körének külön, alkalmanként szervez kézműves foglalkozásokat, kirándulásokat, túrákat, igény esetén szüneti felügyeletet
- adatot szolgáltat
 - az érintett osztályfőnöknek
 - az osztályfőnöki munkaközösség-vezetőnek
 - igazgatóhelyettesnek, igazgatónak
 - a gyermekvédelmi szolgálat felé
- rendszeres munkakapcsolatot tart a gyermekvédelemben érintett intézményekkel és szakemberekkel. Ezek:
 - óvoda
 - iskolapszichológus
 - gyermek egészségügyi szolgálat
 - pedagógiai szakszolgálat
 - családsegítő és gyermekjóléti szolgálat
 - gyámügy
 - az önkormányzat jegyzője
 - rendőrség
 - helyi társadalmi szervezetek
 - egyházak
 - alapítványok
- **A pedagógusok feladatai a gyermekvédelemmel kapcsolatban:**
 - szakemberek bevonásával tájékoztató, felvilágosító programok szervezése, az egészséges életmód megismertetése

- a hátrányokkal küzdő tanulók tanulásirányításának segítése (tanítási órákon, napköziben, tanulószobán)
- a tanulók napközibe, tanulószobára járásának ösztönzése; felzárkóztató foglalkozáson, szakkörön és könyvtári foglalkozáson a hiányosságok szaktanárokkal való pótlásának ösztönzése
- közös programok szervezése, mozi, színház, hangverseny, hétvégi túrák, sportolási lehetőségek biztosítása, hogy a tanulók ismerkedjenek a szabadidő eltöltésének kulturált formáival
- pályázatokon nyert pénzből, szponzorok támogatásával táborozások, kirándulások szervezése
- folyamatos segítségkérési lehetőség biztosítása a tanulók számára
- értekezletek, szakmai továbbképzések alkalmával a kollégák megismertetése a veszélyeztetettség korai tüneteivel
- felsőbb évfolyamokon, osztályfőnöki órákon, az iskolaorvos és a rendőrség képviselője által drog- és bűnmegelőzési tájékoztató óra szervezése
- az osztályfőnökök és a szülők számára előadás szervezése a drogmegelőzés és a tünetek felismerésének témakörében
- a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók pályaválasztásának különös gonddal való segítése

5. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat az iskola EGÉSZSÉGNEVELÉSI és KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA tartalmazza, az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervet az EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM tartalmazza, mely a pedagógiai program I. számú melléklete.

6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

6.1. A pedagógusok helyi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

Legfontosabb feladatuk tanítványaik képességeinek, tárgyi tudásának és személyiségének folyamatos fejlesztése a sikeres továbbtanulás és az életben való helytállás érdekében.

Munkájukat a Pedagógiai programban megfogalmazott célok elérése érdekében, **az SZMSZ-ben, a házirendben és egyéb belső dokumentumokban megfogalmazott iránymutatások és szabályzatok betartásával végzik.**

Konkrét tevékenységüket, feladataik részletes felsorolását és felelősségüket munkaköri leírásuk tartalmazza, melynek mintája a SZMSZ-ben olvasható.

A pedagógus legfontosabb helyi feladatai:

- napi rendszerességgel eltervezi a legfontosabb napi feladatait, szükségszerűen egyeztet a tanulócsoporthoz tanító nevelőkkel
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására
- tanórai munkáját a gyermekek adottságainak megfelelően differenciáltan szervezi
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat; gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás, illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a gyermekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével ér el
- szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának megfelelően, alakítja érdeklődési körüket
- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységeinek kialakítására
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításkor, értékelésekor és osztályzásakor
- foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében tájékozódik

6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnöki munka nevelési tartalma

Az osztályfőnök az iskola nevelési céljainak szellemében tervezi, szervezi, irányítja az osztályában folyó nevelő-oktató munkát. Pedagógiai törekvései során figyelembe veszi

tanítványai egyéni személyiségjegyeit, összehangolja az iskolai és az iskolán kívüli nevelési tényezőket.

Az osztályfőnöki munka eredményeként formálódik az osztályközösség, fejlődik a tanulóknál a közösségi értékek megbecsülése, a közösségért vállalt felelősségtudat. A közös tevékenységek során a személyiségjegyek közé épülnek a korrekt társas kapcsolatok jellemző jegyei és a kíváncsi együttműködési szabályok.

A közösségi élet szervezése során kialakul a közösséghez tartozás igénye, mely a közösségért végzett aktív cselekvésekben nyilvánul meg.

A céltudatos osztályfőnöki munka fejleszti a tanulók szociális érzékenységét, toleranciáját, a tanulók empátiás képességét az életkoruknak megfelelő társadalmi problémák iránt.

Az iskolai és tanórán kívüli programok lehetőséget kínálnak a tanulók jobb megismerésére, egyéni bánásmód és partnerviszony kialakítására; az osztályközösség arculatának formálására, a közösségi magatartásnormák és erkölcsi értékek alakítására.

Az osztályfőnöki munka része a negatív társadalmi hatások mérséklése. Az esetleges torz családi nevelés, negatív minták hatásának ellensúlyozása, aminek érdekében az osztályfőnök törekszik a tanulók egyéni és társas kapcsolatainak megismerésére, valamint a családi háttér megismerésére, a családdal való kapcsolattartásra.

Az osztályfőnöki munka hatékony színtere az osztályfőnöki óra. A kötetlenebb, nagyobb szabadságérzetet adó együttlét alkalmas a tanulók személyiségének és véleményének jobb megismerésére és alakítására. Az osztályfőnöki órák tartalma az évek során koncentrikusan bővül, alakul a tanulók életkorához, érdeklődéséhez. Az osztályfőnök teremtsen gondolkodásra, állásfoglalásra serkentő helyzeteket, támogassa a tanulók autonóm törekvéseit; mutassa meg, hogy a problémák megoldásának lehetnek alternatívái; segítse a helyes vitakultúra kialakulását. Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja a tanulók tájékozottságának és műveltségének gyarapítását, a világszemlélet és erkölcsi értékrend formálását.

Az osztályfőnöki óra fejlessze az önismeretet, a kulturált társas kapcsolatok igényét, neveljen értékes emberi kapcsolatok kialakítására; segítse mások elfogadását.

Az osztályfőnök főbb tevékenységeinek összefoglalása

- Az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályát, segíti az osztályközösség kialakulását, fejlődését.
- Egyéni bánásmód alkalmazásával segíti a személyiség fejlődését.
- Figyelmet fordít a tanulók tanulmányi előmenetelére, az osztály fegyelmi helyzetére. Betartatja és ellenőrzi az iskola házirendjében foglalt szabályokat.
- Figyelmet fordít az osztály és az iskola környezeti rendjére; tanítványait is arra neveli.
- Kapcsolatot tart az osztályban tanítókkal a tájékoztatás-tájékozódás megvalósulása érdekében.
- Kapcsolatot tart és együttműködik az osztály szülői közösségével, a szülőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket minden rájuk vonatkozó kérdésben a határidők és a pontos információ-közvetítés betartásával.
- Javaslatot tesz a tanulók értékelésére, jutalmazására, esetleg büntetésére, segélyezésére.
- Kiemelt figyelmet fordít az ifjúságvédelmi feladatokra, a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok megvalósítására.

- Részt vesz a nevelési munkaközösség munkájában, segíti az iskolai feladatok megoldását. A határidők betartásával szolgáltat pontos információkat, adatokat az iskolavezetésnek.
- Ismeri az iskolai dokumentumok tartalmát, az azokban foglalt feladatokat önállóan elvégzi.
- Elvégzi a feladatkörébe tartozó valamennyi ügyviteli és adminisztratív munkát, tervező munkát; ellátja a szükséges szervezőtevékenységeket.

7. Az iskola kapcsolatrendszere

A Biatorbágyi Általános Iskola és Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola gazdag kapcsolatrendszert működtet. Főbb partnerei: a tanulók, a szülők, a fenntartó, a város önkormányzata, az iskolai pedagógusok és alkalmazottak, az óvodák, a középiskolák, az egyház, a sport és művelődési intézmények, a pedagógiai szakszolgálat, a gyámhatóság, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, az iskolaorvos, a védőnői-, a környezetvédelmi munkát segítő szakemberek.

A kapcsolattartás módjai:

Kapcsolat az óvodával:

- kölcsönös foglalkozás- és óralátogatások
- óvodások fogadása az iskolai élet megismerése céljából
- óvodások látogatása a tanórákon
- óvodások meghívása az iskolai kiállításokra, rendezvényekre
- iskolások műsoros bemutatói

Kapcsolat más iskolákkal:

- alkalomszerűen
- testvériskolai kapcsolatok ápolása

Kapcsolat a Pásztói Miklós Alapfokú Művészeti Iskolával:

- közös rendezvények szervezése
- zeneórák számára hely biztosítása az iskolában

A kapcsolatrendszeri szabályozás, a hozzájuk tartozó információs rendszerműködtetés az SZMSZ-ban részletesen kidolgozott, eljárás rendben szabályozott.

7.1. A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

7.1.1. A szülői ház és az iskola együttműködése

Az iskolai nevelésnek, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség koordinált, aktív együttműködése.

Az együttműködés alapja a gyermek nevelésében érzett közös felelősség.

Az iskola nevelési törekvéseiben akkor tud **eredményes lenni**, ha:

- az iskola és a szülői ház kapcsolatát a kölcsönös bizalom, tisztelet és őszinte légkör jellemzi
- az iskola és a szülői ház kapcsolatát a kölcsönös tájékoztatás, folyamatos kapcsolattartás jellemzi
- a család és az iskola értékrendje, elvárásai közelítenek egymáshoz

Az együttműködés **eredménye** a családi és iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködés **megvalósulási formái**:

- a kölcsönös támogatás
- a koordinált pedagógiai tevékenység

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi együttműködési módokat várjuk:

- őszinte véleménynyilvánítást
- együttműködő magatartást
- a nevelési problémák őszinte feltárását, közös megoldások keresését
- a családi nevelésben jelentkező nehézségekről való tájékoztatást és annak közös legyőzését
- érdeklődő-segítő hozzáállást
- alkalmazkodást az iskola alapidokumentumaiban megfogalmazottakhoz

A szülő, mint a nevelési-oktatási folyamat segítője, közreműködhet az alábbi területeken:

- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken
- ötletnyújtás az iskolai nevelő-oktató tevékenység hatékonyabbá tételéhez
- szponzori segítségnyújtás
- az iskola eszközállományának gyarapítása
- az iskola esztétikai arculatának alakítása
- szabadidős tevékenységek szervezése, lebonyolítása; iskolán kívüli programok lebonyolítása
- az iskolai rendezvények, programok (pl. erdei iskola, tanulmányi versenyek, táborok) tárgyi, környezeti feltételeinek javítása

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, amely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladatainkat sikeresen támogatja, erősíti, színesíti.

Az iskola és a szülői ház együttműködéséhez a pedagógusok a következőkkel járulnak hozzá:

- korrekt tájékoztatás nyújtása az iskola képzési kínálatáról, eredményeiről iskolaválasztás előtt
- tanévkezdéskor szülői tájékoztató készítése a tanév fontosabb tudnivalóiról
- a honlapon keresztül folyamatos tájékoztatás az iskola aktuális eseményeiről, hírekről
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről
- hatékony és színvonalas iskolai oktatás, sokszínű iskolai élet, szorongásmentes iskolai légkör megteremtése a gyerekek részére

Iskolánk az együttműködéshez a következő kapcsolattartási formákat kínálja:

Szülői értekezlet, melynek feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
- a szülők tájékoztatása,
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
 - a szülő saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról
- *a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé*

Minden alkalommal a közérdekű információk mellett kidolgozott terv alapján nevelési témájú tájékoztatót is tartanak az osztályfőnökök, ha szükséges, rendkívüli szülői értekezletet hívunk össze. Összevont szülői értekezletet hívunk össze a szülők nagyobb csoportját érintő kérdések ismertetésekor, véleményük kérésekor.

- *Fogadóóra*, melynek feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)
- *Nyílt tanítási óra*, melynek célja, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
- *Írásbeli tájékoztató* az elektronikus naplóban, illetve e-mail formájában, melynek célja a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.
- *Előadások szervezése* különböző nevelési témakörökben; egyes szakterületeken avatott szakértők (logopédus, pszichológus, egészségügyi szakember, stb.) meghívásával.

A Szülői Szervezettel való együttműködés

Az iskola és a szülők közötti együttműködés szervezett keretét a Szülői Szervezet biztosítja. Tagjait az osztályközösségek szülői értekezlete választja és bízta meg. A szülők közössége önmaga választja tisztségviselőit, az önmaga által készített működési szabályzat és munkaterv alapján tevékenykedik.

Munkáját az iskola igazgatója és igazgatóhelyettesei segítik.

Az iskola igazgatója folyamatosan tájékoztatja a választmányt az iskolai élet eseményeiről. A nevelőtestület a véleményüket kéri az intézményi feladatok megvalósulásáról, az együttműködésről, az Oktatási Hivatal méréseinek eredményéről, az osztályközösségek, csoportok helyzetéről.

A Szülői Szervezet a mindenkori törvényi előírások szerint él javaslattevési és véleményezési jogával.

7.1.2. A pedagógusok és a tanulók együttműködése

A pedagógusok és a tanulók közti együttműködés a tanórákon, óráközi szünetekben, tanórán kívüli foglalkozásokon valósul meg (ld. nevelési program egyéb fejezetei).

A tanulók részéről a nevelőtestület az alábbi együttműködésmódot igényli:

- együttműködő magatartás
- őszinte és tiszteletet sugárzó, kulturált véleményalkotás
- együttgondolkodás
- kellő önállóság a tanulói feladatok szervezésében és kivitelezésében
- aktív részvétel az iskolai életben

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök az alábbiak szerint tájékoztatják:

- az iskola igazgatója a diákközségi üléseken, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén
- a diákönkormányzat vezetője alkalomszerűen a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az elektronikus naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a Szülői Szervezettel.

A diákönkormányzattal való együttműködés formái és módjai

Az iskolában működő Diákönkormányzat munkáját a tanulók által felkért és az igazgató által megbízott nevelő segíti, aki egyben képviseli őket az iskola vezetőségében és a Szülői Szervezet előtt. A Diákönkormányzat gyakorolhatja jogát minden olyan kérdésben, melyet törvény számára biztosít. Az osztályközösségek 2 fő diákképviselőt választanak, s az így delegált tagok vesznek részt a saját munkatervükben meghatározott üléseken.

Évente legalább két alkalommal közgyűlést tartanak, megtervezik saját programjukat, javaslatot tesznek a házirend esetleges módosítására, szakkörök szervezésére, szabadidős programokra, a diákönkormányzat által felhasználható tanítás nélküli munkanap programjára.

Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

A diákönkormányzat és az irányító nevelő feladata, hogy a nevelő-oktató munkát segítő tevékenységüket tegyék még **hatékonyabbá** az alábbi területeken:

- tanulói, tanulóközösségi kezdeményezések felkarolása, megvalósításuk segítése
- helyi hagyományok ápolása
- a tanulói öntevékenység, önállóság, felelősségérzet fejlesztése

- a diákok környezettudatos szemléletének fejlesztése, a környezettudatos magatartás beépülése a cselekvésbe
- az iskolai rend, tisztaság megóvása; az iskolai környezet szépítése
- diáktársak szemléletének pozitív irányú alakítása az értük dolgozó felnőttek iránti tisztelet és megbecsülés vonatkozásában
- a szabadidő hasznos eltöltését célzó programok kínálatának gyarapítása, aktív részvétel e programok megszervezésében, megvalósításában

8. A tanulók részvételi rendje az intézményi döntési folyamatokban

Célunk: tanulóink legyenek a közösség élet aktív szereplői, váljanak a közösségért tenni akaró és tudó fiatalokká. Legyenek képesek önértékeik érvényesítésére, ugyanakkor ismerjék és alkalmazzák helyesen a demokratikus döntéshozatalt és magatartásformákat.

Munkánkat eredményesnek tartjuk, ha:

- nő a tanulók önállósága és kezdeményezőkézsége saját közösségi életük színesítésében
- ha a DÖK rendezvényein a közösségért végzett feladatvállalás nő, és a közösségi felelősségtudat erősödik

Feladataink a cél elérése érdekében: a tanulók bevonása az intézményi szintű döntések tervezésébe, előkészítésébe; a döntések végrehajtásának ellenőrzésébe és az értékelés folyamatába.

Alapelveink:

- A tanulók és közösségeik véleményezési és javaslattevési jogának tiszteletben tartása.
- A javaslatok és vélemények figyelembe vétele az intézményi döntésekben.
- A közösség véleményének kikérése a törvényi keretknél tágabb körben.
- A tanulói részvétel mértéke és az együttműködés módja segítse elő az intézményi jó közérzetet.
- Az iskolai közélet formálásában a vezető szerep a pedagógusé, aki mintaadó, értékközvetítő; vezető szerepében demokratikus és toleráns.

Tevékenységek, kapcsolatok:

- Az iskola tanulóinak szervezett képviselőt a diákönkormányzat látja el.

A DÖK **véleményt** nyilváníthat, **javaslattal** élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben, amire a jogszabály felhatalmazást ad.

9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

9.1. A vizsgaszabályzat célja, hatálya

A vizsgaszabályzat célja a 20/2012. EMMI rendelet 7. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A 20/2012. EMMI rendelet 5. § (1) h pontjában foglaltak alapján a nevelési-oktatási intézmény házirendjében kell szabályozni a tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejét, az osztályozó vizsgára jelentkezés módját és határidejét. A 20/2012. EMMI rendelet 65. § (5) bekezdése értelmében a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a pedagógiai programban kell meghatározni.

Jelen szabályzat a házirendben foglaltakkal együtt érvényes az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra.

Hatálya kiterjed:

- az intézmény valamennyi tanulója, aki tanulmányok alatti vizsgára jelentkezik, vagy arra kötelezett
- más intézmények olyan tanulóira, akik intézményünkbe átvételüket kérik és az intézmény szabályzatai különbözeti vizsga letételét írják elő
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira.

A vizsgaszabályzat az intézmény pedagógiai programjának részeként 2013. szeptember 1-jétől **lép hatályba**, érvényessége határozatlan időre szól.

Felülvizsgálata, módosítása a törvényi szabályozók tartalmát érintő változása esetén szükséges, egyéb esetben a nevelőtestület kezdeményezésére történhet.

9.2. A vizsgák fajtái, résztvevői

9.2.1 Osztályozóvizsga

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát **kell** tennie, ha:

- az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól az igazgató felmentette
- a tanuló egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott, teljesítménye tanítási év közben nem volt értékelhető és a nevelőtestület engedélyezte, hogy osztályozóvizsgát tegyen
- a tanuló hiányzása egy adott tantárgyból az évi tanítási órák 30%-át meghaladta, teljesítménye tanítási év közben nem volt értékelhető és a nevelőtestület engedélyezte, hogy osztályozóvizsgát tegyen
- átvételnél az iskola igazgatója előírja
- a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Osztályozó vizsga letételének engedélyezése meghatározott mértékű mulasztás esetén

A 20/2012. EMMI rendelet 51. §(7) bekezdésében foglaltak értelmében a tanítási órákról való meghatározott mértékű távolmaradás azzal a jogkövetkezménnyel járhat, hogy a tanuló év közbeni teljesítménye, érdemjegyei nem teszik lehetővé a szaktanár számára a félévi vagy év végi osztályzat megállapítását.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét megtagadhatja, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladta a 20 tanórai foglalkozást és az iskola eleget tett az igazolatlan mulasztásokkal kapcsolatos értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

9.2.2 Különbözeti vizsga

Más oktatási intézményből való átvétel, illetve intézményen belül nívó csoportba való átlépés esetén különbözeti vizsgát kell tenni a tanulónak

- azokból a tantárgyakból, amelyeket a megkezdni tervezett évfolyamnál alacsonyabb évfolyamon az iskola helyi tanterve szerint tanulók tanultak, de az átvételét kérő nem, s a tantárgy tananyagának ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek
- továbbá azokból a tananyagrészekből, amelyeket a tanítási év közbeni átlépés idején már tanítottak, de az átvételt kérő még nem tanulta, s a tananyag rész ismerete feltétele a magasabb évfolyamra lépésnek.

Különbözeti vizsga letételének meghatározása

A vizsgatantárgyak és tananyagrészek meghatározása során az igazgató az érintett szaktanárok véleményét figyelembe véve egyedileg hoz határozatot a tanuló ügyében.

9.2.3 Pótlóvizsga

Pótlóvizsgát tehet az a tanuló, aki

- a vizsgáról neki fel nem róható okból távol marad, késik, vagy azt nem tudta befejezni.

Pótlóvizsga letételének engedélyezése

Amennyiben a vizsgától való távolmaradás, vagy annak befejezetlensége nem vezethető vissza a tanuló szándékos, vagy gondatlan magatartására, az igazgató engedélyezheti pótló vizsga megszervezését, amennyiben annak feltételei megteremthetők.

A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig teljesített vizsgarészt, vizsgakérdésekre adott válaszokat értékelni kell.

9.2.4 Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet az a tanuló, aki

- legfeljebb három tantárgyból a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott
- számára felróható okból nem teljesítette az osztályozó vizsgát.
-

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

9.2.5 Független bizottság előtt tett vizsga

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 65. §-ának (2) bekezdése szerint tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt is le lehet tenni. Az (5) bekezdés alapján a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg. A hivatkozott EMMI-rendelet 73. § (3) bekezdése szerint a tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet 8 napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

9.3. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének szabályai

A vizsgák előkészítéséért, szabályos lebonyolításáért az igazgató felel. Feladatait és felelősségét a 20/2012. EMMI rendelt 66. §-a szabályozza.

9.3.1 A vizsgabizottság

A vizsgabizottság legalább három tagból áll: elnökből és vizsgáztató tanárokból.

Vizsgáztató tanár az lehet, aki rendelkezik az adott tantárgy tanítására feljogosító iskolai végzettséggel és szakképzettséggel.

A vizsgabizottság elnökét és tagjait az igazgató írásban bízza meg úgy, hogy amennyiben az intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége lehetővé teszi, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust jelöl ki, aki az adott tantárgy tanítására jogosult.

Az elnök és a vizsgáztató tanárok feladatukat a 20/2012. EMMI rendeletben foglaltak alapján látják el; felelősségi körük is e rendelet szerint meghatározott.

9.3.2 Az írásbeli vizsgák általános szabályai

Az írásbeli vizsga lebonyolítása során követendő szabályokat a 20/2012. EMMI rendelet 65-69. §-a részletesen ismerteti. Ennek legfontosabb tartalmi elemei – tájékoztatásul - a következők:

- a vizsga reggel nyolc és tizenhét óra között szervezhető
- egy vizsganapon egy vizsgázó legfeljebb három írásbeli vizsgát tehet; a vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc szünetet kell tartani
- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként hatvan perc
- a vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, kihirdeti az írásbeli tételeket
- a vizsgateremben az ülésrendet a vizsgáztató tanár alakítja ki
- a vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapokon szabad dolgozni; a szerkesztéseket és a rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát.
- a vizsgázónak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható
- az íróeszközökről a vizsgázó, a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik

- a vizsgázó a válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteteti a nevét, a vizsgatantárgy nevét, a vizsganap dátumát. Vázlatot, jegyzetet is csak ezeken a lapokon készíthet.

A rendelet részletesen szabályozza továbbá:

- a vizsgát zavaró rendkívüli esemény bekövetkezése esetén teendőket
- a vizsgán esetlegesen elkövetett szabálytalanság kezelését és a szabálytalanság várható következményeit
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő vizsgázóra vonatkozó eltérő szabályokat
-

9.3.3 A szóbeli vizsgák általános szabályai

A szóbeli vizsga lebonyolítása során követendő szabályokat a 20/2012. EMMI rendelet 70 - 71. §-a részletesen ismerteti. Ennek legfontosabb tartalmi elemei - tájékoztatásul - a következők:

- a vizsga reggel nyolc és tizenhét óra között szervezhető
- egy vizsganapra egy vizsgázónak legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga
- a vizsgázónak a vizsga megkezdésére kijelölt idő előtt legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén
- a vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat
- a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközöket, melyekről a vizsgáztató tanár gondoskodik
- a vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani, mely alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet. A feleltetés időtartama tantárgyanként legfeljebb tizenöt perc lehet. A következő tantárgyból való tételhúzás előtt a vizsgázó számára legalább tizenöt perc pihenőidőt kell biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- a vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, gondolatait szabad előadásban kell elmondania. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg. Ha gondolatai kifejtése során súlyos tárgyi, vagy logikai hibát vét, vagy elakad, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
- a vizsgabizottság a vizsgázónak a tétellel kapcsolatosan kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy nem tudja folytatni, vagy súlyos hibát vétett. A tétel kifejtése során a vizsgázó félbeszakítható, ha a rendelkezésére álló idő letelt.
- az elnök a vizsgázóval egy alkalommal póttételt húzat, ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékoztatatlanságot árul el

A rendelet részletesen szabályozza továbbá:

- a szóbeli vizsga rendjét zavaró vizsgázói magatartás következményeit
- a szóbeli vizsgán esetlegesen elkövetett szabálytalanság kezelését és a szabálytalanság várható következményeit
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő vizsgázóra vonatkozó eltérő szabályokat

9.3.4 A gyakorlati vizsgák általános szabályai

A gyakorlati vizsgarész lebonyolítása során követendő szabályokat a 20/2012. EMMI rendelet 72. §-a részletesen ismerteti. Ennek legfontosabb tartalmi elemei - tájékoztatásul - a következők:

- a gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tanterve eltérő rendelkezést nem állapít meg
- a gyakorlati vizsgafeladatokat az iskola igazgatója hagyja jóvá legkésőbb a vizsgát megelőzően két hónappal
- a gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázót tájékoztatni kell a vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, egészségvédelmi előírásokról
- a vizsgarész megkezdése előtt az elnöknek meg kell győződnie a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek meglétéről
- a vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a vizsgázó rendelkezésére, melybe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozó rendelkezéseket a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat.

9.3.5 A vizsgafeladatok, vizsgatételek elkészítése

Az igazgató megbízása alapján a vizsgáztató tanár készíti el az osztályozó vizsga iskolai vizsgakövetelményekre épülő feladatlapjait, húzótételeit, továbbá a feladatok megoldásához szükséges segédanyagokat, valamint a javítási és értékelési útmutatókat.

A javítóvizsga feladatlapjainak, tételeinek elkészítésére az igazgató az iskola bármely, az adott tantárgy tanítására megfelelő képesítéssel rendelkező pedagógusát kijelölheti.

9.3.6 A vizsga helyszínének, körülményeinek biztosítása

Ezen feladatok ellátásával az igazgató az adott tagozatért felelős igazgatóhelyettest bízta meg. A megbízott igazgatóhelyettesek a 20/2012. EMMI rendelet vizsgakörülmények biztosítására vonatkozó előírásainak betartásával járnak el.

9.4. Az egyes vizsgatárgyak követelményei, részei

Az egyes vizsgatárgyak követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az iskola helyi tantervében meghatározott követelményrendszerével, azaz a vizsgakövetelmények a helyi tantervben szereplő ismeretek, fejlesztési követelmények összessége.

A javítóvizsga sikeres teljesítéséhez szükséges követelményeket az egyes tantárgyak helyi tantervében szereplő, A magasabb évfolyamba lépés feltételei c. rész külön is hangsúlyozza.

Vizsgatárgyak részei

Alsó tagozat

<u>A tantárgy neve</u>	<u>A vizsga részei</u>	
Magyar nyelv és irodalom	írásbeli	szóbeli
Idegennyelv		
Matematika	írásbeli	szóbeli
Környezetismeret	írásbeli	szóbeli
Ének	írásbeli	gyakorlati
Technika és életvitel 1-2. évfolyam		gyakorlati
Technika és életvitel 3-4. évfolyam	szóbeli	gyakorlati
Rajz és vizuális kultúra		gyakorlati
Testnevelés és sport		gyakorlati

Felső tagozat

<u>A tantárgy neve</u>	<u>A vizsga részei</u>	
Magyar nyelv	írásbeli	
Magyar irodalom	írásbeli	szóbeli
Idegen nyelv	írásbeli	szóbeli
Matematika	osztályozó vizsga	írásbeli
	javító vizsga	írásbeli és szóbeli
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	írásbeli	szóbeli
Erkölcstan	írásbeli	szóbeli
Természetismeret	írásbeli	szóbeli
Biológia-egészségtan	írásbeli	szóbeli
Fizika	írásbeli	
Kémia	írásbeli	szóbeli
Földrajz	írásbeli	szóbeli
Ének-zene	írásbeli, szóbeli	és gyakorlati
Vizuális kultúra	írásbeli	gyakorlati
Hon-és népismeret	írásbeli	szóbeli
Informatika		gyakorlati
Technika, életvitel és gyakorlat	szóbeli	gyakorlati
Természettudományi gyakorlatok		
Testnevelés és sport		gyakorlati
Dráma és tánc		

Egyéni tanrend szerinti jogviszonyban álló tanulók félévi osztályozóvizsgája valamennyi tantárgyból szóbeli, vagy írásbeli vizsga, mely a készségtantárgyak esetén gyakorlati vizsgarésszel egészül ki.

Az egyes tantárgyak vizsgáinak leírását a helyi tanterv V. számú melléklet részletesen ismerteti.

9.5. Az értékelés rendje

A tanulmányok alatti vizsgák értékelésére vonatkozó elvek azonosak az intézmény helyi tantervében A tanulók értékelésének helyi rendszere c. fejezetben megfogalmazottakkal.

A vizsgatárgy akár egy, akár több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege képezi a tanuló teljesítményének osztályzatra váltását az alábbiak szerint:

100 -91 %	jeles
90- 75 %	jó
74- 51%	közepes
50- 35 %	elégéses
34- 0 %	elégtelen

Mivel a javítóvizsga feladatainak összeállításánál a magasabb évfolyamba lépéshez szükséges minimum-követelmények dominálnak, a tanuló teljesítményének osztályzatra váltásakor a fentitől eltérő százalékos határokat határozzuk meg:

100 -95 %	jeles
94- 85 %	jó
84- 75 %	közepes
74- 65 %	elégéses
64- 0 %	elégtelen

A vizsga eredményét a vizsgabizottság az eredményhirdető értekezletig titkosan kezeli. **Az eredményhirdető értekezleten a vizsgabizottság elnöke az intézmény kijelölt vezetőjének, a vizsgabizottság tagjainak és a vizsgázóknak a jelenlétében röviden értékeli a vizsgát és ismerteti a vizsga eredményét.** Az eredményhirdető értekezleten részt vehetnek a kiskorú tanuló szülei is, ha a nyilvánosság kizárását senki nem kérte.

Az egyes vizsgaformákra, vizsgákra vonatkozó sajátos szabályok

A gyakorlati vizsgarészt - a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni.

A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott osztályzatát a vizsga helyszínén készített gyakorlati alkotásra és/vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott pontszámok alapján kell meghatározni.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben kívánja teljesíteni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszereznie, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.

9.6. A tanulmányok alatti vizsgák iratai és kezelésük

A tanulmányok alatti vizsgákról tanulónként és vizsgánként jegyzőkönyvet kell kiállítani. A jegyzőkönyv tartalmára vonatkozó előírásokat a 20/2012. EMMI rendelet tartalmazza.

A vizsga iratai közé tartoznak mindazok a dokumentumok, amelyek a vizsga előkészítése és lebonyolítása során keletkeznek. Ezek:

- mentesítésekről szóló igazolások, határozatok
- a vizsga során keletkezett jegyzőkönyvek
- az egyes vizsgarészek feladatlapjai, feladatai, javítási és értékelési útmutatói
- a tanulók produktumai (piszkozatokkal együtt)

A tanulmányok alatti vizsgák iratainak kezelésére alkalmazni kell a nevelési-oktatási intézmények iratkezelésére vonatkozó szabályokat és a tanügyi nyilvántartásokról szóló előírásokat.

10. Az iskolába való felvétel és átvétel szabályai; az osztályba, csoportba sorolás elvei

10.1. Az iskolába való bekerülés feltételei

Az általános iskola első évfolyamába lépés feltételei

Az általános iskolába történő beiratkozás feltételeinél a vonatkozó törvény előírásai érvényesülnek.

Az iskola beiskolázási körzete Biatorbágy város területe.

Ha a felvételi kötelezettség teljesítése után az iskola további felvételi kérelmeket is tud teljesíteni, a felvételt a 20/2012. EMMI rendelet 24.§ (5) bekezdésben szabályozottak figyelembevételével hajtja végre. Ha a felvételüket kérők száma meghaladja az iskola lehetőségeit, akkor – a törvényi előírások szerint – előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű, integráltnan nevelhető sajátos nevelési igényű (SNI), illetve különleges helyzetű gyermekeket. Ha azok, vagy a további jelentkezők száma meghaladja a megjelölt helyek számát, az iskola nyilvános sorsoláson dönti el a felvételt. A sorsolás lebonyolításának szabályait a házirend tartalmazza.

Átvétel más oktatási intézményből, nem kezdő évfolyamon

Más oktatási intézményből történő átiratkozást szülő kezdeményezhet. A beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló átvételéről mérlegelés után az igazgató dönt.

Átlépés tanév elején

- Amennyiben az elbocsátó iskola és intézményünk helyi tantervében részben eltérő a tantárgyi szerkezet, illetve egyes tantárgyak heti óraszámában különbség van, az adott tantárgy ismereteinek pótlása a tanuló feladata, melyhez az iskola a szülőnek útmutatást ad.
- Amennyiben a tanuló nem az intézményünkben oktatott idegen nyelvet tanulta, nyelvtanulási kötelezettségének vagy magántanulóként, vagy egyéni felzárkóztatás révén tesz eleget. Ez utóbbi esetben az intézmény a pótlás idejét megszabja. Az osztályozó vizsgát az intézmény megszervezi, az egyéni pótláshoz az iskola útmutatást és segédanyagot ad.

- Az iskola szükség esetén pótrendeléssel gondoskodik a tanuló tankönyveiről.
- Javítóvizsgára kötelezett tanuló átvétele esetén az iskola szorgalmazza a javítóvizsga intézményünkben való letételét.

Átlépés esetén az iskola **különbözeti vizsga** letételére kötelezheti a tanulót. A különbözeti vizsgára kötelezettség szabályait a 9. fejezet 2.2. pontja tartalmazza

Átlépés tanév közben

- Amennyiben az elbocsátó iskola és intézményünk helyi tantervében részben eltérő a tantárgyi szerkezet, illetve egyes tantárgyak heti óraszámában különbség van, az adott tantárgy ismereteinek pótlása a tanuló feladata, melyhez az iskola a szülőnek útmutatást ad.
Különbözeti vizsga letételére a fent említettek érvényesek.
- Az igazgató gyenge tanulmányi eredményű tanuló esetén mérlegeli a továbbhaladáshoz elengedhetetlenül szükséges feltételek meglétét. Ehhez kikéri a szaktanárok véleményét, mely szóbeli vagy írásbeli tudásszint mérésen alapul. Amennyiben a mérés jelentős hiányosságokat mutat, arra felhívja a tanuló szülőjének figyelmét, továbbá javasolja – körülményektől függően - az iskolaváltás tanév végére történő halasztását, a tananyagpótlás szükségességét.
- Amennyiben az iskolai könyvtár nem tud a tanulónak szükség esetén tankönyvet biztosítani, annak egy tanítási héten belül való beszerzése a szülő feladata.
- Az átvett tanuló emelt szintű oktatásba való csatlakozásáról, nívócsoportba való besorolásáról szintfelmérés után az igazgató dönt a felmérő feladatlapokat összeállító szaktanárok és az érintett szakmai munkaközösség vezetők javaslatainak figyelembe vételével.

10.2. Az osztályok, csoportok kialakításának elve

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – az érintett szakmai munkaközösség véleményének kikérésével – **az igazgató dönt.**

Csoportok kialakítása

Tudásszinten alapuló nívócsoportos bontás

Az alapkészségek, jártasságok elsajátítását követően az azonos évfolyamon tanuló diákokat elsősorban **addig nyújtott tanulmányi teljesítményük, valamint a tantárgyi mérések alapján** soroljuk tanulócsoportokba, hogy képességüknek megfelelő ütemben haladhassanak tanulmányaikban. Azonos, vagy közel azonos tantárgyi teljesítmény esetén figyelembe vesszük a tanuló tantárgyi érdeklődését, szorgalmát is.

A nívócsoportok száma legalább eggyel több az adott évfolyam osztályainak számánál (amennyiben a tanulói létszám ezt lehetővé teszi és elegendő számú adott szakos tanár áll rendelkezésre).

A nívócsoportba való beosztást a csoportok kialakítását követő első félévkor, azt követően minden tanév kezdetekor felülvizsgáljuk. **A nívócsoportok átjárhatók**, a nyújtott tantárgyi teljesítmény változása következtében a tanuló másik csoportba helyezhető a felülvizsgálat eredményeként.

Az átjárhatóság biztosítása garanciája a jobb tanulmányi teljesítményre való törekvésnek.

Amennyiben a tanuló tanulmányi teljesítménye év közben lényegesen változik (számottevően javul, vagy romlik), a névcsoporthat oktató tanár tanév közben is kezdeményezheti a tanuló más csoportba sorolását. Lemaradás esetén ezt megelőzi a szülővel való konzultáció, a felzárkózás lehetőségének tanár által szabott határidőig való megteremtése. Számottevően javuló tanulmányi munkán alapuló, tanár által kezdeményezett évközi csoportváltás esetén, a csoportok esetleges eltérő ütemű haladása okán keletkezett tananyagbeli elmaradás egyéni felzárkóztatás keretében való pótlását az iskola biztosítja. Ennek szükségességéről és mértékéről az érintett szaktanárok döntenek. A csoportváltásról a szaktanár véleményének meghallgatása után az igazgató dönt.

Amennyiben a névcsoporthat oktató tantárgy heti óraszámának választására nincs lehetőség, a szülő a névcsoporthat besorolás változtatását csak szakmailag alátámasztott indokkal kezdeményezheti. A besorolás változtatásáról az igazgató az érintett szaktanárok véleményének figyelembevételével dönt.

Az iskola garantálja az **idegen nyelv, a matematika és a magyar nyelv és irodalom** tantárgyak felső tagozaton, heti teljes óraszámában történő névcsoporthat oktatását.

Az emelt szintű oktatásban való részvétel minden esetben feltételekhez kötött. Ezek:

- az előző tanév végén az adott tantárgyból jeles, vagy legalább jó osztályzat
- korábbi években bizonyított tantárgyi érdeklődés és hozzáállás
- a tanuló képességein, készségein alapuló szaktanári vélemény
- szülői egyetértésen alapuló tanulói jelentkezés

A névcsoporthat kialakításának további elvei az idegen nyelv esetében:

A tanulók differenciált nyelvoktatása már az alsó tagozaton megkezdődik, és a felső tagozaton folytatódik. Ennek megfelelően a tanulók a törvény által előírt heti 3 órában, emelt szinten heti 5 órában tanulják az idegen nyelvet.

Egyéb tanulócsoportok kialakítása

- **A szabadon választható tanórai foglalkozások** közül azonos tanórai foglalkozást választók egy tanulócsoportot alkotnak. A tanulócsoportban azonos évfolyamon, különböző osztályokba besorolt tanulók lehetnek.
A szabadon választható tanórai foglalkozások indítása **létszámhoz kötött**, a minimális létszámot az adott tanévben az igazgató határozza meg. Nagyszámú jelentkező esetén csoportbontásra az osztályok létszámára vonatkozó törvényi szabályok érvényesek.
- Egy adott – névcsoporthat bontással nem érintett - tantárgy osztálybontásban történő tanítására sor kerülhet akkor is, ha az osztálylétszám magas, ha az osztály tanulóinak tantárgyi képessége jelentősen eltér, ha a tantárgy sajátos jellege az eredményesség érdekében megkívánja az osztálybontást. Ezen esetekben az osztályok bontásának az intézmény tárgyi, személyi és tanrendi feltételei szabnak határt.

11. Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek

Az iskola a nevelés-oktatás területén megfogalmazott céljainak elérését különböző oktatásszervezési módok, sajátos pedagógiai módszerek, eljárások és módszerek alkalmazásával is elő kívánja segíteni.

A tanulók eredményes fejlesztéséhez a személyre szabott tematika és az egyéni bánásmód elengedhetetlen.

Célunk olyan tanulásszervezési megoldások alkalmazása, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációját, segítik a tanulói aktivitás optimális kibontakoztatását. Célunk, hogy az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók korábbi ismereteinek feltárását, az oktatási folyamat tegye lehetővé a felfedezve tanulást, az eredmények adjanak lehetőséget az esetleges hibák, tévedések felülvizsgálatára, a tudás átrendeződésére.

Feladatunk a tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban a tanulók önállóságának, kezdeményezőképességének, probléma-érzékenységének, alkotóképességének előtérbe helyezése; differenciálás a feladatok kijelölésében, a megoldás során a tanári segítségadás mennyiségében és mértékében. Feladatunk, hogy a sajátos tanulásszervezési megoldások révén juttassuk sikerhez az egyéni bánásmódot igénylő, tanulási kudarcnak kitett tanulókat is.

Céljaink elérését a következő tanulásszervezési módok mindennapi munkánkba épülésével kívánjuk eredményesebbé tenni.

Együttműködő (kooperatív) tanulási módszerek

- Szövegértelmezés, lényegkiemelés, vázlagszerű összefoglalás.
- Kulcsszó, kulcsmondat, kulcsesemény keresése.
- Tanult ismeretek csoportos visszakeresése, egyesítése.
- Kérdésekre adandó válaszok kiscsoportos megfogalmazása, véleményezése.
- Páros munka, közös véleményformálás, meggyőzés.
- Páros és csoportmunka anyag gyűjtésében, rendszerezésében, következtetések ismertetésében.
- Problémamegoldás önkontrollal, értékeléssel; ötletrohammal.
- Írásbeli értekezések, vitairatok készítése, értelmezése és értékelése csoportmunkában.

Játékos tanulás

A játék lényege, hogy a játékként végzett tevékenységek örömet szerezzenek. A játékoknak azonban komoly céljaik is lehetnek:

- segíthetnek bennünket bizonyos készségek gyakorlásában
- segíthetik koncepciók és stratégiák kidolgozását.

A játékok elsődleges haszna, hogy felkeltik a tanulók érdeklődését, lelkesedését. Változatosságot visznek bármely tantárgy órájába. A játék bevonja a tanulót a tanítási folyamatba, mely során a tanulók megtanulják a tanítandó fogalmakat, készségeket, ismereteket. A tudás elmélyítése mellett a gondolkodási folyamatok felől tekintve jártassá válik a tanuló a szabályok alkalmazására, érvelésre, kérdések megfogalmazására, következtetések levonására. Nem utolsó sorban alkalmas a játék a szaknyelv gyakorlására és a nyelvi kifejezés csiszolására.

Projektoktatás

Az iskola munkatervébe építünk minden tanévben egy projektnapot, vagy témahetet. A projekt-terv közös elkészítése a tanulók iskolai ismereteire és általános műveltségére, kutató munkájára épül. A projekt-terv megvalósítása az iskola egészét, vagy legalább egy évfolyamát megmozgató program. Javasolt a projekt-téma kiválasztásában az adott év valamely jeles évfordulóját vagy a magyarság történelmi múltját, földrajzi elhelyezkedését alapul venni.

Tanulmányi, kulturális versenyek. A tanulói képességek kibontakoztatása, a tehetség gondozása és fejlesztése, a tudás és képesség megmérettetése érdekében tanítványainkat felkészítjük számos helyi, kistérségi, megyei, országos szintig felmenő tanulmányi és kulturális versenyen való részvételre.

A versenyeken, szakmai rendezvényeken való eredményes részvétellel tanulóinkat sikerélményhez kívánjuk juttatni, iskolánk szakmai hírnevét kívánjuk növelni, öregbíteni.

Az iskola versenyszabályzatát a SZMSZ 12. fejezete (Tanórán kívüli foglalkozások) tartalmazza. Azoknak a versenyeknek a felsorolását, amelyekre évek óta tanulóinkat felkészítjük, ajánlás jelleggel a Pedagógiai program II. számú melléklete tartalmazza.

Tanulmányi kirándulások, erdei iskola

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink természetes környezetben gyűjtsenek a tananyaghoz ismereteket, tapasztalatokat, illetve megtapasztalhassák a tanult tananyagtartalmak valóságát, jellemzőit.

Az iskola által szervezett tanulmányi kirándulások a tanulók ismereteinek bővítését, valamint a közösségépítést segítik. Tartalmuk elősegíti a Pedagógiai programban rögzített célok elérését.

A tanulmányi kirándulás 2 napja tanítási napnak minősül, ezért az elektronikus naplóban számozott nap. A tanulmányi kirándulások napjain az osztályfőnöknek úgy kell megszerveznie a programot, hogy az egy vagy több tantárgy tananyagához szorosan kapcsolódjék. Ez az iskolai tanórán elsajátított tananyagot elmélyíti, kiegészíti, életszerűvé teszi, de nem tartalmaz mindenki számára előírt követelményeket. Ennek megfelelően az azokon való részvétel a tanulók számára nem kötelező, de javasolt.

A tanulmányi kiránduláson nyújtott ismereteket, tapasztalatokat a kirándulásról távolmaradó tanuló számára (akik kötelezően iskolai oktatáson jelennek meg ezen idő alatt) egyéb úton biztosítjuk.

Egy tanévben alsó és felső tagozaton is legfeljebb 2 tanítási nap használható fel osztályszintű tanulmányi kirándulás szervezésére.

Erdei iskolai programot úgy szervezünk, hogy azon a helyi tantervben rögzített, mindenki számára kötelezően elsajátítandó tananyagtartalom átadása nem folyik. A tanulmányi kiránduláshoz hasonlóan a tanórán elsajátított ismeretek kiegészítését, életszerűvé és élményszerűvé tételét szolgálja annak programja. Az erdei iskolai programra legfeljebb 5 tanítási nap vehető igénybe (beleértve a tanévben tanulmányi kirándulásra fordítható legfeljebb 2 tanítási napot). Az azon való részvétel a tanulók számára nem kötelező, a távolmaradó tanulók kötelezően iskolai oktatáson vesznek részt az erdei iskola ideje alatt.

Kulturális- és sportprogramok

A kulturális és sportprogramok részben elősegítik a tananyag élményszerű elsajátítását, a Pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó, minden tanuló számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását; részben kiegészítő ismereteket, gyakorlati tapasztalatokat nyújtanak.

A helyi tantervekben nem tervezett, további iskolán kívüli programok szervezése önköltséges, azon a részvétel fakultatív jellegű, de ajánlott.

Külföldi utazások

A szorgalmi időben szervezett külföldi tanulmányutak a testvérvárosi, testvérnemzeti kapcsolatok elmélyítését, más népek kultúrájának megismerését szolgálják, illetve a nyelvgyakorlás lehetőségét biztosítják.

Amennyiben a külföldi tanulmányúton, illetve a testvériskolai kapcsolatokat fenntartó tanulmányi kiránduláson egyúttal a résztvevők számára kötelező tananyagtartalom és követelményátadás is folyik, továbbá szerepel a helyi tantervben, akkor a résztvevők számára a térítésmentesen biztosított köznevelési közfeladatok körébe tartozik. A tanulmányút költségének forrásai: pályázatok, fenntartói támogatás, helyi önkormányzati támogatás, szülői hozzájárulás.

17. Jóváhagyás

Intézményvezetői jóváhagyás

A Pedagógiai Programot jóváhagyom.

Biatorbágy, 2025.

.....intézményvezető

Nyilatkozat

A pedagógiai program a fenntartóra nézve többlet kötelezettséget nem tartalmaz.

Biatorbágy, 2025.

.....

intézményvezető

A fenntartó a Pedagógiai Programot ellenőrizte.

Érd, 2025.

.....

Hollósi Géza

tankerületi igazgató

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

12. Az iskola oktatási kínálata

A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSA

Általános képzések:

- Nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó általános iskolai oktatás 1-8. évfolyamon.

Iskolai specialitásaink:

- Emelt szintű nyelvvoktatás, mely az angol nyelv elmélyültebb tanulásának lehetőségét teremti meg.
- Matematika, illetve magyar nyelv és irodalom emelt szintű képzés a felső tagozaton, mely az alsó tagozaton szerzett ismeretek magasabb szintű továbbvitelét biztosítja.

Digitális kultúra, néptánc, dráma- és színház, könyvtári szolgáltatásunk, sokféle szabadidős és sporttevékenységünk, kulturális rendezvényeink, tevékenységünk mind tanítványaink tehetségének felismerését, annak kibontakoztatását szolgálják.

A helyi kialakítású óraterv, az óraszámok arányai, az emelt szintű- és nívócsoporthoz tartozó oktatás, a két tanítási nyelvű osztályok, a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások kínálata az iskola profilját hangsúlyozza, egyben gazdag választási lehetőséget kínál.

12.1. Tantárgyi rendszer

12.1.1. Kötelező tanórai foglalkozás

A kötelező tanítási órák

- egyrészt a kerettantervben meghatározott tantárgyak ismeretanyagának elsajátítását, követelményeinek teljesítését szolgálják
- másrészt kerettantervi kötöttségektől mentes órakeret, mely felhasználható a helyi sajátosságok hangsúlyozására, a kerettantervi követelményeket kiegészítő ismeretek átadására

A kötelező tanórai foglalkozáson az adott évfolyam adott osztályának valamennyi tanulója köteles részt venni.

12.1.2. Nem kötelező (választható) tanórai foglalkozás

A választható tanítási órák számát jogszabály határozza meg.

Az iskola tantárgyi rendszerének kialakításakor él a következő, törvény adta lehetőséggel:

- Az iskola helyi tantervének megvalósítása érdekében a nem kötelezően választható tanórai foglalkozások óraszámával megemeli, megemelheti az egyes évfolyamokon – eltérő mértékben – a tanulók tanórai foglalkozásainak számát. Erre a tanuló és a kiskorú tanuló szülőjének figyelmét a beiratkozás előtt az intézmény felhívja, a szülő a tudomásulvételről írásban nyilatkozik. Az iskolába való beiratkozás a fentiek tudomásul vételét, a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását jelenti. Szempont azonban a tanulók túlterheltségének, a magas heti óraszámnak az elkerülése.

Részvétel a nem kötelező tanórai foglalkozáson

Ha a tanulót felvették a nem kötelező tanórai foglalkozásra, az azon való részvétel számára a tanév végéig kötelező. Választását a tanuló csak az igazgató külön elbírálás alapján meghozott engedélyével módosíthatja.

Amennyiben a tanuló olyan osztályban tanul, ahol számára a kötelező óraszámot a választható órakerettel (vagy annak egy részével) megemelték, választásának igazgató engedéllyel való módosítása egyben osztályváltást is eredményezhet.

A nem kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés tekintetében azonos a kötelező tanítási óráéval.

Az emelt szintű tantárgy kritériumai

- A kerettantervben mindenki számára előírtaknál bővebb ismeretanyag nyújtása, a kerettantervben meghatározottaknál magasabb követelmények támasztása.
- A kerettantervben előírt óraszámot meghaladó tanórai foglalkozás, amely valamennyi tantárgy esetén legalább heti 4, élő idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom tantárgyak esetében legalább heti 5 tanórai foglalkozás.

12.1.3. Tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások

Az iskola a tanórai foglalkozások mellett a tanulók érdeklődése, igénye szerint tanórán kívüli foglalkozásokat szervez, mely foglalkozások az iskolai nevelő-oktató munka szerves részei.

Napközi, tanulószobai csoportok létszámának meghatározása a szülői igényeknek megfelelően történik. A napköziotthonos foglalkozások elsődleges feladata a tanulási idő hatékony kitöltése, segítségnyújtás az egyes tantárgyak tanulási technikájának elsajátításához, a szabadidő kulturált és hasznos eltöltéséhez.

Védetté tesszük a tanulási időt.

A napköziben a legfőbb feladat a tanulás, amely nem csupán ismeretsajátítás. Tágabb értelemben magába foglalja az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. A napközi pedagógiai munkája az első osztályban a családi és az óvodai nevelés eredményeire épül. A kezdő szakaszban a nevelés átvezeti a gyermeket az iskolába lépést megelőző időszak játékos megvalósuló tanulási tevékenységeiből az iskolai tanulás célirányos, egyre tudatosabbá és önállóbbá váló formáiba.

Sokoldalú tanulási tevékenységekkel alapozza azt a továbbépíthető, alapvető képesség – és elemi ismeretrendszert, amelyre a következő iskolaszakasz pedagógiai munkája épülhet. Biztosítja az alpműveltség megszerzéséhez szükséges feltételeket a délutáni tanórai foglalkozásokon, és erre építve fejleszti az egyéni képességeket. Elősegíti a tanulók önállóságát a tanulás időbeli és sorrendi tervezésében, felkelti az önművelés iránti igényt.

A szakkörök sokoldalú kínálata a tehetséggondozást, az egyéni képességek kibontakozását, az érdeklődés felkeltését, a szabadidő hasznos eltöltését szolgálja. Tovább erősíti a választott profil ismereteinek elsajátítását, az alkalmazásképes tudás birtoklását.

E foglalkozások kínálata az iskola lehetőségei, adottságai és a tanulók igénye szerint alakul, változik, cél azonban az alsóbb évfolyamon megkezdett szakköri munka folytatásának, kiteljesedésének biztosítása.

A szakkörök vegyes életkorú gyerekek részvételével is szerveződhetnek.

Részvétel a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokon

A szakkörökre, énekkarra a tanulók jelentkezése önkéntes, de a működés megkezdése után a részvétel kötelező. A foglalkozásokat az iskola az első tanítási héten hirdeti meg, melyekre írásban, szülői aláírással lehet jelentkezni. A szakkörök a második tanítási héten indulnak és az utolsó előtti tanítási hétig terjedő időszakban működnek.

A részvételre és a hiányzások igazolására a kötelező tanórai foglalkozásokra megállapított előírások vonatkoznak a házirend 5. pontjában szabályozottak szerint.

A szakkörök iskolai finanszírozással működnek.

Egyéb tanórán kívüli foglalkozások

Felzárkóztatás, korrepetálás, melynek lehetőségét – a sikeres oktató-nevelő munka érdekében –, minden rászoruló gyermeknek biztosítjuk.

Az iskola – szaktanárok javaslatára – tanulót felzárkóztató foglalkozáson való részvételre kötelezhet. A részvételi kötelezettség elveit a SZMSZ 12. pontja szabályozza.

Tehetséggondozás

Az iskola egyéni és csoportos tehetséggondozó foglalkozásokat szervez az egyéni képességek kibontakoztatása, a tehetség felismerése és fejlesztése érdekében. A csoportos foglalkozások felkészítik a tanulókat a sikeres felvételi vizsgára, tanulmányi versenyekre, országos mérésekre.

Tömegsport, iskolai sportkörök működésével az iskola minden tanuló számára biztosítja a mindennapos testnevelés lehetőségét. Az órakeret egy részét a szabadidősportra, más részét a tanulók sportági versenyekre való felkészítésére, bajnokságokon való részvételére fordítjuk. A sportkörök lehetőséget teremtenek az öntevékeny sportolásra, az egészség megőrzésére.

12.1.4. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a SZMSZ 14.2. pontja tartalmazza.

12.2. Óratervek

Az iskola a törvény adta mozgásterén belül olyan óratervek kialakítására törekedett, amelyek megfelelnek az iskola nem változó nevelési elveinek. Ugyanakkor a lehetőség megragadásával az iskola gazdagította oktatási kínálatát, hangsúlyosabban jeleníti meg sajátos arculatát, képzési kínálatát.

ÓRATERV

ÁLTALÁNOS TANTERVŰ OSZTÁLY – alsó tagozat

Évfolyam	1.	2.	3.	4.
Tantárgy	Heti óraszám			
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Matematika	4	4	4	4
Idegen nyelv				2
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra			1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és sport, tánc és mozgás	3+2	3+2	3+2	3+2
Szabadon tervezhető tanórai foglalkozás				
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	1	1	1	1
<i>Matematika</i>	1	1	1	1
Maximális órakeret	24	24	24	25

ÓRATERV

ÁLTALÁNOS TANTERVŰ OSZTÁLY – felső tagozat

TANTÁRGY	HETI ÓRASZÁM			
	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelv (angol)	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Etika/hit és erkölcsan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport*	3+2	3+2	3+2	3+2
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető tanórai foglalkozás				
Hon és népismeret	-	1	-	-
Matematika	-	1	1	1
Magyar nyelv és irodalom	1	-	-	1
Dráma és színház	-	-	1	-
Maximális órakeret:	28	28	30	30

ÓRATERV

EMELT SZINTŰ MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM – felső tagozat

TANTÁRGY	HETI ÓRASZÁM			
	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv és irodalom	6	6	5	6
Idegen nyelv (angol)	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport*	3+2	3+2	3+2	3+2
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető tanórai foglalkozás				
Hon és népismeret	-	1	-	-
Dráma és színház	-	-	1	-
Matematika	-	1	1	1
Maximális órakeret:	30	30	32	32

ÓRATERV

EMELT SZINTŰ MATEMATIKA – felső tagozat

TANTÁRGY	HETI ÓRASZÁM			
	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelv (angol)	3	3	3	3
Matematika	6	6	6	6
Történelem és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	-
Testnevelés és sport*	3+2	3+2	3+2	3+2
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető tanórai foglalkozás				
Hon és népismeret	-	1	-	-
Dráma és színház	-	-	1	-
Magyar nyelv és irodalom	1	-	-	1
Maximális órakeret:	30	30	32	32

ÓRATERV

EMELT SZINTŰ ANGOL NYELV – felső tagozat

TANTÁRGY	HETI ÓRASZÁM			
	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelv (angol)	5	5	5	5
Matematika	4	4	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Etika/hit és erkölcsan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	-
Testnevelés és sport *	3+2	3+2	3+2	3+2
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető tanórai foglalkozás				
Hon és népismeret	-	1	-	-
Dráma és színház	-	-	1	-
Magyar nyelv és irodalom	1	-	-	1
Matematika	-	1	1	1
Maximális órakeret:	30	30	32	32

12.3. A választott kerettanterv megnevezése

Az iskola a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készített.

12.4. A nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Iskolánk tanulói számára nemzeti köznevelésről szóló törvény előírja, hogy az iskolai nevelés-oktatás keretében ismerjék meg a településen élő nemzetiségek kultúráját.

A településen görög, lengyel, ruszin és német nemzetiség él. E nemzetiségek kultúrájának megismeréséhez az iskola felhasználja mind a tanórai, mind a tanórán kívüli ismeretszerzés lehetőségeit.

A következő tantárgyak helyi tantervében tervezett az említett nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyag:

történelem, magyar nyelv és irodalom, ének-zene, rajz és vizuális kultúra

Az iskola megragadja a lehetőséget az iskolai foglalkozásokon kívüli ismeretszerzésre, melyek:

- részvétel a település nemzetiségi rendezvényein
- nemzetiséghez tartozó vendégek előadásra hívása
- a város könyvtárában kutató munka végeztetése
- a német nemzetiségi iskolával közös programok szervezése

12.5 Komplex Alapprogram a Biatorbágyi Általános Iskola és Magyar-Angol Két tanítási Nyelvű Általános iskolában

A Komplex Alapprogram kerülhet bevezetésre az 1-4. évfolyamban felmenő rendszerben.

Céljaink: A program bevezetésével a lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása, transzverzális készségek fejlesztése, olyan tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés, a program segítségével képessé válnak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

A Komplex Alapprogram legfontosabb alapelvei:

- 1) adaptivitás;
- 2) komplexitás;
- 3) közösségiség;
- 4) tanulástámogatás;
- 5) méltányosság

A program egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket; alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot (KIP); különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására.

Jelszava: **Tanulni élmény!** Amely magával hozza az élményalapú tanulást.

Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

Fejlesztési feladatok, eljárások, eszközök, módszerek:

- Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket).
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.
- A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak. Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan nevelünk „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a köteleességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

Kiemelt feladat a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoporthoz) módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazzuk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.

- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.

Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

Koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

A Komplex Alapprogram alprogramjai:

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben.

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértel fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.

Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A művészetalapú alprogram (MA)

A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

További célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

A logikaalapú alprogram (LA)

A pedagógus a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszereket és stratégiákat alkalmaz, az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz logikai alapú játékokat (sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék) használ fel, melyekkel a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Célja, hogy a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak. A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás, ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok:

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

A digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé válik.

Az alprogram célja, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

Komplex órák

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkézség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik. Legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne, kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához.

„Te órád”

A diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az intézmény életében már meglévő, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó

programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését.

A pedagógusok helyi intézményi feladatainak a Komplex Alapprogramhoz való illesztése

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban a szülői értekezleteken, ill. írásban az elektronikus napló segítségével.

Időkeretek

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80 % -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák 20%-ban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).

12.6 Boldogságóra (Pozitív Pedagógia és Nevelés Program) iskolánkban

A program

- célja olyan nevelési-oktatási háttér teremtése, ahol mindenkinek esélye van a jóllétre és a boldogságra;
- küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszereket a boldogságra való képesség fejlesztéséhez.

A Boldogságórákon végzett feladatok, gyakorlatok, játékok erősítik az önbizalmat, a kitartást, fokozzák a koncentrációs képességet, fejlesztik a divergens gondolkodást és kreativitást. A

program segítségével tanulóink optimista, magabiztos és kitartó diákokká válhatnak, akik megoldandó feladatként kezelik a mindennapi kihívásokat, észreveszik az élet szépségeit, az örömteli pillanatokat, és boldog, határozott, pozitív énképpel rendelkeznek.

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

Az egyes témakörök sorrendben:

- A hála gyakorlása
- Az optimizmus gyakorlása
- Társas kapcsolatok ápolása
- Boldogító jócselekedetek
- Célok kitűzése és elérése
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömek élvezete
- A megbocsátás gyakorlása
- Testmozgás
- Fenntartható boldogság

Iskolánk pedagógusai a programot a 2021/2022-es tanévtől kezdve fokozatosan építik be az oktatásba.

Távlati célunk a Boldog Iskola cím elérése.

13. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Magasabb évfolyamba lépés

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába léphet, ha tanulmányi és iskolába járási kötelezettségének eleget tett, az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

A tanuló értékelését évközi teljesítménye, illetve érdemjegyei, vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Javítóvizsga

Ha a tanuló a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

Évfolyamismétlés

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

Egyéni továbbhaladás esetén, amennyiben a tanuló a negyedik évfolyam végéig nem teljesíti a helyi tantervben meghatározott tanulmányi követelményeket, a negyedik évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola első évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként a második évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról a kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt

14. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

14.1. A tanulók értékelésének helyi rendszere

Az értékelés területei:

- tantárgyi értékelés;
- a tanulók szorgalmának értékelése
- a tanulók magatartásának értékelése

Az értékelést megalapozó ellenőrzés formái és módjai

- szóbeli ellenőrzés módjai:
 - frontális vagy egyéni számonkérés, kérdésekre adott rövid válaszok
 - összefüggő szóbeli felelet
 - kísérletek elemzése, folyamatismertetés
 - ábrák, képek, rajzok elemzése, adatok értékelése
 - kiselőadás, beszámoló készítése
 - tanórai aktivitás
- szóbeli ellenőrzés formái:
 - alkalmazhatunk egyéni, csoportos vagy osztályra kiterjedő frontális ellenőrzést
- írásbeli ellenőrzés módjai:
 - füzet, munkafüzet ellenőrzése (tanórai vagy otthoni munka ellenőrzése)
 - rövid írásbeli felelet
 - néhány egység ismeretanyagát átölelő dolgozatok (pl. feladatlap, teszt, kifejtendő feladatok, esszé)
 - témazáró dolgozatok
- gyakorlati ellenőrzés módjai
 - ábrák, grafikonok, táblázatok készítése, bemutatása
 - egyszerű tanulókísérletek összeállítása, bemutatása
 - munkadarab készítése
 - gyakorlat bemutatása, sportteljesítmény; előadás (ének)
 - számítógépes alkalmazás

A beszámoltatás egyes formáit és módjait a tantárgy sajátosságainak, az ismeretanyag jellegének és a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vételével alkalmazza a pedagógus, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

Az ellenőrzés során annál gyakrabban alkalmazzuk a szóbeli feleletet, minél magasabb a tantárgy heti óraszám, minél jellemzőbb a tantárgy tananyagtartalmának elsajátítására a kommunikáció, mint eszköz.

14.1.1. Tantárgyi értékelés

Az értékelés célja

Tantárgyi értékelés esetén:

- a tanulók minősítése
- visszajelzés a tanulónak, szülőnek a tanuló tudásáról, visszajelzés a tanárnak az oktatómunka eredményességéről, a tanítási-tanulási folyamat módszereinek hatékonyságáról
- pozitív megerősítés, motiválás a jó teljesítmény megtartására, illetve elérésére; segítségadás a feltárt hiányosságok pótlására
- a saját teljesítményről objektív információ szerzése, viszonyítás a külső normákhoz; reális önértékelés, a személyiség fejlesztése

Az értékelés átfogja a nevelési-oktatási, tanítási-tanulási folyamat teljes egészét. Értékeljük a tanuló

- tanulmányi teljesítményének és a tantárgy tantervi követelményeinek egymáshoz való viszonyát
- ismereteinek gyarapodását, alkalmazásának képességét
- kimagasló teljesítményét szaktárgyi versenyeken és egyéb megmérettetéseken
- tanórákra való felkészültségét, házi feladatainak elkészítését
- feleletének logikai felépítését, előadásmódját, szaknyelv használatát, taneszközök célszerű alkalmazásának képességét; tanulmányi munkában való önállóságát, a segítségadás mértékét

Az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen:

- pedagógiaileg kifogástalan
- folyamatos, tervszerű, rendszeres, aktuális
- kiszámítható, nem kampányszerű
- sokoldalú
- módszertanilag változatos
- konkrét, objektív és igazságos
- szükség esetén méltányos
- természetes kísérője a tanulási folyamatnak, ne kísérje túlzottan feszült légkör.

A tantárgyi értékelés formái és módjai

- szóbeli értékelés (lehet személyre szóló, vagy az egész osztályhoz intézett; lehet pár mondatos minősítés vagy részletes elemzés, vonatkozhat kiemelt részterületre vagy a teljes ismeretre)
- írásbeli értékelés
 - érdemjegy
 - osztályzat

- szöveges értékelés
- szöveges tanári dicséret, esetleg elmarasztalás
- a tanár sajátos értékelési rendszere (szimbólumok, kisjegyek, pontok...), mely jegyre váltható és csak érdemjegyként jelenik meg az elektronikus naplóban

Érdemjegy, osztályzat

A tanév során érdemjegyekkel, félévkor és év végén osztályzattal kell értékelni a tanulókat 2. osztály második félévétől 8. osztály végéig.

Ha a tantárgy oktatása félévkor befejeződik, a tanuló értékelését az év végi bizonyítványban fel kell tüntetni.

A választott tantárgy óráin való tanulói teljesítmény év közben érdemjeggyel értékelhető, amelyet ez esetben a kötelező tantárgy félévi, év végi osztályzatába be kell számítani. A választott tantárgy tanóráján való részvétel a félévi értesítőbe, év végi bizonyítványba „részt vett” megjegyzéssel és a megfelelő záradékkal bekerül.

Az iskola a következő érdemjegyeket/osztályzatokat használja a tantárgyak tanulásával kapcsolatos teljesítmények értékelésére:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Az osztályzat (érdemjegy) akkor

- **jeles (5):** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.
- **jó (4):** Ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kisebb bizonytalanságokkal alkalmazni tudja tudását.
- **közepes (3):** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
- **elégséges (2):** Ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
- **elégtelen (1):** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Az értékelés egységesítése érdekében a témazáró dolgozatok értékelésekor a következő százalékos határokat alkalmazzuk azzal a megkötéssel, hogy a tanárok (a helyi tantervük, a dolgozat vagy tananyag rész nehézségi foka alapján) attól fel- és lefelé legfeljebb 5-5 %-kal eltérhetnek.

A témazáró felmérések az 1 – 4. évfolyamon:

100% - 91%	jeles	(5)
90% - 81%	jó	(4)
80% - 66%	közepes	(3)
65% - 51%	elégséges	(2)
50% - 0%	elégtelen	(1)

A témazáró felmérések osztályozása az 5 – 8. évfolyamon:

100% - 91%	jeles	(5)
90% - 75%	jó	(4)
74% - 51%	közepes	(3)
50% - 35%	elégséges	(2)
34% - 0%	elégtelen	(1)

ALAPELVEK

- Az osztályozás nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze.
- A nem szakos helyettesítő tanár a tanuló teljesítményét érdemjeggyel nem értékelheti.
- A nivócsoportos oktatásnál az adott csoporthoz viszonyított értékelést is alkalmazhat a tanár (motiváló céllal elsősorban), de a félévi és év végi osztályzatnak az iskola valamennyi tanulója egyformán vonatkozó követelményrendszerhez mért tudást kell tükröznie.
- A házi feladatok hiányának érdemjeggyel való értékelését az előírt jogszabályok nem tiltják. A felszerelés otthon hagyása közvetlenül érdemjeggyel nem büntethető, kivéve ha az nélkülözhetetlen a számonkéréshez (dolgozatírás, feleltetés).
- A félévi, illetve tanév végi osztályzat kialakításához félévente legalább 5, heti 1-2 óras tantárgy esetén legalább 3 érdemjegy adása szükséges. Az osztályzatok kialakításában a témazáróknak kiemelt szerepe van. Tanév végén az egész éves teljesítményt figyelembe kell venni, az első félévi eredmény beszámításának mértékéről a szaktanár dönt (függ attól, hogy pl. a tanuló teljesítménye romlik vagy javul; a tantárgy tartalmának nehézségi foka hogyan változik...)
- A pedagógus meglátása szerint bármikor ellenőrizheti a tanuló felkészültségét szóban, valamint írásbeli felelt formájában.
- A témazáró dolgozatok hosszabb felkészülést igényelnek, ezért a témazáró írásának időpontját a pedagógusnak egy héttel korábban be kell jelentenie a tanulóknak. A tanulók túlterheltségét elkerülendő, egy tanítási napon 2 írásbeli témazáró dolgozatnál több nem íratható.
- Az értékelés motiváló hatásának, illetve az oktató munka eredményességéről való visszajelzés érdekében az írásbeli dolgozatok kiosztása a dolgozatírást követő órán célszerű, amire törekedni kell. Legkésőbb azonban két héten belül a kijavított dolgozatokat ki kell osztani.

Szöveges értékelés

1. osztályban, valamint 2. osztály első félévében a tanuló teljesítményét szövegesen értékeljük.

A szöveges értékelés kategóriái:

kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatokat kell tenni azok megszüntetéséhez. Tájékoztatni kell a szülőt, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a felzárkóztatáshoz.

14.1.2. A magatartás és szorgalom minősítése, a minősítés követelményei

Az értékelés célja

A tanuló szorgalmának értékelése esetén

- a tanulók tanulmányi munkájának normarendszerhez való viszonyítása
- visszajelzés a tanulónak, szülőnek a tanítási-tanulási folyamatban való részvételről, aktivitásról, munkafegyelemről
- elismerés vagy elmarasztalás motiváló szerepének érvényesítése

Értékeljük a tanuló

- képességeinek megfelelő teljesítmény elérése érdekében tett erőfeszítését
- kötelességtudatát, kitartó és rendszeres tanulmányi munkáját
- lehetőségeihez mért helytállását
- munkafegyelmét, gondosságát és igényességét a tanulmányi munkában
- többletfeladatok vállalását, gyűjtőmunkáját
- tanórai aktivitását, figyelmét
- taneszközeinek, felszereléseinek rendben meglétét, munkáinak rendezettségét, külalakját
- önállóságát, tanulmányi munkájához nyújtott segítség pozitív érvényesülését
- az iskola szakmai elismertségéhez való hozzájárulását versenyeken való részvétellel, szerepvállalással

A tanuló magatartásának értékelése esetén

- a tanuló fegyelmezettségének normarendszerhez való viszonyítása
- a tanuló minősítése, az elvárások tudatosítása, belső igénnyé tétele
- önismeret fejlesztése, önkontroll és önmérséklet kialakítása
- a helyes magatartási normák, illemszabályok, társas viselkedési szabályok követésére való ösztönzés; a pozitív példa elismerése, követendővé tétele
- visszajelzés a szülőnek gyermeke iskolai viselkedéséről

Értékeljük

- a tanuló tanórai és iskolai magaviseletét
- tanárai, társai megbecsülését
- közösséghez való viszonyát, társas kapcsolatait
- az iskola vagyonának, társai testi épségének, tulajdonának megóvását

A tanulók magatartásának és szorgalmának követelményeit a tantestület állapítja meg, melyet a tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel ismertetni kell. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésében az osztály közössége, valamint az osztályban tanító pedagógusok is részt vesznek.

A tanulók magatartását és szorgalmát az alsó tagozaton érdemjeggyel, osztályzattal attól kezdve értékeljük, amiktől kezdődően a tanulók tanulmányi munkájának értékelése is érdemjeggyel, osztályzattal történik.

A magatartás és szorgalom minősítésének négy fokozata:

magatartás:	(5) példás	szorgalom:	(5) példás
	(4) jó		(4) jó
	(3) változó		(3) változó
	(2) rossz		(2) hanyag

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményeit a IV. számú melléklet tartalmazza.

14.2. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanítási órák anyagának elmélyítését a rendszeresen feladott írásbeli és szóbeli házi feladatok szolgálják.

Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

A házi feladat

- az óra anyagához szorosan illeszkedő
- gyakorló jellegű
- készség vagy képességfejlesztést szolgáló
- képesség szerinti munkáltatást lehetővé tevő (felzárkóztató vagy tehetséggondozó).

A házi feladat lehet

- témakört előkészítő gyűjtőmunka
- vagy az adott tananyagot kiegészítő gyűjtőmunka is
- tantárgyanként fél óra alatt elvégezhető legyen; az alsó tagozaton azonban nem lehet több, mint amennyit a tanuló a napközi otthonban a védett 1 órás tanulási idő alatt el tud végezni.

Mind az írásbeli, mind a szóbeli felkészülés szövegesen, vagy érdemjeggyel értékelhető.

A házi feladat mennyisége nem tölthet be fegyelmező eszköz funkciót!

Hét végére a hét közbeni házi feladat mennyiség adható, amelyet a tanuló a hét utolsó tanítási napjának délutánján el tud végezni.

Szünetekre (őszi, téli, tavaszi, nyári szünet) nem szabad házi feladatot adni!

15. Az alkalmazott tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelvei

Az alapelveinket az alábbiak határozzák meg:

- nevelési, oktatási céljaink, és a tanítandó tantárgyak,
- motiváló jellegű legyen,
- gondolkodásra neveljen,
- önálló ismeretszerzés lehetőségét biztosítsa
- a taneszköz legyen jól tanítható és jól tanulható

Szem előtt tarjuk még az alábbi szempontokat:

- tartósság,
- egységesség vertikálisan és horizontálisan is,
- hosszú távú felhasználás
- egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok tagjai
- melyekhez a hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a tanulók otthoni tanulásához is tudja nyújtani
- A taneszközök, segédletek a korszerű információközlést segítsék elő.
- A tankönyvek, taneszközök és tanulmányi segédletek kiválasztásáról az illetékes szaktárgyi munkaközösség javaslata alapján a pedagógus dönt.
- A szükséges taneszközökről és egyéb munkaeszközökről a megelőző tanév végén tájékoztatja az iskola a tanulókat és a szülőket az iskola honlapjának felületén.

16. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az egészséges életmódra nevelés fő célja a testi egészség biztosítása.

A 20/2012. EMMI rendelet 4. melléklete tartalmazza a fizikai fittségi mérések iskolai évfolyamokra vonatkozó tartalmi keretét. Az iskola a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) alapján végzi a tanulói fizikai állapot felmérést.

A tanulók évente egyszer szakorvos általi ortopédiai szűrésen vesznek részt az anyagi lehetőségektől függően.

Az iskolában a szakos ellátás lehetővé teszi, hogy órarendi keretek között a rászoruló tanulóknak gyógytestnevelés órákat tartunk legfeljebb a lekötött munkaidőből fennmaradó órakeret erejéig.

Az iskola komplex intézményi mozgásprogramját a VI. sz. melléklet tartalmazza.

17. Pedagógiai program sikeres megvalósításához szükséges fejlesztési feladatok

Folyamatos fejlesztés új elemeket emel be a pedagógiai programunkba, a feltételek változnak és tevékenységek bővülnek.

Fejlesztési célok:

- Folyamatos és rendszerszemléletű fejlesztés útját követve kell terveinket valóra váltani.
- A programban megfogalmazott ellenőrzési és értékelési rendszer folyamatméréseihez és nevelési eredményvizsgálatokhoz elkészítjük, vagy megrendeljük a mérési dokumentumokat.
- A mérési-értékelési rendszer optimális működtetéséhez az iskola feladatbankot hoz létre, melyben az eddig összegyűjtött anyagokat elhelyezi és folyamatosan bővíti.

- Nagy figyelmet fordítunk a számunkra megfelelő tankönyvek kiválasztására, a tartós tankönyvek kölcsönzésére.
- Célunk a számítástechnikai eszközállomány folyamatos korszerűsítése, valamint az Internet szolgáltatás igénybevételeének szélesítése, amely a tanórai és tanórán kívüli mindennapos használat lehetőségét megteremti.
- Az intézmény dolgozóinak szakmai és emberi összetétele biztosítékul szolgál a kitűzött célok megvalósítására. A Nemzeti Alaptantervben, a Kerettantervben szereplő új és újszerű műveltségi részterületek szükségessé teszik a pedagógusok folyamatos önképzését és továbbképzését.

Tárgyi feltételek alakítása terén:

- a meglévő számítástechnikai géppark bővítése, karbantartása
- az iskolai könyvtár fejlesztése
- sporteszközök gyarapítása
- szaktantermi hálózat kialakítása
- valamennyi tantárgyhoz szükséges eszköztár lehetőség szerinti fejlesztése korszerűbb kínálat alapján.

18. A magyar-angol két tanítási nyelvű osztályok

18.1 A két tanítási nyelvű oktatás célja és feladata

A 4/2013 (I. 11.) EMMI rendelet alapján a két tanítási nyelvű oktatás az anyanyelvi tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett a tanulók magas szintű idegennyelv-tudását, az idegennyelv-tanulás képességének fejlesztését, valamint ezen országok kultúrájának megismerését szolgálja. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. Ennek érdekében a két tanítási nyelvű oktatás a következő célok megvalósítását szolgálja:

- a) az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztése,
- b) a nyelvtanulás és az idegen nyelven történő tanulás stratégiáinak elsajátítása,
- c) a célnyelvi műveltség intenzív fejlesztése,
- d) a nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek fokozott kihasználása,
- e) a célnyelvi műveltség, a kulturális tudatosság intenzív fejlesztése annak érdekében, hogy a tanulók megismerkedjenek a célnyelv országaival, értsék azok kultúráját és empátiával viszonyuljanak hozzá.

A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban az angol nyelv oktatása és más szaktantárgyak angol nyelven történő tanulása egyidejűleg kezdődik, mindenkor a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével. Alsó tagozatban ez a készségtárgyak idegen nyelven történő oktatását

jelenti, kihasználva azt, hogy ebben az életkorban a gyerekek hangképzése rugalmasabb, az angol nyelvű, tevékenységközpontú órávezetést érdekesnek találják, könnyen elfogadják és rendkívül motiváltak. Így a nyelvet szinte észrevétlenül, könnyedén, gátlások nélkül képesek elsajátítani. Ezek segítségével eljutunk a gyermekekkel egy olyan szintre, ahol a nyelvi kifejezőkészség együtt fejleszthető a tantárgyi tartalommal. Ezzel párhuzamosan a tanulók megismerik a különböző nyelvtanulási technikákat, melyek segítségével kialakítják saját tanulási stílusukat is. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, amelyek szintén erősítik a motivációt.

Kiemelt célunk, hogy már kisgyermekkorban kialakuljon és fenn is maradjon a nyelvtanulással, a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd kialakítása, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot is. Ennek eredményeként az első és a további idegen nyelvek tanulása is sikeresebb lehet. Ehhez szükséges a folyamatos megerősítés, a pozitív tanári visszajelzés, melynek nyomán kialakul a tanulók önbizalma és beszéd bátorsága. Ebben az oktatási formában kiváló lehetőség nyílik a nyelvi tehetség korai felismerésére, kibontakoztatására és fejlesztésére.

A célnyelvvél való ismerkedés középpontjában a kezdeti szakaszban a hallott szöveg értése és a szóbeli interakció fejlesztése áll. Ennek következtében kialakul és folyamatosan fejlődik a tanulók beszédészlelése, beszédértése, spontán beszéde és beszéd bátorsága, ami megfelelő alapot teremt a nyelvi készségek további fejlesztéséhez és fejlődéséhez.

A nyelvtanítás során törekszünk arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg anyanyelvi forrásból származó, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. A két tanítási nyelvű oktatásban anyanyelvi lektor is részt vehet, aki kiemelkedő szerepet játszik a tanulók mindennapi szóhasználatának, kommunikációs készségének, valamint kommunikációs stratégiáinak kialakításában és fejlesztésében. Jelenléte segíti az autentikus kommunikációs helyzetek kialakulását, a tanulók hozzászoknak ahhoz, hogy olyan embereket is meg kell érteniük, akik csak a célnyelvet beszélik. Az anyanyelvi lektor feladata elsősorban a kommunikációs készségek fejlesztése, de meghatározó szerepe van a kultúrákövetítés, az interkulturális kompetencia fejlesztésében is.

A két tanítási nyelvű oktatás folyamatában a tanulók több közismereti tantárgyat célnyelven tanulnak, célnyelven szereznek új ismereteket. Korán megkezdődik a célnyelv használata információszerezésre, valamint -átadásra, és nyilvánvalóvá válik a nyelvtanítás fontossága.

A két tanítási nyelvű iskoláknál a KER szerinti legalacsonyabb követelményszint a 4. évfolyam végén jelenik meg először. Ennek sikeres teljesítése érdekében ez a kerettanterv meghatározza a 2. évfolyam végére elérendő készségeket is, a hallott szöveg értése és a szóbeli interakció területén. A két tanítási nyelvű általános iskola nyelvi fejlesztési céljait az első három évfolyamon heti négy (évi 144), a felsőbb évfolyamokon heti öt (évi 180) órában kell teljesíteni.

A Nat és az Irányelvek által az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek a következők * :

	2. évf.	4. évf.	6. évf.	8. évf.
Két tanítási nyelvű képzés	KER-szintben nem megadható	A1	A2	B1
Első idegen nyelv (általános képzés esetén)	-	KER-szintben nem megadható	A1	A2

A célnyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség.

A tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletek alapján a két tanítási nyelvű nevelést-oktatást folytató általános iskolában az Oktatási Hivatal szervezi az idegennyelv-tudást igazoló, államilag elismert nyelvvizsgáztatásról és a külföldön kiállított, idegennyelv-tudást igazoló nyelvvizsga bizonyítványok Magyarországon történő honosításáról szóló 137/2008. (V. 16.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében meghatározott Közös Európai Referenciakeret (KER) szerinti, a hatodik évfolyamon az A2, a nyolcadik évfolyamon a B1 szintű nyelvtudást mérő célnyelvi mérést.

Ezen felül a két tanítási nyelvű képzésben résztvevő tanulók a 4. évfolyam végén, kifejezetten a korai nyelvtanulás hatékonyság vizsgáló, a kisiskolások életkori sajátosságainak megfelelő szintfelmérésen vesznek részt, melynek szintje megfelel a KER által meghatározott A1-es szintnek. A 3. 5. és 7. évfolyamon a pedagógusok döntése alapján tanév végi belső, szintfelmérő vizsgán vesznek részt, aminek sikeres teljesítése szintén a képzésben maradás feltétele.

18.2 A képzésbe bevonható tantárgyak, csoportbontások

Alsó tagozat: testnevelés, ének-zene, technika és tervezés, vizuális kultúra, környezetismeret

Felső tagozat: célnyelvi civilizáció, ének-zene, vizuális kultúra, digitális kultúra, történelem

Történelem tantárgy esetében a magyarság történelemével kapcsolatos tantárgyi tartalmakat és az ahhoz kapcsolódó fejlesztési feladatokat a tantárgyi kerettanterv tematikai egységeihez igazodva magyar nyelven tanítjuk.

Csoportbontásban tanítjuk a célnyelvet, valamint a célnyelven tanított tantárgyakat is a készségtárgyak kivételével.

Az osztályok óratervét az óraterv tartalmazza.

18.3 A két tanítási nyelvű képzés tanórán kívüli területei

A tanórán kívüli lehetőségek lehetővé teszik a képzés eredményességének fokozását, valamint élményszerűbbé, motiválóbbá teszik azt.

Ilyenek a következők:

- *nyári nyelvi táborok, külföldi utak*, melyek kötetlenebb formában és körülmények között teszik lehetővé az élményszerűbb tanítást
- *rendezvények, ünnepek, előadások* (Halloween- és Christmas Party, év végi rövid színdarabok, előadások...), melyekre a felkészülés segíti más országok hagyományainak jobb megismerését, az előadások révén pedig a szülők betekintést nyerhetnek az itt folyó munkába
- *tanulmányi versenyek*, melyek alkalmat adnak az elsajátított ismeretek bemutatására, versenyhelyzetek gyakorlására
- *szakkörök*, melyeken diákjaink felkészülhetnek a különböző versenyekre

18.4 A magyar-angol két tanítási nyelvű csoport kialakításának folyamata

A két tanítási nyelven történő oktatás többlet teher lehet a gyermekeknek, ezért a csoportba bekerülés előtt meg kell állapítanunk, hogy az ide jelentkezők mennyire tudnak megfelelni a nagyobb terhelésnek.

Az első osztályba történő bekerülést képességmérés előzi meg, mely alkalmas az esetleges tanulási nehézségek kiszűrésére.

- Az első osztályba történő beiratkozás előtt a szülő írásban jelzi, hogy szeretné, ha gyermeke a két tanítási nyelvű csoportba kerülne. Engedélyezi, hogy gyermeke részt vegyen a képességmérésen
- Az iskola fejlesztőpedagógusai és pszichológusa elvégzik a játékos képességmérést. (A képességvizsgálat nem a gyermekek előzetes ismereteit vagy angol tudását méri, hanem azt vizsgálja, hogy a különböző képességterületeken elérik-e az életkoruknak megfelelő fejlettségi szintet.)
- A mérés eredménye alapján a mérést végzők elkészítik a javaslatukat, mely szerint a gyermek terhelhető-e az adott mértékben. A szülő ezt a javaslatot a beiratkozáskor magával hozza.
- A gyermek két tanítási nyelvű osztályba való bekerüléséről az iskola igazgatója dönt.
- A szülők aláírásukkal fogadják el a felkínált lehetőséget.
- Az első tanév szeptemberében két hétig mindenki csak az iskolai körülményekkel ismerkedik, idegen nyelvű oktatás nincs. A játékos nyelvi foglalkozások a harmadik héttől kezdődnek, mindenkor figyelembe véve azt, hogy első osztályban a hangsúly a magyar írás és olvasás tanításán van.

- A képzés közbeni beiskolázásról a nyelvtanárok döntenek, a velük történő elbeszélgetés és a tantárgyi ismeretek mérésére szolgáló tesztlap kitöltése után.

18.5 A két tanítási nyelvű és a hagyományos csoportok közti átjárhatóság szabályai

- Biztosítjuk az átjárhatóságot a hagyományos és a két tanítási nyelvű osztályok között, a szülő kérésére, a pedagógusok javaslata és a tanuló teljesítménye alapján.
- A két tanítási nyelvű képzésben résztvevő tanulók a pedagógusok döntése alapján tanév végi belső, szintfelmérő vizsgán vesznek részt, aminek sikeres teljesítése szintén a képzésben maradás feltétele.

18.6 A két tanítási nyelvű képzésben használt kerettantervek

A két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról szóló, az emberi erőforrások minisztere által kiadott 4/2013. (I. 11.) EMMI rendelet mellékletei:

- 2. melléklet: Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai célnyelvi oktatáshoz
- 4. melléklet: Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai, középiskolai célnyelvi civilizáció tantárgy oktatásához

A magyar-angol két tanítási nyelvű osztályok óraterve (alsó tagozat) a 2020/21-es tanévtől felmenő rendszerben:

Tantárgy	1. osztály				2. osztály				3. osztály				4. osztály			
	kötelező óra	szabadon tervezhető	kéttannyelvű(4)	összes óra	kötelező óra	szabadon tervezhető	kéttannyelvű(4)	összes óra	kötelező óra	szabadon tervezhető	kéttannyelvű(4)	összes óra	kötelező óra	szabadon tervezhető órakeret(3)	kéttannyelvű(4)	összes óra
Magyar nyelv és irodalom	7			7	7			7	5			5	5			5
Angol nyelv		2	2	4		2	2	4		2	2	4	2	2	1	5
Matematika	4			4	4			4	4			4	4			4
Etika/hit és erkölcsstan	1			1	1			1	1			1	1			1
Természetismeret									1			1	1			1
Ének-zene	2			2	2			2	2			2	2			2
Vizuális kultúra	2			2	2			2	2			2	1			1
Technika és tervezés	1			1	1			1	1			1	1			1
Testnevelés és sport*	5			4+1	5			4+1	5			4+1	5			4+1
Összesen kötelező óra a tv.alapján	22				22				22				22			
Összesen szabadon tervezett órakeret		2	2			2	2			2	2			2	1	
Összesen				26				26				26				28
Tanulói terhelhetőség	26				26				26				28			
Heti időkeret	52				52				52				55			

Magyar-angol két tanítási nyelvű osztályok óraterve – felső tagozat

Tantárgy	5. osztály				6. osztály				7. osztály				8. osztály			
	kötelező óra	szabadon tervezhető órák keret (2)	kéttannyelvű (4)	összes óra	kötelező óra	szabadon tervezhető órák keret (2)	kéttannyelvű (4)	összes óra	kötelező óra	szabadon tervezhető órák keret (2)	kéttannyelvű (4)	összes óra	kötelező óra	szabadon tervezhető órák keret (2)	kéttannyelvű (4)	összes óra
Magyar nyelv és irodalom	4			4	4			4	3			3	3			3
Angol nyelv	3			5				5				5				5
Célnyelvi civilizáció	1			1				1				1				1
Matematika	4			4	4			4	3			4	3			3
Etika/hit és erkölcstan	1			1	1			1	1			1	1			1
Természetismeret	2			2				2								
Történelem	2			2	2			2	2			2	2			2
Állampolgári ismeretek																1
Fizika												2				1
Kémia												1				2
Biológia												1				2
Földrajz												1				2
Ének-zene	2			2	1			1	1			1	1			1
Vizuális kultúra	1			1	1			1				1				1
Digitális kultúra	1			1				1				1				1
Technika és tervezés	1			1	1			1	1			1				
Testnevelés és sport*	5			5	5			5	5			5	5			5
Közösségi nevelés	1			1	1			1	1			1	1			1
Hon és népismeret								1								
Dráma és színház												1				
Összesen kötelező óra a tv.alapján	28															
Összesen szabadon tervezett órakeret																
Összesen				30				30				32				32
Tanulói terhelhetőség																
Heti időkeret																

M E L L É K L E T E K

I. számú melléklet –Egészségnevelési és környezeti nevelési program; Iskolánk, mint Ökoiskola

I.1. Az iskola egészségnevelési programja

Bevezetés

Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az egészséget a mindennapi élet erőforrásaként értelmezzük, nem pedig mint életcél.

I.1.1. Alapelvek, célok, feladatok

Alapelvek

Iskolánk a családi környezet mellett a szocializációnak olyan színtere kell, hogy legyen, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Célok

A teljes körű egészségfejlesztési program célja, hogy a tanulók az intézményben eltöltött idő alatt teljes testi-lelki jólétben, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő körülmények között legyenek. Ezért:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt!
- Tudatosítsuk a testmozgás fontosságát!
- Alakítsuk ki az egészséges táplálkozás iránti igényt!
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat!
- Ismerjék meg a káros függőséghez vezető szokásokat, és azok egészséget károsító következményeit!
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt!
- Neveljük a sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartásra diákjainkat!
- Tanítványaink legyenek toleránsak az eltérő életmódok, szokások iránt, becsüljék az emberi életet!

Feladatok

Feladatok az ép test, egészség megőrzése terén:

- szűrővizsgálatok, ismeretterjesztő előadások szervezése szakember bevonásával
- helyes testtartásra nevelés a deformitások elkerülése érdekében
- egészséges iskolai környezet kialakítása (ergonómiai szempontok figyelembevétele)
- balesetvédelmi-, elsősegély-nyújtási ismeretek oktatása

- testi épséget veszélyeztető környezeti tényezők megismertetése
- az órarendben az egyenletes megterhelés szempontjainak érvényesítése
- nyugodt, kiszámítható iskolai légkör biztosítása
- az iskolai kudarcok minimálisra csökkentése
- a pozitív tanár-diák viszony kialakítása

Feladatok a kondicionális (erőnléti) és koordinációs (ügyességi) képességek fejlesztése terén:

- **mindennapos testedzés biztosítása**
- változatos sportolási lehetőségek biztosítása
- úszásoktatás megszervezése
- a sportolás tárgyi feltételeinek javítása
- mozgásfejlesztő foglalkozások, a játék tudatos alkalmazása
- kirándulások, túrák szervezése
- tánc és mozgáskultúra fejlesztése
- kézügyesség fejlesztését szolgáló manuális feladatok arányának növelése az oktatásban
- a tanulók állóképességének tanévenként kétszeri mérése, értékelése, a szükséges fejlesztések biztosítása

Feladatok az egészséges életvitel terén:

Hatékony felvilágosító munka a következő témákban:

- **egészséges táplálkozás**
- pihenés jelentősége, aktív és passzív pihenés fogalma
- helyes heti- és napirend összeállításának szabályai
- káros szenvedélyek, és azok következményeinek megismertetése
- a szabadidő helyes, változatos megszervezésének módja
- levegőzés, mozgás, sportolás, fizikai tevékenység jelentősége

1.1.2. Helyzetelemzés

Környezet

Épület és berendezései

A Biatorbágyi Általános Iskola és Magyar-Angol Két tanítási nyelvű Általános Iskola két, több száz méterre eső iskolarésze a 2022-23-as tanévtől egy helyre, a Kálvin térre került.

Itt két épüleategység található: a Szily-Fáy kastély az alsó tagozat első és második évfolyamának ad helyet, melyet 2013-ban teljesen felújítottak. A mögötte elhelyezkedő új iskolaépület lenyűgözőpéldája annak, hogyan lehet a hagyományos építészeti stílusokat harmonikusan összeilleszteni a modern technikai vívmányokkal. A közel 8000 m²-es épületben három szinten 16 osztályterem, 6 csoportbontásra alkalmas kisterem és számos szaktanterem található, melyek mind okostáblával vannak felszerelve. Külön informatikai, természettudományi és művészeti terem várja a diákokat. Az első emelet végén számítógépparkkal rendelkező könyvtárban tanulhatnak a gyerekek. A harmadik emeleten van a díszterem, a táncterem, és az otthonosan felszerelt tankonyha, mely a technikai oktatást segíti. A folyosókat tetőszerkezeten át szűrődő természetes fény világítja meg, mely az ott található növényeknek is elegendő napfényt biztosít.

Mind a három szinten kulturált, jól felszerelt fiú és lány mosdó van. A belső kialakítás a régi időket idézi: minden osztály úgy lett kialakítva kívülről, mint egy takaros kis magyar parasztház vakolathímzéssel a felületükön, s az egész egy idilli falusi utca élményét adja. A földszinten található az egyik oldalon az étkező és a konyha, a másik oldalon a fallal elválasztható tornaterem öltözővel, tusolóval, szertárral. A testnevelés oktatását nagyban segíti a gumiburkolatú multifunkcionális pálya futókörrrel és távolugró gödörrel. Az iskola szíve az aula, ahol a hármas szoborcsoport és falon lévő szekkek teremtenek történelmi, ünnepélyes hangulatot. Iskolánk előadásainak, ünnepélyeinknek méltó színhelye.

Az iskola előtt nagy udvar lett kialakítva, mely a gyerekeknek ad nagy mozgásteret. Egyik része mészkőburkolatú tér, másik része gumiburkolatú multifunkcionális játszótér. Az udvart mészkőből készült padok díszítik.

Étkeztetés

- Az étkezők melegítő konyhával vannak egybeépítve mindkét épületegységben.
- Az ebédlők előtt kézmosásra alkalmas mosdók találhatók.
- Az étel minősége, tartalmassága megfelelő, jellemző az egészséges ételek túlsúlya.
- Tanulóink A és B menüből választhatnak. Kártyás rendszert működtetünk.
- Az eltérő táplálkozási igényű tanulók étkeztetése biztosított.
- Az étkezési eszközök minősége és mennyisége megfelelő.
- A gyerekek maguk terítenek és szedik le az asztalt, az ételt pultnál kapják.

Az iskola udvara

- A játszótér a Szily-Fáy kastélyépületben felújított.
- A felsősök udvara részben füves, részben térköves
- Az iskola udvarain kerékpártárolók találhatók.

Iskolai büfé

Iskolai büfé jelenleg nem működik egyik épületben sem.

Iskola tisztasága

- Az iskola szelektív hulladékgyűjtőkkel felszerelt.

I.1.3. Az egészségnevelés személyi feltételei

A fiatalok életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért fontos, hogy a pedagógusok egyéni és testületi magatartása tükrözze azt az értékrendet, amire tanulóinkat nevelni akarjuk.

Pedagógusok:

- Tantárgyaikba beépítve tanítják az egészségnevelési tartalmakat.
- Részt vesznek az egészségnevelési programokon, segítenek azok szervezésében.
- Életmódjukkal példát mutatnak tanulóinknak.
- Gondoskodnak az osztálytermek rendszeres szellőztetéséről, a megfelelő ülésrendről és időszakonkénti váltásáról.
- Tájékozódnak a tanulók egészségügyi állapotáról.

- Alsóban figyelmet fordítanak arra, hogy az iskolatáska súlya ne haladja meg az optimális értéket.

ÖKO munkacsoport vonatkozó feladatai:

- A pedagógiai programnak megfelelően az éves munkaterv elkészítése, és megvalósulásának koordinálása.
- A munkacsoport összehangolja az iskolánkban folyó egészségnevelési tevékenységeket, ellátja a folyamatos minőségfejlesztéssel járó feladatokat.

Iskolavezetés:

- Lehetőséget teremt a testület számára egészségnevelési témájú továbbképzéseken való részvételre.

Gyógytestnevelő tanár:

- A szakorvosi leletek alapján egyénre szabottan végzi munkáját.
- Nyomon követi a diákok egészségügyi állapotának változásait.
- Kapcsolatot tart a szakemberekkel és a szülőkkel.

Gyermekevédelmi felelősök:

- A gyermekevédelmi felelős egyéni munkaköri leírás alapján végzi munkáját.

Technikai dolgozók:

– Munkájukkal segítik az egészségnevelési programok megvalósulását.

I.1.4. Kapcsolatok

Iskolán belüli kapcsolatok

Szülők:

A szülő, a család a legfontosabb társa az iskolának a tanuló érdekében végzett munkában. A szülők a megfelelő tájékoztatás és információ átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük többen szakértelmükkel is növelhetik az iskolai munka hatékonyságát. Ezért törekszünk arra, hogy a szülők minél jobban megismerhessék egészségnevelési alapelveinket. Ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra, és a szülők bevonására programjainkba. Igényeik figyelembevételével előadásokat szervezünk pl. drog prevenció. Vetélkedőre, előadásra hívjuk meg a szakképzett szülőket (mentős, védőnő, orvos). Közös sportrendezvényeket szervezünk.

Iskolaorvosok:

Az iskolaorvosi feladatokat ellátó orvosok rendszeresen végzik a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látják el a gyerekeket. Folyamatos kapcsolatot tartanak az iskola vezetésével, jelzik az egészségügyi problémákat.

Védőnők:

Segítik az iskolaorvosok munkáját, vezetik a dokumentációt. Tisztaság ellenőrző vizsgálatokat végeznek. Előadásokat tartanak az iskola vezetésével és az osztályfőnökökkel egyeztetett témákban (egészségügyi felvilágosítás, egészséges életmód, dohányzás). Ellenőrzik a szakrendelésre irányítottak leleteit.

Iskolapszichológus:

A pszichológus a lelki eredetű problémák feldolgozásában segítheti a tantestület munkáját. Szakmai ismeretei révén olyan területeken adhat folyamatos segítséget a diákoknak, tanároknak vagy a hozzá forduló szülőknek, amelyek felismerése, problémakezelése speciális szakmai felkészültséget igényel.

Iskolán kívüli kapcsolatok

Iskolánk egészségnevelési programjának megvalósítása érdekében jó kapcsolatot tartunk fenn egészségügyi intézményekkel, civilszervezetekkel és az önkormányzattal.

Kapcsolatban állunk országos egészségügyi és szociális intézmények helyi képviseleteivel, kapcsolatunk nemcsak a törvény által előírt formában jelenik meg.

A Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálatban a rászoruló családok és diákok segítséget kaphatnak, kapcsolattartók a gyermekvédelmi felelős és az osztályfőnökök.

A rendőrség körzeti megbízottja is segíti munkánkat, ifjúságvédelmi, bűnmegelőzési programokban és helyszínbiztosításban működik közre. Munkájukkal segítik az egészségnevelési programok megvalósulását.

Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Budakeszi Tagintézménye

Cím: 2040 Budaörs, Budapesti út 54. Titkárság: 30/322-46-38.

E-mail: pmpsz.budakeszi@gmail.com;

Budakeszi Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya

cím: 2092 Budakeszi, Fő u. 179 Tel.: (23) 427-442 vagy 447,

E-mail: budakeszi.jarasihivatal@pest.gov.hu;

I.1.5. Módszerek és tanulásszervezési formák

Az egészségnevelési követelmények megvalósítását szolgáló módszerek:

- a tanítási órák klasszikus módszerei
- kooperatív tanulási technikák
- szituációs játékok
- megjelenítés, művészeti kifejezés
- adat- és információgyűjtés
- megfigyelés

Az egészségnevelési követelmények megvalósítását szolgáló tanulásszervezési formák:

- projektek
- erdei iskola
- osztálykirándulások
- csoportfoglalkozás napközis szabadidős időszakban
- sportköri foglalkozások, szakkörök
- versenyek
- témanapok, akciók
- rendhagyó osztályfőnöki órák
- tanulmányi séta

I.1.6 Az egészségnevelés a tanórákon és a tanórákon kívül

Egészségnevelés a tanórákon

Minden tantárgy esetében figyelmet fordítunk a tananyagtartalom és az egészségnevelés csatlakozási pontjaira. Kiemelt szerepe van a biológia, testnevelés, osztályfőnöki és egészségtan, ill. környezetismeret óráknak, de minden tantárgynak megvannak az egészségnevelési feladatai.

Tantárgyak egészségnevelési feladatai:

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg az emberi test felépítését és működését,
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére,
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat,
- ismerjék a káros szenvedélyek egészségkárosító hatásait,
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat.

Testnevelés

A tanulók

- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól,

- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében,
- ismerjék meg a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.

A tanulóknak

- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására.

Osztályfőnöki

A tanulók

- ismerjék meg a káros szenvedélyeket és következményeiket,
- kapjanak szakembertől tájékoztatást egészséges életmód, serdülőkori változások, családi életre nevelés témájában,
- ismerjék a balesetmentes közlekedés szabályait.

Egészségtan

A tanulók

- ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait,
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat,
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében,
- ismerjék meg a drogok káros hatásait.

A tanulókat

- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában,
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében.

Környezetismeret

A tanulók

- ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését,
- tudják az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit,
- ismerjék a balesetmentes közlekedés szabályait,
- tudják, hogy a balesetek hogyan kerülhetők el.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet,
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására,
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Hon és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét.

Idegen nyelv

A tanulók

- mélyítsék el ismereteiket az egészséges neveléshez kapcsolódó szövegek feldolgozásával,
- ismerjék meg más nemzetek életmódját, hagyományait.

Matematika

A tanulók

- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni,
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- legyenek képesek reális becslésekre,
- alakuljon ki bennük a rendszerben való gondolkodás.

Természetismeret

A tanulók

- igényeljék az esztétikus és egészséges környezetet, értékeljék szépségeit,
- ismerjék a megtanult természetű növények, tenyésztett állatok termékeinek tápanyagtartalmát, és ezek ismeretében törekedjenek a megfelelő étrend kialakítására.

Fizika

A tanulók

- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosító következményeit,
- tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit,
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat.

Kémia

A tanulók

- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától,
- legyenek tisztában a háztartási vegyszerek használatának és kezelésének szabályaival,
- ismerjék a veszélyes anyagok figyelemfelkeltő jelöléseit.

Földrajz

A tanulók

- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket, életmódjukat.

Ének-zene

A tanulók

- sajátítsák el a helyes légzéstechnikát,
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét,
- alsóban tanuljanak népi játékokat, táncot.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- legyenek képesek alkotásokat létrehozni az egészségneveléssel kapcsolatban.

Tánc és dráma

A tanulók

- éljék át a tánc és a drámajáték közösségteremtő erejét,
- ismerjék fel, hogy a tánc is az aktív testmozgás egy formája.

Technika és életvitel

A tanulók

- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit,
- sajátítsák el az egészséges táplálkozás, kertészeti alapismeretek, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismerveit.

A tanulóknak

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény,
- alakuljon ki a kritikus fogyasztói magatartás
- környezettudatosság.

Informatika

A tanulók

- legyenek képesek az interneten, illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre.

Az egészségnevelés tanórán kívüli formái

Orvosi vizsgálatok

Tanulóink a törvényben előírt gyermekorvosi és fogorvosi szűrések mellett ortopédiai szűrésen vesznek részt.

Tömegsport és szakkörök

Iskolánk a diákok által legkedveltebb sportágakban szervez sportköri foglalkozásokat a délutáni órákban. Az alsó tagozatosok számára játékos délutáni sportfoglalkozásokat biztosítunk.

Túraszakkör

Tagjai felső tagozatosok, akik részvételével havi rendszerességgel szerveznek túrát a környéken (pl. a Vértesben Mária-szakadék, Vitányvár romjai).

Tanulmányi séták

Több tantárgy (környezetismeret, honismeret) módszereként is alkalmazzuk.

Sportversenyek

Nagy számban vesznek részt diákjaink a különböző csapatsportokban (floorball, kosárlabda) rendezett házi bajnokságokon. Tehetséges tanulóink több sportágban területi és megyei szintű versenyeken, diákolimpiákon vesznek részt.

Sportnap

Minden diákunk és tanárunk részt vesz évente az iskola által szervezett Sportnapon.

Tanulmányi kirándulás, osztálykirándulás, erdei iskola

Igyekszünk minél több szabadtéri programot, túrát tervezni az iskolán kívüli programok során.

Kerékpártúra, kerékpáros ügyességi verseny, közlekedésbiztonsági nap

Valamilyen formában minden évben sort kerítünk kerékpáros programra, amely a testmozgás mellett a közlekedési szabályok felelevenítését is szolgálja.

Egészségnap, egészséghet

Projekt jelleggel egy-egy egészségnevelési terület (egészséges táplálkozás, személyes higiénia, stb.) köré szervezünk programot ezeken a napokon.

Drog prevenció

Felső évfolyamos diákjaink a szülők igényeinek figyelembevételével drog prevenció előadáson vesznek részt.

A mindennapos testedzés

Célja:

- A gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel.
- A szociális kompetenciák, csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együtt mozgás fejlesztése.
- A fizikai képességek hanyatlásának megakadályozása, mely a szellemi teljesítmény romlását is előidézheti.

Formái:

- testnevelés órák – óraterv szerint,
- tömegsportkörök (röplabda, floorball, alsósoknak játékos sportdélután),
- szakkörök,
- napközis szabadidős- és sportfoglalkozások,
- óráközi szünetekben,
- úszásoktatás 5. osztályban,

- gyógytestnevelés,
- versenyekre való felkészítés,
- versenyeken való részvétel,
- háziversenyek.

Az egészséges táplálkozás

Célja:

- minden tanuló jusson mindennap kellő mennyiségű és tápanyagértékben megfelelő összetételű élelemhez

Megvalósítás lehetőségei

- a kedvezményes étkeztetés igénylésének támogatása
- egészségnevelési hét programjaival a figyelemfelkeltést, tájékoztatást is szolgálja
- kedvezményes akciók (pl. iskolagyümölcsprogram) lehetőségeinek kihasználása

1.1.7. Minőségbiztosítás

Programjaink, rendezvényeink eredményességéről a résztvevők visszajelzései (riport, interjú) alapján gyűjtünk információkat. Ezek figyelembevételével szükség szerint módosítunk tevékenységünkön.

Tanulóink fizikai állapotának felmérése évente történik. Ezzel az éves és az évenkénti fejlődés is nyomon követhető (NETFIT).

Egészségnevelési programunk végrehajtását akkor tekintjük eredményesnek, ha tanulóinkban ki tudjuk alakítani azokat a tulajdonságokat, amelyek lehetővé teszik, hogy az egészség megóvása, az egészséges életmódra való törekvés, a káros szenvedélyek elutasítása mindennapi életük szerves részévé válik, és ennek érdekében aktív együttműködésre is hajlandók.

1.1.8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy

- ismerjék a tanulók a veszélyhelyzetek csökkentésének lehetőségeit
- -vészhelyzetben a lehető legjobb döntést hozzák
- -legyenek képesek balesetek bekövetkezésekor a legsürgősebb intézkedéseket megtenni (pl. mentőt hívni)
- ismerjék a vérzéscsillapítás, sebellátás alapvető módját
- ismerjék csonttöréskor az alapvető ellátási feladatokat
- ismerjék az újraélesztés technikáját
- -legyenek tisztában ismereteik korlátaival, a megfelelő ismeret-és gyakorlathiány előállható következményeivel

Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása

A fenti ismereteket tanulóink nem önálló tantárgyként, hanem a természetismeret, a biológia, testnevelés, osztályfőnöki órák és főként az egészségtan tanóra keretében szerzik meg, a tantárgyi tanterveknek megfelelően.

Ezen túlmenően minden tanévben lehetőség van az iskolában elsősegély-nyújtási tanfolyamon részt venni, melyet az iskolai védőnő tart. Az iskola minden év novemberében megszervezi az egészségnapot/hetet, melynek keretében előadások, bemutatók segítik a tanulók információhoz és gyakorlati ismeretekhez jutását. A tanulók balesetvédelmi és elsősegély-nyújtási oktatásban részesülnek a tanév elején és az osztálykirándulásokat megelőzően.

Balesetmegelőzési és balesetvédelmi oktatásban részesülnek a tanulók a tanév első testnevelés, technika, kémia, fizika, informatika óráján.

Alsós tanulóink közlekedésbiztonsági ismeretekkel ismerkednek a környezet tantárgy keretében. Az ismeretek gyakorlati kipróbálására a város közlekedési tanpályája nyújt lehetőséget. A lehetséges közlekedési balesetek kapcsán megismerkednek az elsősegély-nyújtás elemi ismereteivel. Az iskolai védőnő az osztályfőnöki órákon elsősegély-nyújtási ismeretekből külön foglalkozást tart elkövetésre.

I.2. Az iskola környezeti nevelési programja

Bevezetés

Az ember környezetéhez hozzátartozik a természetes, az épített és a társadalmi környezet is. Ezért a környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, amely során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek összefüggéseit, helyét és szerepét ebben a környezeti rendszerben.

Iskolánk ezért egyaránt fontosnak tartja az örökölt természeti környezet megismertetését, a megóvására nevelést és az ember által alkotott környezet és hagyományok megőrzését.

2019-ben megpályáztuk és elnyertük az **Ökoiskola** címet. A környezettudatos szemléletet tanóráinkba is beépítjük, fontosnak tartjuk az egészségtudatos életmódra való szoktatást, az állatok és növények védelmét, a fenntarthatóságra nevelést.

Folyamatosan keressük azokat a lehetőségeket, amik a környezettudatos magatartás kialakításához vezetnek.

Lényegesnek tartjuk, hogy az elméleti tudás mellett gyakorlatban is kialakuljon a környezettudatos szemlélet.

Programjaink, rendezvényeink is a fenti célok elérését szolgálják.

I.2.1. Alapelvek, célok

Alapelvek

A környezeti nevelés nem képzelhető el személyes élmények, tapasztalatok gyűjtése, a valóságos környezet megismerése nélkül, ezért munkánk legfontosabb alapelve az élményközpontúság.

A környezeti nevelésnek rendszerszemléletűnek kell lennie, hiszen környezetünkben minden mindennel összefügg, ez lehetőség és szükség is több tudományterület összekapcsolására.

A környezeti problémák megoldása társadalmi összefogást igényel, ezért a környezeti nevelésnek fontos szerep jut az együttműködésre, az egymás iránti odafigyelésre és szeretetre nevelésben.

A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, amely nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más területein is végig kíséri bennünket.

Kiemelt célok

- Természettel, természet- és környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természet szeretetére nevelés.
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása.
- Helyi értékeink megóvása-, és másokkal való megismertetése igényének kialakítása
- A környezet megóvásával és gondozásával kapcsolatos tevékenységekben való aktív részvételre nevelés.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.
- A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- A környezeti folyamatok, összefüggések és a környezetre káros folyamatok ok-okozati kapcsolatainak megértésének elősegítése.

Tevékenységeinkhez közvetlenül kapcsolódó célok

- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- A gyerekek természettel való közvetlen élményhez juttatása.
- A kertészkedés, a kerti munkák megismertetése, ennek örömeinek bemutatása.
- Szelektív hulladékgyűjtésre szoktatás.
- Városunk helytörténeti, építészeti és természeti értékeinek megismertetése.
- Hagyományok, népszokások megismertetése.
- Törekvés arra, hogy iskolai rendezvényeink a lehető legkisebb mértékben terheljék a környezetet.
- A gyerekekkel közösen végzendő el iskolánk környezetének alakítása, az udvarok parkosítása.

1.2.2. Helyzetelemzés

A helyzetelemzés az egészségnevelési programban megfogalmazottaknak kiegészítése.

KÖRNYEZET

Az iskola külső környezete: a település fekvése, természeti és művi értékei

Biatorbágy Pest megye nyugati részén, Budapesttől 16 km-re helyezkedik el. A város belterülete a Zsámbéki-medencében terül el, ezt ÉNY-DK irányban a Budai-hegység övezi, a keleti rész a Budaörsi-medencébe nyúlik át.

A település domborzata változatos, nagy szintkülönbségek jellemzik, dombvonulatok és völgyek tagolják. A Bolha-hegy árvalányhajas löszpuszta gyepe térségi jelentőségű természeti érték, a Duna-Ipoly Nemzeti Park része.

Az Öreghegy tájképi és természeti értéke a Nyakaskő és az Öreghegyet végigkísérő sziklaperem, a Százlépcső. Ezek a ritka földtani alakzatok, és a rajtuk kialakult gazdag növénytakasúlságok ún. „sziklagyepek” egyaránt értékesek, bemutatásukra folyamatban van egy tanösvény kialakítása.

A Biai-halastó szintén meghatározó eleme a település látképének. A terület kedvelt táplálkozás helye a ragadozó madaraknak, és kételtűekben is gazdag. A tó partján 2005-ben szabadtéri tanteremként használható pihenőhely „Madárles” létesült.

Élő természeti értékeink közül kiemelendő az egykori agyagbányában megtelepedett gyurgyalg-kolónia. Helyi védettséget élvező természeti értékeink közül megemlítendő még a Pecató és környéke.

Településünk országos védelem alatt álló építészeti értékei: a Szily-Fáy kastély, a Sándor-Metternich kastély, melyek jelenleg az iskola épületei, a XI. századi eredetű Szent Kereszt-kápolna romja, a Szent Vendel- (Szily-) sírkápolna, a biai katolikus Szent Anna-templom és a közelében álló Szentháromság szobor és oszlop, a torbágyi római katolikus templom a Szentháromság oszloppal és az Ilona-malom. Helyi védettségű építészeti értékeink közül kiemelendők az országosan is ismertté vált Viaduktok, melyek közül az egyik a helyreállítás óta kilátóként átjárható.

1.2.3. A környezeti nevelés személyi feltételei

Az iskola környezeti nevelési tevékenységében a teljes tantestület részt vesz a technikai dolgozókkal is együttműködve.

Pedagógusok:

- Tantárgyaikba beépítve tanítják az egészségnevelési tartalmakat.
- Részt vesznek a környezetvédelmi programokon, segítenek azok szervezésében.
- Környezettudatos viselkedésükkel példát mutatnak tanulóinknak.

Technikai dolgozók:

- Tevékenységeik közé tartoznak az iskola környezettudatos működtetéséhez és a környezeti nevelési programhoz kapcsolódó feladatok is.

ÖKO munkacsoport vonatkozó feladatai:

- Feladata a pedagógiai programnak megfelelően az éves munkaterv elkészítése, és megvalósulásának koordinálása.
- A munkacsoport összehangolja az iskolánkban folyó környezeti nevelési tevékenységeket, ellátja a folyamatos minőségfejlesztéssel járó feladatokat (mérések értékelés stb.).
- További feladata a helyi tanterv környezeti nevelési szempontú felülvizsgálata.

Iskolavezetés:

- Lehetőséget teremt a testületi értekezleteken a környezeti neveléssel, iskolai környezettel összefüggő aktuális kérdések előterjesztésére, megvitatására, amelyre a tantestület tagjai mellett meghívja a technikai dolgozókat és a gazdasági vezetést is.
- Lehetőséget teremt a testület számára környezeti nevelési témájú továbbképzéseken való részvételre.
- Összehangolja a pedagógusok és a technikai dolgozók munkáját.
- Gondoskodik a technikai dolgozók rendszeres munkaköri tevékenységei közé tartozó, iskolánk környezeti nevelési tevékenységéhez kapcsolódó feladatok ellátásáról és ellenőrzéséről.

Továbbképzések

- A környezeti nevelés komplex gondolkodást igénylő feladat, csak összehangolt munkával lehet hatékonyá tenni, ezért a téma iránt elkötelezett, egységes tantestületre van szükség. A környezeti nevelés emellett újszerű gondolkodást, szemléletváltást is igényel. Fontos, hogy a kollégák nyitottak legyenek olyan új oktatási formákra, amelyek a személyes tapasztalatok szerzésével segítik a pozitív környezeti attitűdök erősítését. Az iskola pedagógusainak rendelkezniük kell a színvonalas környezeti neveléshez szükséges ismeretekkel és módszertani kompetenciákkal. Iskolánk testületének nagy hangsúlyt kell helyeznie az ilyen témájú képzéseken való közös (testületi) részvételre. Munkájukkal segítik az egészségnevelési programok megvalósulását.

I.2.4. Kapcsolatok

Iskolán belüli kapcsolatok

Iskolánk a környezeti nevelési céljait külső és belső társadalmi kapcsolatainak aktív bevonásával valósítja meg. Ezeknek a kapcsolatoknak a szélesítése, fejlesztése folyamatos feladatunk.

Iskola – szülő - tanuló viszony a környezeti nevelés terén

A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, ezért az iskolai környezeti nevelés legfontosabb célcsoportjai a tanulók mellett a szülők, a családok, a helyi közösség tagjai. Az iskolai környezeti nevelés fogékonyabbá teszi a szülőket, illetve a helyi lakosságot a helyes környezet- és természetvédő magatartás iránt.

Fontos, hogy a szülőket rendszeresen tájékoztassuk környezeti nevelői munkánkról, valamint az ezzel kapcsolatos feladataikról, és törekedjünk a szülők környezeti akciókba való bevonására.

Iskolán kívüli kapcsolatok

A városi önkormányzattal való együttműködésünk eredményes.

Kapcsolatunk aktív a helyi közművelődési intézményekkel: a Juhász Ferenc Művelődési Központtal és a Karikó János Könyvtárral.

Tágabb környezetünk, a Zsámbéki-medence megismerése érdekében célszerű lenne kapcsolatokat kezdeményezni a térség más iskoláival.

Szerteágazóak a civil szervezetekkel való kapcsolataink. Közülük regionális és helyi környezetvédelmi egyesületek, mint pl. a Biatorbágyi Tájvédő Kör. Más, a környezeti nevelés területén együttműködő civil szervezetek: a Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány, a Peca-tó Sporthorgász Egyesület. A helyi civil szervezetekkel való kapcsolatok épülése szempontjából fontos a helyi rendezvényeken való még aktívabb részvétel.

Diákjainkkal rendszeresen látogatjuk a Budakeszi Vadasparkot, a Fővárosi Állat- és Növénykertet és a Magyar Természettudományi Múzeumot.

– A külső kapcsolatok elérhetőségeit a mellékletben szereplő táblázat tartalmazza.

1.2.5. Módszerek és tanulásszervezési formák

A környezeti nevelés követelményeinek megvalósítását szolgáló módszerek:

- a tanítási órák klasszikus módszerei
- kooperatív tanulási technikák
- mindennapi tevékenységek (növénygondozás, szelektív hulladékgyűjtés, madáretetés)
- megjelenítés, művészeti kifejezés
- adat- és információgyűjtés
- megfigyelés

Az egészségnevelési követelmények megvalósítását szolgáló tanulásszervezési formák:

- projektek
- csatlakozás az országos témahetekhez
- erdei iskola
- osztálykirándulások
- csoportfoglalkozás napközis szabadidős időszakban
- kihelyezett órák (múzeumok, Állatkert)
- szakköri foglalkozások
- versenyek
- témanapok, akciók
- terepgyakorlat

1.2.6. A környezeti nevelés színterei

Hagyományos és nem hagyományos tanórai keretek

Az iskolai oktató-nevelő munka nem szorítkozik a tantárgyak óráira, de a feladatok jelentős részét mégis ebben a keretben valósítjuk meg. Tanórákon történik az ismeretek megalapozása, a szemlélet formálása, ennek során lehetőség van a természethez fűződő helyes viszony kialakítására. Ez minden szaktanár feladata.

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni, ezért fontos a tantárgyak közötti integráció. Diákjainkban egységes képet kell kialakítanunk az őket körülvevő világról.

A tantárgyi keretek közt zajló tevékenységek minden tanuló számára kötelezőek.

Tantárgyak környezeti nevelési feladatai az 1-4. évfolyamon

A környezeti nevelés átfogja az alsó tagozatos tárgyak teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon történik. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás formálása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások kialakítása a fő cél. Ezekből fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

Környezetismeret

A tantárgy az elemi környezeti nevelésnek a középpontja azáltal, hogy óráin tervszerűen és intenzíven történik a tanulók környezeti attitűdjének és ismereteinek fejlesztése. Személyes tapasztalatokra, élménygyűjtésre épül. Integrálja a természeti és társadalmi jelenségeket. A tantárgy koncentrációs lehetőségeket kínál: lehetővé teszi az anyanyelvi, matematikai, esztétikai és a környezeti nevelés összehangolását.

Matematika

Szöveges feladatokban valódi adatok felhasználása a tanítás során.

Technika-életvitel

A tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezzék a tanulók a környezetbarát létformát, követendő helyes példákat keressenek és mutassanak be.

Lehetséges témák:

- ismerkedés az anyagokkal, érzékszervi tapasztalások
- a közlekedés környezetszennyezése: lég és zaj
- ember és környezete
- természeti és ember alkotta környezet
- kézműves technikák: természetes alapanyagok felhasználásával
- Környezetbarát fogyasztói szokások, hulladékkezelés, takarékoság.

Rajz és vizuális kultúra

A művészeti tárgyak alkalmasak a téma érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálásra, mint negatív jelenségekre; kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

Módszer lehet például:

- hulladékok felhasználása „művészeti alkotások” létrehozásához
- virágok, csigaházak, termések gyűjtése, lenyomatok készítése

Testnevelés

A testnevelés eszköze lehet pl. a mozgás örömeinek átélése, a szabad levegőn tartózkodás fontossága. Az időjárás elemeinek közvetlen megtapasztalása.

Lehetséges témák, tevékenységek:

- a természeti környezet sajátosságai,
- helyes viselkedés a természetben,
- tájékozódás terepen.

Magyar nyelv és irodalom

A magyar nyelv és irodalom órákon környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység lehet pl. a mindennapi életből, természeti környezetből vett témán alapuló szépirodalmi művek, versek, prózai alkotások, ismeretterjesztő szövegek tanulmányozása, elemzése.

Néhány példa az alkalmazható módszerekből:

- kapcsolat keresése az olvasott szöveg és a tanuló saját élményei, tapasztalatai között
- szereplők cselekedeteinek értékelése
- érzelmek és tulajdonságok megfigyelése, kérdések és válaszok megfogalmazása
- emberi kapcsolatok felismerése több szempont figyelembevételével

Tantárgyak környezeti nevelési feladatai az 5-8. évfolyamon

Természettudományi tantárgyak

A környezeti nevelés alappillérei a természettudományi tantárgyak: biológia, földrajz, fizika, kémia. E tantárgyak tanulása során szerzi a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát. Védni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk. Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

Matematika

Jelentős szemléletformáló hatása lehet valós, vagy saját, gyűjtött adatsorok felhasználásának számítási feladatokban. Keressék meg más adatok hozzáférési forrásait, és az adatokat használják fel különböző típusú feladatok (algebrai műveletek, grafikonok készítése, stb.) megfogalmazásánál.

Társadalomtudományi tantárgyak

E tantárgyak feladat, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítsék meg a kérdést. A környezeti válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi viszonyok meghaladása nélkül. A korábbi döntések elemzése segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tárgyak útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. A humán tárgyak feladatai közé tartozik az is, hogy bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság kezeléséhez és megoldásához szükséges világképet, erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésre álló gazdasági és jogi eszközöket.

Technika és életvitel

A tantárgy lehetőséget ad környezetbarát tevékenységek megismerésére, elsajátítására és a gyakorlatban történő alkalmazására

Magyar és idegen nyelvek

Az anyanyelv és az idegen nyelvek oktatása során a környezeti nevelés lehetősége lehet például: környezeti problémákkal, azok sikeres megoldásával foglalkozó újságcikkek elemzése, fordítása, szituációs játékok játéka, a megszerzett ismeretek környezetvédelmi szakterületen való alkalmazásának bemutatása, illetve ilyen témájú gyakorlati példák alkalmazása.

Művészeti tárgyak

E tantárgyak alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet szeretetének, csodálatának alkotásokban is megjelenő kifejezésére. Ugyanakkor figyelemfelkeltő szerepet játszhatnak a környezet pusztulásának bemutatásában (például plakátok készítése), megőrzés vágyának szükségességében.

Testnevelés, egészségtan

A test- és egészségnevelési tárgyak a környezet és az egészség szoros kapcsolatának megértésével és az igények kialakításával tehetik a legtöbbet.

A környezeti nevelés tanórán kívüli lehetőségei

Erdei iskola

Az alsó tagozat harmadik és negyedik évfolyama évi rendszerességgel erdei iskolai programon vehet részt. Ezek lehetnek szolgáltatótól megrendelt programok vagy saját szervezésűek. Az állami támogatások feltételeihez igazodva az erdei iskolai programok bentlakásosak, többnaposak és egész osztályközösségekben valósulnak meg. Az iharosi és a fonyódi önkormányzati táborok kedvezményesen vehetők igénybe erdei iskolai célokra.

Osztálykirándulás

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere az osztálykirándulás. A helyi tanterv megvalósulását szolgálja. A valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására támaszkodik. A kirándulásokon élményközpontú oktatás valósul meg. A tanulás érzékelés és megismerés útján történik, a cselekvő-felfedező magatartás dominál. Ez ösztönzi az érdeklődés kialakulását.

Az ismeretszerzés mellett az együttesen megélt élmények, a csoportos tevékenységek pozitívan hatnak a közösség fejlődésére; az önkiszolgálás, az önálló szabadidő eltöltés személyiségformáló hatásúak.

A kirándulások javasolt helyszínei: Budakeszi Vadaspark, nemzeti parkok, a főváros nevezetességei, Magyarország műemlékei.

A kirándulások időpontját munkatervünkben előre meghatározzuk. Megszervezéséért az osztályfőnök felelős.

Túraszakkör

Felső tagozatos tanulók részvételével működik. Havonta vesznek részt a tanulók szervezett keretek között természetjáráson, illetve a környék épített műemlékeinek megismerését célzó kirándulásokon.

Jeles napok

A környezeti nevelés része a környezeti kultúra átadása is. Gazdag ünnepi hagyományokat ápolunk, ezeket a legváltozatosabb formában tesszük emlékeztetéssé. A tanév során megemlékezünk a környezetvédelem jeles napjairól, valamint évszakhoz kapcsolódó rendezvényünk is van. Vannak olyan napok, amelyek programja hagyományos és vannak olyanok, amelyek tartalma évről-évre megújul.

Városismereti terepgyakorlat

Célja gazdag természeti kincsünk megismertetése. Iskolánk tanulói az alsó tagozat folyamán meghatározott terv szerint, délutáni kirándulás keretében megismerik városunk természeti értékeit (Biai-halastó, Pecató, Bolha-hegy, Nyakaskő, Gyurgyalagos).

Tanulmányi kirándulások

A környezeti nevelés részeként szabadidős kirándulásokat szervezünk a következő helyszínekre: Állatkert, vadaspark, múzeumok, kiállítások, üzemek. A látogatások között vannak évente ismétlődők és újak is.

I.2.7. Iskolánk környezeti nevelési rendezvényei, programjai

Városismereti program

A több évre szóló program során diákjaink megismerkednek városunk történetével, természeti és ember alkotta értékeivel, kulturális hagyományaival.

Évszakokhoz, jeles napokhoz kapcsolódó rendezvényeink

Ősz ünnepe

Szeptember második felében kerül megrendezésre. Kiállításon mutatjuk be az alsósok által termésekből, zöldségekből, gyümölcsökből készült alkotásokat, kompozíciókat. A pedagógusok lekvár-, befőtt-, zöldség- és gyümölcskosztolóval lepik meg a diákokat. A kiállításra meghívjuk az óvodásokat is. Délután töklámpást készítenek a tanulók, melyekkel sötétedés után felvonulunk a Viaduktra.

Takarítási világnap

Országos, ill. helyi megmozdulásokhoz csatlakozik iskolánk.

Állatok világnapja

Hagyományosan évente rendezünk az iskolában kisállat-kiállítást, kisállat szépségversenyt. Kvizekkel, vetélkedővel, meghívott előadókkal tesszük emlékezetessé ezt a jeles napot.

Tudatos vásárlók napja

Figyelemfelkeltő akciót szervezünk nemcsak tanulóink, hanem az iskolába bejövő szülők számára is.

Víz világnapja

Változatos programokat, akciókat szervezünk (üzemlátogatás, fotópályázat, vízvizsgálat, stb.).

Föld napja

Projekt jelleggel, minden évben más témakör köré szervezzük ezt a napot Pl.: szelektív hulladékgyűjtés, hulladék újrahasznosítás, védett növényeink, nemzeti parkjaink. Olykor a Fenntarthatósági témahét programjai közé építjük be.

Madarak és fák napja

Az alsó tagozatos osztályok környékbeli kirándulást tesznek. Diákjainkkal részt veszünk a Biatorbágyi Tájvéde Kör által szervezett madártani vetélkedőn, ill. ennek hiányában magunk is szervezünk előadásokat, kvízeket, vetélkedőket.

Hagyományőrző foglalkozások

A tanév során az időszerű jeles napokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó népi hagyományok megismerését célzó előadásokat rendezünk. A program során áttekintjük az ünnep történetét, tánccal, jelenettel, játékkal felelevenítjük a hozzákapcsolódó népszokásokat, kézműves foglalkozásokat szervezünk.

Szelektív hulladékgyűjtési program

A hulladékkezelés témájához kapcsolódó tevékenységeink sokrétűsége miatt célszerű ezeket programként megvalósítani. A program nemcsak a hulladékgyűjtési tevékenységeket tartalmazza, megjelenik a szabadidős tevékenységekben és a tanórákon is.

Válogatott gyűjtés

A tanulók a termelődött hulladékot válogatva gyűjtik, a papírt és műanyagot elkülönítve a hulladék többi részétől. Így a diákok számára a szelektív hulladékgyűjtés a mindennapi élet részévé válik, közvetítik azt a családok felé.

Iskolai papírgyűjtés

Évente legalább egyszer szervezünk papírgyűjtést. Igyekszünk tudatosítani diákjainkban azt, hogy minden tonna papírral egy fa életét mentik meg. Az osztályok között verseny folyik, és a papír ellenértékeként kapott pénzt az osztályok kapják meg.

Veszélyeshulladék gyűjtés

Szárazelemgyűjtők kerültek elhelyezésre az iskola épületében.

Komposztálás

A szerves hulladékok újrahasznosítása egy túlnyomórészt kertvárosi jellegű településen könnyen megvalósítható lenne a háztartásokban. Célunk, hogy a gyakorlatban is megismertessük tanítványainkat ezzel a módszerrel, így a megszerzett tudást közvetíthetik családjaik felé.

I.2.8. Az iskolai környezet alakítása, mint a környezeti nevelés lehetséges színtere

A környezetnek is nevelő hatása van, ezért iskolánk külső-belső megjelenésének is tükröznie kell a környezeti nevelés iránti elkötelezettségünket. A szavakban átadott tudás mellé az iskola dolgozóinak személyes példamutatása is szükséges. Ehhez mindenkinek – pedagógusoknak és technikai munkatársaknak egyaránt – tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén.

Az iskola külső környezetének "zöldítése"

A virágládák gondozása

Technika és életvitel tantárgy tanítási óráinak keretében minden évben egy évfolyam gondoskodik az iskola előtti virágládák beültetéséről és gondozásáról.

Kertgondozás

Diákjaink ültették a Szily-Fáy kastély udvarán található virágoskerteket. Ezek folyamatos gondozását is tanulóink végzi.

Madáretetők kihelyezése

Mindkét iskolaépület udvarán sok fa található, amelyek alkalmasak madáretetők elhelyezésére. A téli folyamatos madárgondozás szemléletformáló hatása mellett rendszerességre szoktat, ismeretekhez juttat, és élményt nyújt.

Komposztálólhely kialakítása az udvaron, és annak folyamatos fenntartása

A komposztálás gyakorlatban történő megismertetéséhez komposztálólhely került kialakításra. Megfelelően kezelt komposztáló nem okoz gondot, és a következő évben már visszaforgatható szerves anyagot kapunk.

Az iskola belső környezete

A mindennapi tevékenységeken keresztül formálható leginkább a környezethez való viszony, alakítható ki a természet iránti szeretet és érdeklődés. Erre lehetőség az osztálytermeket és a folyosókat díszítő növények rendszeres gondozása, akvárium és terrárium berendezése. A tanterem természet közelivé alakításának előnye az is, hogy az élőlények természetes közegükben való megfigyelése hasznos tapasztalatokat nyújt, és igényességre nevel.

A folyosókat az alsósok által készített évszakhoz kapcsolódó dekorációk díszítik. A folyosói és tantermi dekoráláshoz lehetőleg természetes anyagokat használjunk: papír, fa, textil, parafa. Mellőzzük az egészségkárosító anyagokat tartalmazó termékeket (oldószeres ragasztó, alkoholos filc). A dekoráció legyen tartós, többször is felhasználható.

Az iskolában törekednünk kell a környezetbarát termékek használatára a papír és írószerektől a tisztítószeresekig a tanórákon, az irodákban és a takarításnál egyaránt.

Zöldfaliújság

Tanulóink, a szülők és a pedagógusok figyelmének felkeltését és tájékoztatását biztosítja ez a környezetvédelmi témákkal foglalkozó faliújság. A városunkban, a régióban történő jelenségekről, folyamatokról, eseményekről ad hírt, érdekességeket mutat be, tájékoztat programjainkról és a jeles napokról.

Zöld sarok

Az iskolai könyvtárban zöld sarkot hoztunk létre. Külön polcokat jelöltünk ki a környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, folyóiratoknak, DVD-knek. Ezzel felhívjuk a diákok figyelmét a téma fontosságára, elősegítjük ezek használatát akár a tanítási órák keretében is.

Tanesszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek.

Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, szemléltető eszközöket, és a fejlődéssel lépést tartva új eszközöket kell beszerezni. Szükség lenne a biológiai és kémiai vízvizsgálatokhoz, illetve a levegő- és talajvizsgálatokhoz alkalmas eszköz és vegyszercsomagokra. Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési szakkönyv- és filmtárat. A tanórák és a programok számára megfelelő IKT eszközök állnak a tanárok és a tanulók rendelkezésére.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök, és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is.

Eszközeink:

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.
- Térképek, tájékozási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.
- Fizikai, kémiai kísérletekhez eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok.
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.)
- Eszközök és anyagok a technika és életvitel környezeti nevelési célkitűzéseire (pl. megfelelő szerszámok)
- IKT eszközpark (LED panelek, tanulói és tanári notebookok)

1.2.9. A környezeti nevelés minőségbiztosítása

Állapotfelmérés

A 3-8. osztályos tanulókkal kitöltetünk egy kérdőívet, amely a környezeti attitűdöket, a globális környezeti problémák ismeretét, a környezetvédelem területén a cselekvési hajlandóságot és a környezettudatos viselkedési formákat vizsgálja. Ezek a kérdések kiemelt céljainkkal kapcsolatosak.

A felmérés eredményeinek figyelembevételével alakítjuk, módosítjuk környezeti nevelési programunkat és egészítjük ki tevékenységeink körét.

További mérések

A méréseknek két szintjét vezetjük be:

- 1) Mernünk kell a kiemelt környezeti nevelési célok megvalósulását meghatározott időközönként, két évente.
- 2) Mernünk kell az egyes tevékenységek eredményességét, illetve több elemből álló programok esetében a program eredményességét. Idejét és gyakoriságát a tevékenység jellege határozza meg.

A méréseket az ÖKO munkacsoport végzi a programfelelősök és a szaktanárok közreműködésével.

Értékelés

Az értékelés érdekében minden tevékenységhez hozzá kell rendelnünk olyan feltételeket, amelyek teljesülése esetén a tevékenység eredményesnek ítéhető. Ezek kidolgozása folyamatosan történik.

A mérési eredményeket feldolgozzuk és összevetjük a korábbi mérések eredményeivel. Elemezzük és értelmezzük a tendenciákat, és a tevékenységekhez rendelt sikerkritériumok alapján értékeljük a tevékenység hatékonyságát.

Előkészítése a környezeti nevelési munkacsoport feladata, a döntéseket a programfelelősök és az érintett szaktanárok vagy a stratégiailag kiemelt célokkal kapcsolatosan a teljes tantestület hozza.

Szükség esetén a mért eredmények és elemzések alapján szükséges környezet nevelési intézkedési tervek összeállítása és megvalósítása, visszamérése.

Programfejlesztés

Az értékelés alapján a programfelelős – kiemelt célok esetében tantestületi értekezlet – keres módosítási, fejlesztési lehetőségeket, esetleg elveti a tevékenység gyakorlatát.

Ehhez a munkához a környezeti nevelési munkacsoport szakmai segítséget nyújt.

1.2.10. MELLÉKLETEK

Külső kapcsolatok elérhetőségei

Szervezet neve	Képviselője, ügyintézője	Cím, telefonszám
Biatorbágy Város Önkormányzata		Biatorbágy, Baross G. u. 2/a. Tel.: 23/310-174, 310-194, 312-452 Fax.: 23/310-135 hivatal@biatorbagy.hu
Juhász Ferenc Művelődési Központ	Szádvári Mária	Biatorbágy, Baross G. u. 1. Tel.: 23/310-636
Biatorbágyi Karikó János Könyvtár	Uzonyi Edit	Biatorbágy, Szabadság u. 3. +36/23 310-028; +36/70 507-5510 konyvtar@biatorbagy.hu
Biatorbágyi Tájvédő Kör	Tüske Emil	2051. Biatorbágy, Arany János u. 1. 06-20/4545-092
Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány	Hodosi Erika	2051 Biatorbágy, Jókai u. 12. Tel./fax: 06 (23) 311-239 E-mail: alapitvany@biatorbagyka.hu
Peca-tó Sporthorgász Egyesület	Hegyi Pál	2030 Érd, Berzsényi Dániel u. 12. biaipecato@gmail.com +36-30-214-0294
Etyeki Állatvédő Egyesület		etyekiallatvedoegyesulet@gmail.com +36 70 339 38 56
Biatorbágyi Vízművek Kft.		Biatorbágy, Baross Gábor u. 17. Tel:06 23 312 348
Magyar Vöröskereszt Biatorbágyi Alapszervezete	Szanyi József	+ 36 30 2719791

Tanulóink környezettudatosságának mérése: Kérdőív

Készült a dunakeszi Körösi Csoma Sándor Általános Iskola Környezeti nevelési programjának és Kiss Gábor a Biatorbágyi Krónikában 2000-2002-ben megjelent cikkeinek felhasználásával.

KÉRDŐÍV

Osztály:

Idő: Kezdés:

Befejezés:

A következőkben állításokat olvashatsz. Azt kell eldöntened, hogy mennyire igazak az állítások. Döntésed eredményét úgy jelölheted, hogy bekarikázol egy számot az állítás mellett.

		Teljes mértékben hamis	Többnyire hamis	Nem tudom	Többnyire igaz	Teljes mértékben igaz
1	A környezeti problémák miatt nem szoktam idegeskedni.	1	2	3	4	5
2	Szerintem gyönyörű a településünk központja, amikor tele van virággal.	1	2	3	4	5
3	A növények és állatok elsősorban arra vannak, hogy az emberek használhassák őket.	1	2	3	4	5
4	Megkérdeztem már másokat, hogy tudom segíteni a környezetszennyezés csökkentését.	1	2	3	4	5
5	Idegesít az, hogy a szennyvíz belefolyik a patakokba.	1	2	3	4	5
6	Jónak tartom, hogy a boltokban ingyen adják a nejlon zacskót.	1	2	3	4	5
7	Örülnék, ha a növényeket, állatokat a saját élőhelyükön ismerhetném meg.	1	2	3	4	5
8	Szívesen részt vennék önkéntesen takarítási, szemétygyűjtési akciókban.	1	2	3	4	5
9	Támogatom a gyógyszerek, kozmetikai cikkek állatokon való kikísérletezését.	1	2	3	4	5
10	Az iskolában nem kell takarékoskodni a villanyárammal és a vízzel.	1	2	3	4	5
11	Örvendek, hogy egyre több környezetbarát termék jelenik meg.	1	2	3	4	5
12	Szoktam üveget dobni a szelektív gyűjtőbe.	1	2	3	4	5
13	Bosszant, ha az iskolában indokolatlanul égő lámpákat, csepegő vagy nyitva hagyott vízcsapokat látok.	1	2	3	4	5
14	Ellenzem a madarak, állatok természetes élőhelyeinek megsemmisítését.	1	2	3	4	5
15	Az iskolában gyakran beszélünk környezetvédelmi témáról.	1	2	3	4	5
16	Nem aggódom amiatt, hogy elfogy a tiszta víz.	1	2	3	4	5
17	Hajlandó lennék többet fizetni a tartósabb, kevesebb energiát fogyasztó termékért.	1	2	3	4	5

18	Az embert arra teremtették, hogy uralkodjon a természet többi része felett.	1	2	3	4	5
		Teljes mértékben hamis	Többnyire hamis	Nem tudom	Többnyire igaz	Teljes mértékben igaz
19	Sok természeti témájú filmet nézek, és olvasok is erről a témáról.	1	2	3	4	5
20	A kerti hulladéktól való megszabadulás legjobb módja az, ha elégetjük.	1	2	3	4	5
21	Fogmosás közben általában elzárom a csapot, hogy a vízzel takarékoskodjam.	1	2	3	4	5
22	Otthon szelektíven gyűjtjük a hulladékot.	1	2	3	4	5
23	Elszomorít, hogy a kíméletlen erdőirtás az állatokat megfosztja a természetes élőhelyüktől.	1	2	3	4	5
24	Az embereknek joga van olyanná változtatni a természetes környezetet, ahogy az az igényeiknek megfelel.	1	2	3	4	5
25	Figyelemmel követem a környezetvédelemmel kapcsolatos híreket.	1	2	3	4	5
26	Már előfordult, hogy a boltban visszautasítottuk az ingyen nejlon zacskót.	1	2	3	4	5
27	Örvendek, amikor azt látom, hogy az emberek energiát próbálnak megtakarítani.	1	2	3	4	5
28	Félek, hogy a környezetszennyezés hatással van az élővilágra.	1	2	3	4	5
29	Támogatom a műanyagok (műanyag palack, egyszeri használatú eszközök, reklámszatyrok) használatát.	1	2	3	4	5
30	Elszomorít, ha gondozatlan szobanövényeket látok az iskolában.	1	2	3	4	5
31	Örülök, hogy a településünkön beindult a szelektív hulladékgyűjtés.	1	2	3	4	5
32	Nem szoktam másokat megszólítani, ha a szemetet a patakba dobják.	1	2	3	4	5
33	Otthon leoltom a lámpákat, ha kevesebb fény is elég.	1	2	3	4	5
34	Textil szatyorban vagy ládában visszük haza a megvásárolt terméket.	1	2	3	4	5
35	Amikor az erdőben járok, megfigyelem az ott élő növényeket.	1	2	3	4	5
36	Örülök, hogy van az állatok védelmével foglalkozó törvény.	1	2	3	4	5
37	Fontos számomra a környezet tisztasága.	1	2	3	4	5
38	A mi családunk a papírt és a műanyagüveget nem dobja a szemétbe.	1	2	3	4	5
39	Előfordul, hogy szüleimmel környezeti problémáról beszélgetünk.	1	2	3	4	5
40	Az embereknek nem kell alkalmazkodniuk a környezethez, mert azt saját igényeik szerint alakíthatják át.	1	2	3	4	5

		Teljes mértékben hamis	Többnyire hamis	Nem tudom	Többnyire igaz	Teljes mértékben igaz
41	Két termék közül a díszesebb csomagolásút választom.	1	2	3	4	5
42	A zöldség hulladékot és a levágott fűvet komposztáljuk.	1	2	3	4	5
43	Dühít, ha valaki felelőtlenül szennyezi a környezetet.	1	2	3	4	5
44	Bárhol kirándulok, gyakran viszek haza virágot.	1	2	3	4	5
45	Dühít a kirándulóhelyeken szétszórt szemét látványa.	1	2	3	4	5

1. Szerinted neked vannak-e lehetőségeid a környezetszennyezés csökkentésére?

a) Nincsenek, mert

b) Vannak.
Sorold fel, milyen lehetőségekre gondoltál!

.....
.....

2. Sorold fel környezetet veszélyeztető tényezőket! (Írhatsz 5-nél többet is.)

a)

b)

c)

d)

e).....

II. számú melléklet

SZAKTÁRGYI VERSENYEK, RENDEZVÉNYEK

Az iskola arculatához tartozik, a tehetséggondozás kiemelt területeként, hogy tanítványainkat felkészítjük a következő eseményeken való részvételre:

- **Magyar nyelv és irodalom**
 - „Csendes csodák” kistérségi szavalóverseny
 - Bolyai anyanyelvi csapatverseny
 - Lotz János helyesírási és szövegértési verseny
 - Simonyi Zsigmond helyesírási verseny
 - Kistérségi szavalóverseny (Páty)
 - Költészet napja
 - Iskola közös ünnepi műsorai
 - Városi ünnepélyek ünnepi műsorai
- **Történelem**
 - Iskolai versenyek
 - Kálti Márk történelem verseny
 - Herceghalmi kistérségi történelemverseny
- **Idegen nyelv**
 - országos egyéni és csapatversenyek
 - szép kiejtési és térségi szavalóverseny
 - nyelvvizsga
- **Matematika**
 - Zrínyi Ilona Matematikaverseny
 - Bolyai Matematika Csapatverseny (országos)
 - Nemzetközi Kenguru Matematikaverseny (országos)
 - Kalmár László Matematikaverseny (országos)
 - Zsámbéki-medence Kis Matematikusa Verseny
 - Varga Tamás Matematikaverseny
 - Kecské kupá csapatverseny
- **Természettudományi tantárgyak**
 - Kaán Károly Országos Természet – és Környezetismereti Verseny (természetismeret)
 - Hermann Ottó biológia verseny
 - Hermann Ottó Verseny (természetismeret)
 - Teleki Pál Kárpát – medencei földrajz – földtan verseny
 - Bolyai Természettudományi Csapatverseny
 - Öveges József Kárpát – medencei Fizikaverseny
 - Fizika + verseny
 - Zöld napok rendezvényeinek lebonyolítása
 - Fenntarthatósági témahét

- **Ének-zene**
 - énekkar szereplései (ünnepélyek, kulturális rendezvények, jeles évfordulók)
 - Országos népdaléneklési verseny
- **Rajz**
 - Épületdekorálás
 - Rajzpályázatok (Víz világnapja; A hely, ahol élünk)
 - Aradi Jenő megyei rajzverseny
 - Időszakos kiállítások
- **Testnevelés, sport**
 - Iskolai sportversenyek (kosárlabda, floorball, röplabda, teremlabdarúgás, atlétika, duatlon)
 - Diákolimpiai versenyek

III. számú melléklet

A helyi tantervbe tervezett, tantervi szervezési formáktól eltérő módon tervezett kötelező és választható tanórai foglalkozások

Versenyek

Zrínyi Matematikaverseny	Kaán Károly Országos Természet – és Környezetismereti Verseny	Kazinczy megyei
Bolyai Matematika Csapatverseny	Hermann Ottó Verseny	Arany János anyanyelvi verseny
Zsámbéki – medence Kis matematikusa Verseny	Fizika + verseny	Simonyi helyesírási verseny megyei fordulója
Nemzetközi Kenguru Matematikaverseny	Öveges József Kárpát – medencei Fizikaverseny	Idegen nyelvi levelezős versenyek
Kalmár László Matematikaverseny	Népdaléneklési verseny iskolai forduló	Idegen nyelvi teszt –megoldó versenyek (Regenbogen, London Bridge)
Varga Tamás Matematikaverseny	Tiszán innen-Dunán túl Cegléd	OPSZI idegen nyelvi versenyei
Medve Szabadtéri Matekverseny	Iskolai vers és prózamondó verseny	Körzeti idegen nyelvi versenyek
Jedlik Ányos Országos Matematikaverseny	Körzeti vers és prózamondó verseny Páty	Idegen nyelvi vers és prózamondó verseny
Curie Kémia Emlékverseny	Csendes csodák szavalóverseny (Biatorbágy v. Törökbálint v. Budakeszi)	Sóskúti tematikus verseny (idegen nyelvi)
Lila Vegyész Bajnokság Kémia Verseny	Bolyai anyanyelvi verseny	Kálti Márk történelem verseny
Bolyai Természettudományi Csapatverseny	Lotz K. megyei	Savaria történelemverseny
Teleki Pál Kárpát – medencei földrajz – földtan verseny	Lotz K. országos	Herceghalmi kistérségi történelemverseny
		Aradi Jenő megyei rajzverseny

Sportversenyek

Játékos sportverseny - Diákolimpia
Futóverseny
Házi versenyek floorball, kosárlabda, teremlabdarúgás
kosárlabda, kézilabda
teremlabdarúgás
Körzeti, megyei atlétika versenyek

DÖK rendezvényei

Diáknap – „Nemzeti összetartozás – Határtalanul!” témanap
Tanévkezdő SULI- BULI
Iskola-újság
Suli- mozi
Nyári tábor

Egészségnevelési program, környezeti nevelési program megvalósítása

Osztályfőnöki órákra előadók hívása (drogmegelőzési és alkoholelles előadások), költségterítésük. 5-8 évfolyamon osztályonként legalább 1 alkalom
Egészségtan és biológia órákra előadók hívása (egészséges táplálkozás témakörben), továbbá EGÉSZSÉG hét programjainak költsége
Állatok Világnapja – eszköz és anyagigény, előadók hívása
Föld napja – eszköz és anyagigény, előadók hívása
Tudatos vásárlók napja – eszköz és anyagigény, előadók hívása
Elsősegély oktatás – eszköz- és anyagigény
Túraszakkör támogatása-költségekhez hozzájárulás
Iskolakert kialakítása – eszközigény (komposztálók, szerszámok..), folyamatos fenntartás költségei
Madárvédelem - eszközigény, folyamatos fenntartás költségei
Zöld faliújság – anyagszükséglet
Családórák 5-8. évfolyam (osztályfőnöki óra keretében) Előadók költségei
Fenntarthatósági témahét - eszköz- és anyagigény

Iskolai ünnepélyek, műsorok

Az iskolai ünnepélyekre szerkesztett műsorok gyakran egyben a városi ünnepélyek műsorai is. Eszköz-, technika-, dekorációigényes programok. Esetleges előadók meghívása.
--

Iskolai hagyományok
Mikulásnap ajándékozás (alsós tanulók csomagjai)
Iskolai karácsony (Dekoráció)
Idegen nyelvi munkaközösség rendezvényei:(Halloween, Christmas Party, Easter) költségei (vendéglátás, jutalmazás, anyagköltség)
Logikai játékok napja –eszköz és anyagigény
Tanévzáró ünnepély - Jutalomkönyvek (osztályonként 3-4 fő)
Költészet napja, Magyar kultúra napja - Házi versenyek, rendezvények költsége
Zöld napok megrendezése (Állatok világnapja, Föld napja, Víz világnapja, Madarak és fák napja) - Versenyek díjazása, projektek megvalósítása
Őszi fesztivál
Márton napi felvonulás
Adventi ünnepek
Luca napi vásár
Farsang
Sportnap (Versenybírók, segítők, jutalmak)
Gála műsor
Helytörténeti projektnap
Tavaszzáró projektnap (alsó)
Iskolanyitogató (leendő elsősök fogadása)
Első nap (elsősök megajándékozása)
Benedek Elek mesedélután
Iskolai projektnap (Anyagigény, jutalmazás, külső résztvevők költségei)

Nemzetközi kapcsolatok
Szavalóverseny Erdélyben 5-6 fő részvételi költsége
Testvériskolai látogatások (Lehetőség szerint a „Határtalanul” program segítségével), Az Erdélyből érkező diákok fogadása, közös programok.

Múzeumlátogatások, kiállítás látogatások

Színházlátogatások, koncertek

Kirándulások, erdei iskolák

Terepgyakorlatok, kirándulások, szakmai foglalkozások

IV. számú melléklet

A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSE

Az iskolában a magatartás értékelésének és minősítésének a követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
- aktívan részt vesz az órai munkában
- kötelességtudó, feladatait teljesíti
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti
- tisztelettudó
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik
- az órai munkát nem zavarja
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül
- feladatait nem teljesíti minden esetben
- az órai munkát súlyosan és rendszeresen nem zavarja
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- órai viselkedése visszaveti társait a tanulásban
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése van

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének a követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi, - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

Változó (3) az a tanuló, aki:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait folyamatosan nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

V. számú melléklet

A vizsgatárgyak részei, az egyes tantárgyi vizsgák részletes leírása

Rajz és vizuális kultúra (5.,6.,7.,8.évfolyam)

Osztályozó vizsga:

Az adott évfolyam szintjének megfelelő látvány utáni tanulmányrajz készítése 45 perc alatt.

A feladathoz szükséges eszközök: A4-es rajzlap, puha grafit ceruza, radír.

A vizsga részét képezi még egy öt darabból álló portfólió benyújtása, melynek az adott évfolyam tananyagát kell tükröznie, valamint egy írásbeli házi dolgozat, mely az adott évfolyam művészettörténeti ismeretének egy korszakát mutatja be.

A tanuló összesen 100 pontot kaphat a vizsgán. A tanulmányrajzra maximálisan 30 pontot, a beadott portfólióra 50 pontot, a dolgozatra 20 pontot kaphat.

Javító vizsga:

Az adott évfolyam szintjének megfelelő látvány utáni tanulmányrajz készítése 45 perc alatt.

A feladathoz szükséges eszközök: A4-es rajzlap, puha grafit, radír.

A vizsga részét képezi még egy három darabból álló portfólió benyújtása, melynek az adott évfolyam tananyagát kell tükröznie, valamint egy írásbeli házi dolgozat, mely az adott évfolyam művészettörténeti ismeretének egy korszakát mutatja be.

A tanuló összesen 80 pontot kaphat a vizsgán. A tanulmányrajzra maximálisan 30 pontot, a beadott portfólióra 30 pontot, a dolgozatra 20 pontot kaphat.

Kémia

Osztályozó vizsga

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli 5-8 feladatból álló szummatív jellegű teszt, melyen a tanuló maximum 35 percig dolgozhat. Az tesztnek elméleti feladatokon kívül tartalmaznia kell 2 számítási feladatot. A tanuló a dolgozat írása során használhat periódusos rendszert és számológépet. A teszt maximum 50 pontos lehet.

A szóbeli vizsgán a tanuló gyakorlati ismereteiről ad számot maximum 15 percben. Az elérhető szóbeli pontszámot a vizsgáztató tanár a teszt maximális pontszáma alapján határozza meg a jegyzőkönyvben rögzítve.

A vizsga alapja a tantervben meghatározott tananyag és a magasabb évfolyamba lépés feltételei. A konkrét számon kért anyagot a mindenkor tanító tanár határozza meg, a tanulót az általános szabályok szerint írásban és szóban tájékoztatja. Az értékelés során az írásbeli-szóbeli vizsga pontszámainak aránya 70:30. Az osztályzatot az általános értékelési szabályok alapján kell meghatározni.

Javítóvizsga

A pótvizsga szabályzata megegyezik az osztályozó vizsga szabályzatával a tartalmi követelményeket a továbbhaladás feltételei alapján kell meghatározni, biztosítva a tanuló számára a minimum követelményeknél magasabb teljesítmény lehetőségét.

Ének-zene

Osztályozó vizsga

5. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 3 dal éneklése fejből, további 3 dal éneklése kottából. 3x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Írásbeli házi dolgozat hangszerismeret témakörben, megadott téma alapján.

Pontozás:

éneklés	ritmusgyakorlat	házi dolgozat	összesen
40	10	30	80

6. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 4 dal éneklése fejből, további 3 dal éneklése kottából. 3x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Az adott évfolyam zenetörténeti anyagából összeállított feleletválasztós teszt kitöltése.

Írásbeli házi dolgozat az adott évfolyam zenetörténeti korszakának bemutatása megadott téma alapján.

Pontozás:

éneklés	ritmusgyakorlat	teszt	házi dolgozat	összesen
40	10	20	30	100

7-8. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 5 dal éneklése fejből, további 3 dal éneklése kottából. 3x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Az adott évfolyam zenetörténeti anyagából összeállított feleletválasztós teszt kitöltése.

Írásbeli házi dolgozat az adott évfolyam zenetörténeti korszakának bemutatása megadott téma alapján.

Pontozás:

éneklés	ritmusgyakorlat	teszt	házi dolgozat	összesen
40	10	20	30	100

Javító vizsga

5. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 2 dal éneklése fejből, további 2 dal éneklése kottából. 2x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Írásbeli házi dolgozat az adott évfolyam zenetörténeti korszakának bemutatása megadott téma alapján.

éneklés	ritmusgyakorlat	házi dolgozat	összesen
30	10	20	60

6. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 3 dal éneklése fejből, további 3 dal éneklése kottából. 2x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Írásbeli házi dolgozat az adott évfolyam zenetörténeti korszakának bemutatása megadott téma alapján.

éneklés	ritmusgyakorlat	házi dolgozat	összesen
30	10	20	60

7-8. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 4 dal éneklése fejből, további 2 dal éneklése kottából. 2x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Az adott évfolyam zenetörténeti anyagából összeállított feleletválasztós teszt kitöltése.

éneklés	ritmusgyakorlat	teszt	összesen
40	10	30	80

Angol nyelv

Osztályozóvizsga, javítóvizsga

Az angol nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll.

Az írásbeli vizsga a következő részeket tartalmazza: nyelvhelyesség és fogalmazás-szövegalkotás. A tanuló nem használhat segédeszközt. Az írásbeli vizsga alsó tagozaton 30 perces, felső tagozaton 45 perces, az elérhető pontszám 60 pont.

A szóbeli vizsga egy- a tananyagban szereplő – szöveg meghallgatása vagy elolvasása, annak lefordítása és a szöveg alapján feltett kérdések megválaszolása. A szóbeli vizsga időtartama alsó tagozaton 10 perc, felső tagozaton 15 perc, az elérhető pontszám 40 pont.

Erkölcstan

Osztályozóvizsga, javítóvizsga:

A továbbhaladás feltételei az adott tanév anyagának alapvető fogalmait jelenti, valamint az egyes témákból való számonkérések esetén a legalább 35%-os teljesítményt.

Számonkérés módja:

szóbeli, illetve írásbeli felelet formájában.

Írásbeli felelet: a tananyag kulcsfogalmaira épülő feladatsorral;

Szóbeli felelet: szövegértési feladat (adott szöveg értelmezése, a kulcsfogalom kiemelésével)

Biológia

Osztályozóvizsga

A vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- ábra részeinek megnevezése
- rövid válaszos feladatok
- szöveg kiegészítés
- egyszerű választás

A szóbeli vizsgán a tananyag követelményéből összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbeli tétellapon szerepel egy kérdés továbbá öt biológiai fogalom is.

Javítóvizsga

A vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- ábra részeinek megnevezése
- rövid válaszos feladatok
- szöveg-kiegészítés
- egyszerű választás

A szóbeli vizsgán a továbblépés feltételeiből összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbeli tétellapon szerepel egy kérdés továbbá öt biológiai fogalom is.

Természettudomány

Osztályozóvizsga

A vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- ábra részeinek megnevezése
- rövid válaszos feladatok
- szöveg kiegészítés
- egyszerű választás
- térképvázlathoz kapcsolódó feladat

A szóbeli vizsgán a tananyag követelményéből összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbeli tétellapon szerepel egy kérdés továbbá öt fogalom is. Hatodik évfolyamon topográfiai feladatot is tartalmaz a szóbeli vizsga.

Javítóvizsga

A vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- ábra részeinek megnevezése
- rövid válaszos feladatok
- szöveg-kiegészítés
- egyszerű választás
- térképvázlathoz kapcsolódó feladat

A szóbeli vizsgán a továbblépés feltételeiből összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbeli tétellapon szerepel egy kérdés továbbá öt fogalom is. Hatodik évfolyamon topográfiai feladatot is tartalmaz a szóbeli vizsga.

Testnevelés

Osztályozó és javítóvizsga leírása

Vizsga típusa: gyakorlati vizsga

A vizsga részei:

- Atlétika: tartós futás, sprintfutás, kislabda hajítás, választható ugrásfajta
- Torna: talajtorna, legalább 5 elemből álló összefüggő gyakorlat
- Labdajáték: 2 szabadon választott labdajáték alapvető szabályainak ismerete. A labdajátékra jellemző sajátos érintésforma gyakorlatban történő bemutatása.

Értékelés: a vizsga részei egyenlő súllyal szerepelnek. Az egyes vizsga részeknél a tanuló teljesítménye az életkorhoz viszonyított elvárásoknak megfelelően kerül értékelésre.

Földrajz

Osztályozó vizsga:

A földrajz vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Írásbeli vizsga: egy feladatsor, mely topográfiai ismereteket, képességeket ellenőrző, illetve földrajzi ismereteket és képességek meglétét vizsgáló feladatsorból áll, az adott félévre előírt témazáró dolgozatok ismeretanyagát. Segédeszköz nem használható. Elérhető pontszám: 50 pont

Szóbeli: A vizsga tételhúzással kezdődik, melynek témáit az adott (fél)évre előírt tananyagból összeállított 10-15 tétel tartalmazza.

A felkészülési idő 15 perc, utána 15 perc felelet. A vizsgázónak önállóan, a szaknyelv használatával kell felelnie.

Használható segédeszközök: földrajzi atlasz, falitérkép

Értékelés: 25 pont (tartalmi összetevők: 20 pont; logikus felépítés, szaknyelv: 2 pont; térkép- és eszközhasználat 3pont).

Javítóvizsga:

A földrajz javítóvizsga egy 45 perces írásbeli és egy 10 perces szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60%-át, a szóbeli vizsgára 40%-át lehet adni.

Írásbeli: 45 perces feladatsor, az adott év anyagát felölelő, az adott tanévre előírt témazáró dolgozatok ismeretanyagából.

Segédeszköz nem használható.

Szóbeli: 10 perc

A feladatsorhoz, illetve a tanév anyagához kapcsolódó kérdések.

Használható segédeszközök: földrajzi atlasz, falitérkép

Informatika

Osztályozó vizsga:

Gyakorlati vizsga: a megoldáshoz rendelkezésre álló idő 45 perc

A gyakorlati vizsgán az adott tanév anyagából összeállított, gyakorlati feladatsort kell megoldani számítógéppel.

A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint osztja be!

Használható segédeszközök: számítógép a megfelelő szoftverekkel (az intézmény biztosítja), vonalzó (a vizsgázónak kell hoznia)

Értékelés: Az értékelés szempontjai az általános részben leírtaknál, a %-os táblázat szerint.

Javítóvizsga:

Gyakorlati vizsga: 5-6. évfolyam 45 perces, 7-8.évfolyamon 60 perces gyakorlati feladatsor, az adott tanév anyagából.

Használható segédeszközök: számítógép a megfelelő szoftverekkel (az intézmény biztosítja), vonalzó (a vizsgázónak kell hoznia)

Értékelés: Az értékelés szempontjai az általános részben leírtaknál, a %-os táblázat szerint.

Matematika

Osztályozó vizsga:

A matematika vizsga egy 45 perces feladatlap írásbeli megoldásából áll.

Írásbeli vizsga: Az egész éves anyagot átfogó feladatsor könnyebb és nehezebb feladatokat egyaránt tartalmaz. Legalább öt, legfeljebb hét feladatból állhat.

Használható segédeszközök: körző, vonalzó, szögmérő

Értékelés: a %-os táblázat szerint

Javítóvizsga:

A matematika javítóvizsga egy 45 perces írásbeli és egy eseti 10 perces szóbeli vizsgarészből áll.

Írásbeli vizsga: 45 perces, alapszintű feladatokat tartalmazó feladatsor.

Használható segédeszközök: körző, vonalzó, szögmérő

Értékelés: a %-os táblázat szerint

Szóbeli vizsga: eseti 10 perces

A feladatsorhoz, illetve a tanév anyagához kapcsolódó kérdések.

Ha az írásbeli eredmény nem éri el az 50 %-ot, elégtelen

Ha az írásbeli eredmény 50% és 64 % közötti, szóbeli feleletet kell tenni az elégségesért!

Ha az írásbeli eredmény jobb, mint 75%, szóbeli feleletet lehet tenni az elégségesnél jobb osztályzatért!

Fizika

A vizsga egy 45 perces feladatlap írásbeli megoldásából áll.

A feladatlap legfeljebb 10 feladatból áll, amelynek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 80 %-át érinti. A feladatok első része az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, további része pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok között könnyebb (rutinfeladatok) és néhány összetettebb feladat követi egymást.

Magyar nyelv és irodalom

Magyar nyelv

Magyar nyelvtanból írásban vizsgáztatjuk a tanulót.

Az írásbeli vizsga anyaga:

- 8-10 perces tollbamondás
- Az adott tanév követelményei alapján összeállított nyelvtani teszt megoldása, melynek feladattípusai a következők:
 - a. 6-8 mondatos szövegalkotás, mely a tanuló írásbeli fogalmazási és helyesírási készségét méri;
 - b. szövegértési gyakorlat;
 - c. a nyelvtani ismeretekre vonatkozó feladatok (pl. hangtani, szófajtani, mondattani elemzések)

Értékelés:

Az írásbeli vizsgán a tanuló 100 pontot szerezhethet:

Tollbamondás: 20 pont

Teszt: 60 pont

A teszt pontszámának részletezése:

Szövegalkotás: 20 pont

Szövegértés: 20 pont

Nyelvtani ismeretekre vonatkozó feladatok: 40 pont

Magyar irodalom

Irodalomból a tanuló írásbeli és szóbeli vizsgát tesz.

Írásbeli vizsga:

- Rövid válaszokat igénylő tesztkérdések megoldása, melyek az adott tanév tananyagának ismereteit kéri számon. (Pl. műismeret: szereplők, cselekmény, helyszín, idő; műfajismeret, szóképek, alakzatok)
- Szövegértési feladat: a tanév során tanult irodalmi mű megértésére vonatkozó kérdések
- 6-8 mondatos szövegalkotás (egy-egy tanult irodalmi mű rövid ismertetése vagy egy szereplő jellemzése)

Szóbeli vizsga

Két részből áll:

A vizsgázó A és B tételt húz. Az A tételek a tanév során kötelező memoriterek, a B tételek az irodalmi ismereteket tartalmazzák.

A szaktanárok az adott tanév tananyagából 10 A, illetve B tételsort állítanak össze.

Értékelés:

Az írásbeli vizsgán 60, a szóbelin 40 pont szerezhető.

A pontszámok részletezése:

Írásbeli:	tesztkérdések:	30 pont
	szövegértés:	20 pont
	szövegalkotás:	10 pont
Szóbeli:	memoriter:	15 pont
	B-tétel:	25 pont

Történelem

A történelem vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli vizsga témakörei

- a tanuló térbeli és időbeli tájékozottságának mérése
- a tanuló fogalomértésének mérése
- egy-egy fontos történelmi esemény (pl. csata) néhány mondatos bemutatása
- egy-egy kiemelkedő történelmi személy intézkedései, jellemzése

Szóbeli vizsga

A szaktanár 10 tételt állít össze az adott tanév legfontosabb ismereteiből. A vizsga során a tanuló egy tételt húz, melyről 10 perc felkészülési idő után beszámol.

Értékelés:

Az írásbeli vizsgán 60, a szóbelin 40 pont szerezhető.

Az osztályozó vizsga feladatait az adott tanév követelményeiből állítják össze a szaktanárok.

Hon-és népismeret, illetve **egészségtan** tantárgyi modulokból az osztályozóvizsga a tanuló tantárgyi modul ismeretanyagában való tájékozottságát méri fel. A tanuló minősítése megfelelt, nem felelt meg szöveges értékeléssel zárul.

Alsó tagozat

Matematika

(1-4. évfolyam)

Osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 80%-át, a szóbeli vizsgára 20 %-át lehet adni.

A részletes követelményeket a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli vizsga feladatlap megoldásából áll, időtartama 45 perc.

Az írásbeli feladatlap legalább öt, de legfeljebb hét feladatot tartalmaz. A feladatok fedjék le a féléves, vagy éves anyag 80 %-át. A feladatok közül három feladat az alapfogalmak, egyszerűbb összefüggések ismeretét ellenőrzi, legalább kettő összetettebb feladat.

Javító vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30 %-át lehet adni.

A továbbhaladás feltételeit a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli vizsga feladatlap megoldásából áll, időtartama 45 perc.

Az írásbeli feladatlap legalább öt, de legfeljebb hét feladatot tartalmaz. A feladatok fedjék le az éves anyag 80 %-át, amelynek 70 %-a minimum követelményt tartalmaz.

Magyar nyelv és irodalom

(1-4. évfolyam)

Osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30 %-át lehet adni.

A részletes követelményeket a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli vizsga feladatlap megoldásából áll, időtartama 45 perc. Szövegértési, fogalmazási, nyelvtani és helyesírási feladatokból áll. Az értékelés része a tanuló íráskészsége.

A szóbeli vizsgán beszédértés, olvasási készség, nyelvtani alapfogalmak számonkérése történik.

Javító vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30 %-át lehet adni.

A továbbhaladás feltételeit a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli vizsga feladatlap megoldásából áll, időtartama 30 perc. Szövegértési, fogalmazási, nyelvtani és helyesírási feladatokból áll. Az értékelés része a tanuló íráskészsége.

A szóbeli vizsgán beszédértés, olvasási készség, nyelvtani alapfogalmak számonkérése történik.

Környezetismeret

(1-4. évfolyam)

Osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 50%-át, a szóbeli vizsgára 50 %-át lehet adni.

A részletes követelményeket a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli feladatlap legalább öt, de legfeljebb hét feladatot tartalmaz. A feladatok fedjék le a féléves, vagy éves anyag 80 %-át.

A szóbeli vizsgán legalább öt, legfeljebb tíz tételből kell húznia a vizsgázónak.

Javító vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60%-át, a szóbeli vizsgára 40 %-át lehet adni.

A továbbhaladás feltételeit a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli vizsga feladatlap megoldásából áll, időtartama 30 perc.

A szóbeli vizsga az adott tananyag legfontosabb foglaira, jelenségeire, összefüggéseire kérdez rá.

Ének-zene

(1-4. évfolyam)

Osztályozó vizsga írásbeli és gyakorlati részből áll.

A részletes követelményeket a helyi tanterv tartalmazza. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 20%-át, a gyakorlati vizsgára 80 %-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga időtartama maximum 20 perc. A gyakorlati részben a tanuló az adott évfolyam tananyagából maga által összeállított 10 népdalból vagy műdalból álló listából a vizsgabizottság által választott három dalt énekel el.

Javító vizsga csak gyakorlati vizsgából áll.

A gyakorlati részben a tanuló az adott évfolyam tananyagából maga által összeállított 10 népdalból vagy műdalból álló listából a vizsgabizottság által választott három dalt énekel el, egyszerű ritmizálási feladatokat végez.

Technika és életvitel

(1-4.évfolyam)

Osztályozó és javító vizsga 1-2. évfolyamon gyakorlati részből áll. A vizsga részét képezi egy otthon és egy helyben elkészített munkadarab.

3-4. évfolyamon szóbeli vizsgával kiegészül. A szóbeli vizsgán a pontok 30 %-a érhető el.

Rajz és vizuális kultúra

(1-4. évfolyam)

Osztályozó és javító vizsga gyakorlati részből áll. A vizsga részét képezi három otthon és egy helyben elkészített munkadarab (tanuló választása alapján, előre megadott 10 témából), melyek az adott évfolyam anyagát tükrözik.

Testnevelés és sport

(1-4. évfolyam)

Az osztályozó és javító vizsga típusa gyakorlati vizsga. A vizsga az adott évfolyam tananyagában szereplő követelményekre épül. Témakörök: rend- és alaki gyakorlatok, gimnasztika, labdakezelési gyakorlatok, torna alapelemek.

VI. számú melléklet

Biatorbágyi Általános Iskola és Magyar-Angol Két tanítási Nyelvű Általános iskola Komplex intézményi mozgásprogramja

„A sport nemcsak testnevelés, hanem a léleknek is az egyik legerőteljesebb nevelőeszköze”
(Szent Györgyi Albert)

Törvényi háttér:

Intézményi mozgásprogramunkat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és annak módosításai, ill. és a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet és az 5/2020. módosító kormányrendelet alapján és annak megfelelően készítettük el.

Napjainkban felértékelődött a sportolás szerepe, az egészséges életmód, a jobb életminőség kialakításában. Intézményünk mindennapos testnevelési programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzéseket fogalmazott meg, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A gyerekek iskolai leterheltsége, a felnőttek mindennapos munkája egyre inkább indokoltá teszi azoknak a mozgásformáknak az előtérbe kerülését, amelyek alkalmasak a rekreációra, kikapcsolódásra, a sport, a mozgás örömeinek élvezetére.

Ezért programunknak célja, hogy a gyerekek minél szélesebb körben ismerkedjenek meg – lehetőségeinknek megfelelően - a legkülönbözőbb szabadidősportok alapjaival, hogy kiválaszthassák a számukra megfelelő sportot, amelyeket később folytatva javulhat életminőségük, testi-lelki egészségük, fenntartva természetesen a tantervben is szereplő mozgásformák elsődlegességét.

A játéknál jobb nevelő nem létezik, mert része a vereség és a győzelem, feltétele a szabályok betartása, és ami a legfontosabb, része a siker is.

A gyermekek testi, lelki és szellemi egészségében a rendszeres, mennyiségileg és minőségileg is megfelelő testmozgás kulcsfontosságú szerepet játszik.

Komplex intézményi mozgásprogramunk a kötelező testnevelésben, illetve a délutáni sportolás egészében megjelenik, de hatást gyakorol a délutáni szabadidőre, a szabad játékidőre, valamint más tantárgyak, tevékenységformák mozgáson keresztüli feldolgozásának lehetőségeire is. Oktató-nevelő munkánk során minden lehetőséget megragadunk, hogy tanórán kívül is ismeretekhez, élményhez jussanak tanulóink.

Alapelveink:

- A tanulóközpontú fejlesztés, melynek kiemelt alapelve a differenciálás és motiváció.
- A tanulók életkorából, alkatából és személyiségéből adódó különbségek szükségessé teszik a rendszeres differenciálást, valamint a tanórai teljesítmények megítélésében az önmagukhoz mért fejlődés szerinti értékelést.
 - Esélyegyenlőség alapelve
- A tanulási nehézségek kezelése a testnevelés és sport által.

Stratégiai céljaink:

- A tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre nevelése, szoktatása, mely igényt teremt az öntevékeny testedzésre, önálló sportolásra és motoros önkifejezésre.
- A motoros műveltség eszközeivel történő személyiségfejlesztés.
- A motoros tanulás fejlesztése folyamatában fejlődnek a tanulók személyes készségei, képességei, kompetenciái.
- Az egyéni és közös célok eléréséért a közösségi sikerek egyéni megélése során a testnevelés és sport a küzdeni tudásra, a kudarc és a monotónia tűrésére is nevel.
- Tehetséggondozás, a sportban a tehetségesek felkarolása.
- Egészségmegőrzésre épülő életvezetés igényének kialakítása.
- Stressz és feszültségoldás elméleti megismertetése, gyakorlati megvalósítása.

Operatív célok:

- Mozgáskészség fejlesztése, a fittség megalapozása
- Motoros képességek, kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése.
- Testnevelési és sportági tevékenységhez kötődő ismeretek fejlesztése.
- Részvétel a szabadidős, diák- és versenysportban.
- Személyiségfejlesztés, szociális és érzelmi képességek fejlesztése, erősítése.
- Preventív és egészségtudatos szokások fejlesztése.

Feladataink:

- A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése.
- Egészséges, edzett személyiség kialakítása.
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
- Mozgásműveltség- mozgáskultúra terén motoros készség és képességfejlesztés
- Motoros tesztek, állapotfelmérés
- Alkotó kreatív és kooperatív játékok
- Sportjáték- előkészítő játékok
- Népi gyermekjátékok
- Sor-és váltóversenyek
- Egyszerűsített sportági versenyek
- Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés
- Lelki egészség erősítése és fejlesztése
- Egészségmegőrzés

- -A magyar és egyetemes sport hagyományai és értékei, illetve élsportolóink példaértékű teljesítményének megismertetése, mely segíti a nemzeti azonosságtudat fejlesztését, az emberi teljesítmény elismerését.

Komplex intézményi mozgásprogramunk a tanév során, az alábbi tevékenységeken, programokon keresztül valósul meg:

1. Egészséges életmód-tréningek szerzése:

Sportnap, egészségnap, túrák, városi sportrendezvényeken való részvétel.

2. A mozgásos tevékenységek beépülése a tantárgyi jellegnek és életkori sajátosságoknak megfelelően az óratervi órákba (néptánc, egészségmegőrzés, egészségvédelem)

3. Az egész napos iskolai benntartózkodás során úgy szervezzük meg a diákok napi elfoglaltságát, hogy mozgásos szabadidős tevékenységeket kínálunk számukra a hét minden napján – tanulószobai tartózkodás során játékos sportfoglalkozások, udvari szabadidős játék szervezése.

4. Különféle sportfoglalkozások szervezése:

- tömegsport
- floorball
- labdajátékok
- atlétika stb.

Számtalan sportág megismerésének lehetőségét biztosítjuk az alsó tagozatos gyermekeknek, ezek: labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, floorball, úszás, kick-bokszt, ritmikus gimnasztika, sakk, aerobik és tenisz, melyeket tanulóink a későbbiekben, szakosztályi keretekben folytathatnak. A tanóra keretében folyó úszásoktatást 5. évfolyamon az Érdi Tankerületi Központ térítésmentesen biztosítja.

5. Az éves munkatervben az évszakok sajátosságainak megfelelően biztosítjuk az iskolai szabadidős tevékenységeket

Ősz: túrázás, kirándulás

Tél: szánkózás, havas játékok a szabadban

Tavaszi: futóversenyek

Nyár: játékos váltóversenyek

6. Iskolai kapcsolattartás és stratégiai együttműködés városi sportegyesületekkel, iskolai működést támogató alapítvánnyal

7. Egészségtudatos életmódra nevelés tanulmányi kirándulások és erdei iskolai programok által

8. Testmozgás propagálása, életvezetési tanácsok beépülése az osztályfőnöki foglalkozások tematikájába

9. Sportprogramok megszervezése pályázati források igénylésével

10. A tanulók fizikai állapotának felmérése, kiértékelése és ennek alapján szabadidős sporttevékenységek megszervezése.

Fejlesztési feladataink szerkezete:

- bemutatja a fejlődés, fejlesztés lehetőségét;
- rugalmasan kezeli a meghatározott iskolafokból való kilépés tudásbeli alapját;
- kritériumnormákon alapuló-rendszerelvű elrendezést mutatnak;
- tükrözik az évfolyamonként bővülő tananyag egymásra épülő változásait;
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; figyelembe veszi a helyi sajátosságokat, valamint az intézményi feltételrendszereket;
- dokumentációs háttérrel rendelkezik;
- figyelembe veszik az országos és helyi iskolai méréseken alapuló standardok rögzített értékeit az egyén fejlődése mentén;

Gyógytestnevelés

(pedagógiai szakszolgáltatás)

A gyógytestnevelés egyéni és csoportos mozgásterápiával nagyon sok mozgásszervi, belgyógyászati, idegrendszeri betegség kifejlődését tudja megakadályozni, a tüneteket enyhíteni, az állapotot korrigálni, javítani.

Iskolán belüli megszervezése megkönnyíti a gyerekek részvételét a foglalkozásokon.

A komplett intézményi mozgásprogram adott tanévre szóló részletes terve az éves munkaterv melléklete.